

Kringraad organiseert debat met vier rektorkandidaten

Studenten stemmen en bloc

Vier rektorkandidaten zijn nu al bekend: Desiré Collen van de fakulteit Geneeskunde, André Oosterlinck van Toegepaste Wetenschappen, en Emiel Lamberts en Mark Debrock, beiden van de fakulteit Letteren. Allen hebben zich bereid verklaard om de studenten te woord te staan in een debat dat Kringraad op woensdag 22 maart zal organiseren. Alle studenten zijn hierop uitgenodigd en de fakulteitsraden — die mee mogen stemmen — zullen een schriftelijke uitnodiging krijgen. De uiteindelijke beslissing voor wie de studenten zullen stemmen, zal op een open algemene vergadering genomen worden.

De rektorkandidaten zijn nog niet 'officieel' maar aangezien ze allen hebben toegezegd om aan het debat deel te nemen, kan er over hun kandidatuur geen twijfel meer bestaan. Volgens Steven Leemans, voorzitter van Kringraad, zijn er twee redenen om en bloc te stemmen: "Ten eerste kunnen we zo een soort van wipfunctie vervullen. En bloc kunnen we een doorslaggevende stem hebben. Ten tweede kan je dan van de kandidaten meer aandacht in hun programma afdwingen." Of de rektorkandidaten zo happig zullen zijn om de stem van de studenten te krijgen, is nog maar de vraag. Toen bij de rektorverkiezingen van 1981 in de pers bekend raakte dat de studenten professor Eugene Roossens steunden, was dit voor veel professoren aanleiding om voor Pieter De Somer te stemmen. Hopelijk zullen de stemberechtigden zich dit jaar door rationelere argumenten laten leiden.

wordt hij als rektor voorgedragen. Indien geen enkele kandidaat erin slaagt de meerderheid van de stemmen te behalen, wordt er in mei een tweede verkiezingsronde uitgeschreven. De kans zit er dus dik in dat we in mei niet alleen parlementsverkiezingen zullen krijgen. Aan die tweede ronde mogen, afhankelijk van de kiesuitslag van de eerste ronde, twee of drie kandidaten deelnemen. Indien er na de tweede verkiezingsronde nog geen meerderheid behaald wordt, volgt een derde ronde, die in de tweede helft van de maand mei in volle examenvorbereiding valt.

De studenten hebben de rektorkandidaten in ieder geval al duidelijk gemaakt wat ze van een nieuwe rektor verwachten. Ze rekenen op "een persoon met een brede algemene vorming en kulturele bagage, respect en talent voor de democratie en evenveel aandacht voor onderwijs en onderzoek." Daarnaast vraagt Loko nog aandacht voor een tiental specifieke punten. De studenten willen erop dat de universiteit nog steeds alles moet doen wat in haar mogelijkheden ligt om ervoor te zorgen dat de participatie van de lagere sociale klassen en migranten aan het universitaire onderwijs toeneemt. Een toekomstige rektor moet volgens Loko ook aandacht hebben voor de sociale sektor en er voldoende financiële steun aan verlenen: "subsidies aan de sociale sektor aan deze universiteit zijn niet bestemd om de gebouwen van de dienst Studentenvoorzieningen te onderhouden, maar moeten integraal aan sociale projecten kunnen worden besteed."

Ook vraagt men een progressieve ontwikkeling van de studenteninspraak, waarbij studentenvertegenwoordiging in het Gemeenschapsburo (de vergadering die de Aka-

demische Raad voorbereidt) en in de Raad van Beheer twee vereisten zijn. Andere aandachtspunten zijn degelijke infrastructuur voor Kultuurraad/Stuc en de fakulteitskringen (onder andere de fakbars), goede communicatie met Veto, degelijke opvang van buitenlandse studenten, en voldoende aandacht voor onderwijs.

Als laatste punt stelt de Leuvense studentenbeweging dat de universaliteit een zo onafhankelijk mogelijke rol moet spelen in de maatschappij. "We zouden willen dat de toekomstige rektor ervoor zorgt dat de universaliteit zo onafhankelijk mogelijk staat tegenover politiek, kerk en bedrijfswereld. We willen niet dat de universaliteit mogelijke fondsen laat liggen, of de wetgeving zomaar laat gebeuren, maar structurele banden kunnen de aparte positie van de universaliteit in gevaar brengen." Een mening waar veel akademisch personeel achter zal staan.

Onderzoek

De rektorkandidaten weten dus wat er in hun programma moet staan, willen ze op de 129 studentenstemmen kunnen rekenen. Dat is ongeveer tien procent van het totaal aantal van 1330 stemmen. De stemberechtigden zijn als volgt verdeeld over de verschillende groepen: er zijn 446 stemmen in Humane Wetenschap-

vervolg op pag. 3

Vorige week dinsdag vond het traditionele Interfakultaire Songfestival plaats. Op de foto ziet u de zanger van de winnende band. Meer leest en ziet u op pagina's 12 en 13. (foto Frank Viaene)

Onafhankelijkheid

De eerste stemming heeft plaats op 19 april. Tijdens deze verkiezingsronde mogen de kiesgerechtigden slechts één stem uitbrengen als er twee of drie kandidaten zijn. Indien er — en zo ziet het er op dit moment naar uit — meer dan drie kandidaten zijn, stemt men door waarderingscijfers te geven. "De kandidaat die men het sterkst wil steunen, geeft men het hoogste waarderingscijfer, en zo verder tot men het waarderingscijfer 1 geeft aan de kandidaat die men minder steunt dan de andere kandidaten die een waarderingscijfer hebben gekregen, maar meer dan de twee kandidaten die men niet wil steunen", aldus het kiesreglement.

Indien een kandidaat de absolute meerderheid van de stemmen haalt,

Minder belangstelling voor geneeskunde op infodagen

Om het 'overaanbod' aan geneeskundestudenten tegen te gaan, volstaat het blijkbaar om het numerusclausudebat levendig te houden. Dat is de conclusie die men kan trekken uit de verminderde interesse voor de infodag van de fakulteit Geneeskunde die afgelopen woensdag plaatsvond. Dit jaar waren er slechts 418 inschrijvingen. Dat is bijna honderd minder dan vorig jaar toen het aantal inschrijvingen 512 bedroeg. In 1993, toen het numerusclausudebat ook even de kop opstak waren er 428 inschrijvingen. Het jaar voordien waren het er nog 540.

De aanhoudende alarmberichten over de Belgische gezondheidszorg zullen wel niet vreemd zijn aan de teruglopende belangstelling. De afgelopen maanden verschenen er voortdurend berichten in de pers over het overaanbod aan artsen. Op een bepaald moment raakte zelfs

bekend dat minister van onderwijs Luc Van den Bossche en diens kollega van Welzijn, Wivina Demeester, plannen hadden voor een toelatingsexamen voor geneeskunde. Met de vervroegde verkiezingen zijn die plannen gelukkig voor een tijdje terug in de koelkast gestoken.

De belangstelling voor de infodagen is een goede voorspeller voor het uiteindelijke aantal inschrijvingen in het volgend academiejaar. Dit jaar schreven er — na infodagen met veel belangstelling — 579 generatiestudenten in aan de fakulteit Geneeskunde. Generatiestudenten zijn studenten die zich voor de eerste maal inschrijven aan een Belgische universitaire richting. Het jaar voordien, toen er veel minder belangstelling was voor de infodagen, waren dat er slechts 444. (pvr)

BINNENIN

Stages

4 Helikopters vliegen tegen muren, en gezonde koeien rijden met de fiets. Maar ondertussen zijn er een aantal studenten die voor hun studies een of andere stage moeten volgen. En ze hebben daar soms problemen mee.

Ithaka

10-11 U krijgt van Kultuurraad twee dagen de tijd om te ontdekken dat Leuven in de grond enkel maar uit muren bestaat. Daarom is het eens goed voor uw verziekte spiritualiteit dat u zich deze stad inbeeldt als een stad waar alle muren vensters geworden zijn. En omgekeerd. Kunt u direct zien of uw vermoeden juist was dat uw buurman zich drie keer per week afrukt. En als u langst het stadhuis passeert, hoed u dan voor leedvermaak over onze burgervader. Hij duift derzeit daag wel eens verdrietig voor zich uit staren.

Velo

16 Ondertussen kunt u zich dan ook inbeelden dat alle Leuvense fietsen kleine helikoptertjes geworden zijn. Flinkke trappers halen het zelfs tot boven de wolven, in de zon. En dat allemaal om niet te vergeten dat het leven gewoon goed is. Om nooit te vergeten.

Studentenrestaurants protesteren ook tegen moord IVK-veearts

Vleesloze dinsdag in Alma

Op dinsdag 28 februari wordt Karel Van Noppen begraven. Deze veearts van het Instituut voor Veterinaire Keuring (IVK) werd vorige week maandag op laffe wijze doodgeschoten. Onmiddellijk daarop barstte in Vlaanderen een storm van protest los. Eind vorige week werd vanuit de meest diverse hoeken een nationale actie op het touw gezet. Voor studenten meest in het oog springende feit is dat ook het studentenrestaurant Alma zich aansluit bij een brede oproep om uit protest deze week dinsdag geen vlees te eten.

Konkret betekent dat dat Alma (dinsdag enkel vegetarische, vis- en gevogelmealtijden aanbiedt, en dat in al haar vestigingen. Volgens Toon Martens, directeur van Alma, wil Alma op die manier haar steentje bijdragen in de strijd tegen het gebruik van antibiotica en groeistimulerende middelen. Antibiotica en hormonen hebben immers ernstige gevolgen voor de volksgezondheid. En dat hebben studenten nu ook begrepen. In een enquête die Alma vorig jaar uitvoerde, verklaarde vijftienveertig procent van de studenten zich bereid om tien frank of meer te betalen voor gegarandeerd hormoonvrij vlees. Nu merkt Toon Martens hierbij op dat hormoonvrij vlees in feite niet bestaat. Het vlees van dieren die op een deskundige en gecontroleerde wijze met lichaams-eigen anabolica (stoffen die het li-

chaam stimuleren tot weefselopbouw) behandeld worden, bevat in de praktijk nauwelijks meer meetbare hoeveelheden hormonen dan er van nature in dat vlees aanwezig zijn. Het klandestien gebruik van (meestal) lichaamsvreemde hormonen houdt volgens Martens echter wel gezondheidsrisico's in.

Lintworm

Minstens even gevaarlijk als hormonen is de behandeling van dieren met antibiotica. De hormonen die aan vee worden toegediend — zoals anabole steroïden, schildklierremmers, clenbuterol of producten die er voor zorgen dat runderen water vasthouden — verschillen grotendeels van menselijke hormonen. Het ge-

vervolg op pag. 17

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaren en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met 11,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Mistbril

Boycot

Bedenking bij 'Het Stuk' in Veto 21. Met genoegen stellen we vast dat het artikel 'Je veux l'amour' uit jona nummer 6 ook jullie geraakt heeft. Geef toe, het vraagt moed om respectvol over zo'n onderwerp een eigen autentieke visie kenbaar te maken. Jammer dat de toon van jullie repliek zoveel verschildt.

G. Van den Eynde
A. Eliot

Komt er een NSV-debat in Leuven? Hoe is dat mogelijk? Het NSV is toch een organisatie die in Leuven niet erkend is omwille van haar inhoudelijke stellingen, en die dus geen toegang heeft tot universitaire gebouwen om haar activiteiten te organiseren. Is dat dan onder een dekmantel gebeurd? En wat doet Sociale Raad, wat doen de studentenverenigingen? Niks, integendeel ze nodigen het Vlaams Blok zelfs uit op debatten, wat tot voor een paar jaar ondenkbaar was. Tien jaar geleden werd het NSV zelfs door de studenten uit hun aula gesleept. Het lijkt erop dat hun maatschappelijke ergoep is. Oproep aan iedereen om de democratie te verdedigen en het NSV te boycotten.

Gijs Van Doorn

Nldr. Voor alle duidelijkheid: het NSV wordt niet erkend door het FKK, het orgaan van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) dat subsidies verleent aan de zogenaamde vrije verenigingen. Die laatste zijn verenigingen die in tegenstelling tot de fakulteitskringen niet stemgerechtigd zijn in de verschillende Loko-raden. De KU Leuven laat het NSV wel toe tot haar gebouwen, en erkent de vereniging in die zin ook. Zie ook artikel pagina 7.

Rechtzetting

Het misplaatst-ironische "Middel tot het bereiken van politieke en economische doeleinden" dat verscheen onder een foto bij het artikel 'Fundamentalisme en verdraagzaamheid' (Veto 17) is bij enkele mensen in het verkeerde keelgat geschoten. Voor alle duidelijkheid: het onderschrift sloeg in geen geval op de afgebeelde personen. Wij verontschuldigen ons dan ook voor het misverstand en wijzen erop dat de personen op de foto niets met moslimfundamentalisme te maken hebben.

Vrije Tribune

Veto plaatst geregeld bijdragen ingezonden door derden onder de noemer 'Vrije Tribune'. De auteurs zijn zelf verantwoordelijk voor de gepubliceerde tekst. Standpunten die in een 'Vrije Tribune' worden ingenomen zijn volledig voor rekening van de auteurs.

Onderwijs is een fundamenteel mensenrecht: iedereen ongeacht zijn sociale of financiële situatie heeft het recht om studies te volgen naar gelang zijn/haar mogelijkheden. Dat mensenrecht staat ingeschreven in de Belgische grondwet. Vanaf de economische crisis van de jaren zeventig wordt het echter meer en meer beknot door allerlei maatregelen. Bijvoorbeeld, 1972: verhoging inschrijvingsgelden tot vijftienduizend frank en beperking van het aantal buitenlandse studenten, 1975: beperking van het vastbenoemd wetenschappelijk personeel tot veertig procent, 1978: verhoging inschrijvingsgelden tot tien-duizend frank, 1986: sociale toelagen gehalveerd en verhoging van het inschrijvingsgeld tot dertien-duizend frank, 1990: verhoging inschrijvingsgeld tot 15.600 frank in Vlaanderen (behalve aan de VUB), 1995: vrije inschrijvingsgelden voor de Voortgezette Akademische Opleidingen (VAO's) en enveloppefinanciering, 1996: numerus clausus, toelatingsexamen of oriënteringsproef? Dat alles leidde niet tot een demo-

het stuk

S+10
"Ithaka is een zwetserij. Of een pointillisme om de problematische relativiteitstheorie tussen de hedendaags kunstzwerms en de pudding aan te pakken. Door de betweterigheid of vervulling tegenover hedendaags kunstbloem en het (on)behouden tegenover kreditering van kunstglas aan te kaarten poogt de projectiestoel die relativiteitstheorie door te lichten. We zetten een otering op naar onbekend uithoudingsvermogen van de hedendaags kunstzwerms. Ithaka '95 gaat tegen de muurverf. De weggapaciteit is een muurverf: Odyseus volgt dit jaarfeest een deeltgemeente van de oude Leuvense stadswacht. (...) Stadswacht, Berlijnse muurverf, om vijf biten te laten en vriendjespolitiek binnen te houden? Ik aan dit kantelraam, jij aan het andere, zelfs met een heel klein muurverfje. Maar de muurverf is weg. Er schieten alleen nog maar een paar brommers over. Wat is binnen of buiten? Wat is vriendjespolitiek of vijf? Ithaka (In vitro fertilisatie, Iwriet): allen daarheen!

S+3
"Ithaka is een zwerm. Of een pointe om het problematische relatiegeschenk tussen hedendaags kunstwol en de publieksfilm aan te pakken. Door de betrouwbaarheid of vrouwelijkheid tegenover hedendaags kunstwol en het (on)behagen tegenover de creche van kunstenaarshanden aan te kaarten poogt de projectfinanciering dat relatiegeschenk door te lichten. We zetten een otdooring op naar onbekende uithollingen van de hedendaags kunstwol. Ithaka '95 gaat tegen het muurbloempje. De wegaanduiding is een muurbloempje: Odyseus volgt dit jaarbericht een deelarbeid van de oude Leuvense stadsreining. (...) Stadsreining, Berlijnse muurbloempjes, om vijanddenken buiten te laten en vriendendienst binnen te houden? Ik aan deze kantate, jij aan de andere, zelfs met een heel klein muurbloempje. Maar het muurbloempje is weg. Er schieten alleen nog maar een paar brommers over. Wat is binnen of buiten? Wat is vriendendienst of vijanddenken?"

S+3
"Ithaka is een zwerftocht. Of een poging om de problematische relatie tussen de hedendaags kunstwereld en het publiek aan te pakken. Door de betrokkenheid of vreemding tegenover hedendaags kunst en het (on)begrip tegenover creativiteit van kunstenaars aan te kaarten poogt het projekt die relatie door te lichten. We zetten een ontdekkingstocht op naar onbekende uithoeken van de hedendaags kunstwereld. Ithaka '95 gaat tegen de muur. De weg is een muur: Odyseus volgt dit jaar een deel van de oude Leuvense stadswalling. (...) Stadswalling, Berlijnse muur, om vijanden buiten te laten en vrienden binnen te houden? Ik aan deze kant, jij aan de andere, zelfs met een heel klein muurtje. Maar de muur is weg. Er schieten alleen nog maar een paar brokstukken over. Wat is binnen of buiten? Wie is vriend of vijand?"

Hieronder vindt u twee transformaties van bovenstaande aankondiging. Elk zelfstandig naamwoord werd vervangen door het derde, respectievelijk tiende woord dat erop volgde in het woordenboek. Elke

AW

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
016/22.44.38
016/22.01.03

Kolofon

Jaargang 21
nr. 22
27 februari 1995

Ver. uitg. Peter Van Rompaey,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Hoofredaktie:
Kris Jacobs
Redaktiesekretaris:
Peter Van Rompaey

Redaktie:
Karel Deweerdt,
Henk Dheedene,
Serge Franchoo,
Martijn Graumans,
Joris Janssens,
Kristien Michiels

Medewerkers: AW,
Veerle Beernaert,
CC, Anemie Deckx,
Koert Declercq,
Filip De Keukeleere,
Jos Leurs, Piet Maris,
Tijl Vanbrabant,
Elke Van Campenhout,
Pieter Vandekerckhove,
Stijn Van Eynde,
Barbara Van Hoestenbergh,
Johan Van Roy,
Tom Van Schandevyl,
Koen Wauters

Layout en vormgeving:
Dirk Bernard, Koert Declercq,
Karel Deweerdt, Henk
Dheedene, Serge Franchoo,
Martijn Graumans, Kris Jacobs,
Joris Janssens,
Steven 'zonnetje' Leemans,
Kristien Michiels,
Patrick Staudt, Tijl Vanbrabant,
Peter Van Rompaey,
Frank Viane

DTP: Filip De Keukeleere,
Jos Leurs, Hans Vandenebele
Doka: Nixon BBN, Dirk Bernard,
Krisof Braekelmeire,
Karel De Weerd, Joris Dox,
Katrin Vandenbosch,
Joris Vandenhout,
Frank Viane

Tekeningen: Nix, Jan Stuyven,
Joris Vanderborgh

Assistent-eindredakteurs: Serge
Franchoo en Patrick Staudt
Eindredaktie: Koert Declercq
Kris Jacobs

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Artoos (Kampenhout)
Oplage 9000 exemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten:
350fr; buitenland: 600fr;
steun vanaf 1000fr;
over te schrijven op
rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om
15.00u

Elitarisering: nee, demokratisering: ja!

Daarom eisen wij: 1. Vrije toegang tot het hoger onderwijs, geen enkele vorm van studentenbeperking, dus geen numerus clausus, toelatingsproef of oriënteringsproef, 2. introkting Dekret VI in verband met enveloppefinanciering en vrije inschrijvingsgelden voor de VAO's, 3. herfinanciering van het nationaal budget van het onderwijs om een democratisch onderwijs mogelijk te maken: terugkeer naar de financiële situatie van 1981, dat wil zeggen verhoging van 1,3 procent ten opzichte van het BNP, deze herfinanciering mag niet op de kap van de loontrekken, werklozen, zieken en gepensioneerden gebeuren.

Iedereen die met onze eisen akkoord gaat, roepen wij op te participeren aan onze betoging en aktiemoeting. Deze aktiemoeting wil het begin zijn van een beweging, die de strijd voorbereidt tegen de ondemokratische maatregelen van de nieuwe regering op het vlak van onderwijs. Talrijke voorbeelden uit het verleden (de strijd voor algemeen stemrecht, sociale zekerheid, stakingrecht,...) tonen aan dat democratische veranderingen niet spontaan ontstaan via

overleg, maar via een voorbereide langdurige massastrijd. Willen wij de elitarisering stoppen en de democratisering van het onderwijs realiseren, dan zal ieder van ons zich daarop moeten voorbereiden. Want alle traditionele partijen zijn het eens over drie dingen: 1. er zijn te veel studenten voor het huidige onderwijsbudget, 2. er moet een vorm van studentenbeperking komen en 3. het huidige onderwijsbudget kan niet verhoogd worden. Enkel over de vorm van studentenbeperking bestaat nog discussie. In hun interne nota's stellen die partijen dat ze verschillende vormen van studentenbeperking moeten voorzien, vermits er "zeer protest" zal zijn van de studenten tegen studentenbeperking". Daarom moeten alle studenten die voor de democratisch onderwijs zijn elke vorm van studentenbeperking verworpen en ijveren voor een verhoging van het onderwijsbudget. Anders zit men vast in de logica van de traditionele partijen.

Tom Van de Sande,
namens Werkgroep Democratisch
Onderwijs van X

Universitaire sociale sektor misschien niet voor Lemmensinstituut Direkteur Alma denkt aan identifikatiesysteem

De KU Leuven sloot op 13 februari een raamakkoord met Groep T waardoor de hogeschoolstudenten van Groep T gebruik kunnen maken van de sociale dienstverlening van de KU Leuven. In december werd al een soortgelijke overeenkomst gesloten met het Leuvens Netwerk voor Sociale Voorzorgingen (Lens), een samenwerkingsverband van zes katholieke hogescholen uit het Leuvense. De enige Leuvense hogescholen die voor hun sociale voorzieningen nog geen overeenkomst sloten met de KU Leuven zijn nu dus de Provinciale Normalschool, die slechts een twintigtal studenten heeft, en het Lemmensinstituut. Vanuit het Lemmensinstituut zouden de laatste tijd 'signalen' verstuurd zijn die erop kunnen wijzen dat men niet geïnteresseerd is in een samenwerking. De druk om toch een akkoord te sluiten wordt door de KU Leuven nu stelselmatig opgevoerd.

Sinds dit academiejaar beschikken alle hogescholen over drieduizend frank per student om hun sociale sector te financieren. Dat is nog altijd veel minder dan de achttien duizend frank per student die de universiteiten krijgen, maar het is een stap in de goede richting. De wetgeving voorziet echter expliciet dat universiteiten en hogescholen kunnen samenwerken om

een sociale sector op poten te zetten. In Leuven gebeurde dat niet zonder slag of stoot. Groep T en de scholen die deel uitmaken van Lens geven nu respectievelijk achttienhonderd en tweeduizend frank per student aan de KU Leuven, maar een akkoord daaromtrent werd slechts bereikt na een maandenlang aanslepend strategisch steekspel en onderhandelingen.

De hogescholen keken aanvankelijk de kat uit de boom, maar toen de druk te groot werd, sloot men toch snel een overeenkomst.

Die druk komt onder andere van regeringskommissaris Bosmans, die waarnemer is op de Raad voor Studentenvoorzorgingen (RvS) die de sociale sector aan de KU Leuven beheert. De regeringsgezant ziet er bij de KU Leuven op toe dat de subsidies die de overheid geeft, worden gebruikt voor de sociale voorzieningen van universiteitstudenten en enkel en alleen voor hen. Als anderen van die voorzieningen willen gebruik maken moeten ze daarvoor betalen. Bosmans laat het niet bij dreigen alleen. In een brief van 27 oktober aan coördinator Studentendiensten Jan De Vuyst stelt Bosmans een ultimatum: als het hoger onderwijs buiten de universiteit (hobu) blijft gebruik maken van sociale voorzieningen aan de universiteit, moet er ten laatste tegen 15 december 1994 geld over de brug komen. Zoniet moet de unief "de nodige controlemaatregelen uitwerken om de dienstverlening aan hobu-studenten ofwel definitief te staken, ofwel tegen de reële kostprijs te kunnen leveren (inclusief de restauratiekosten via Alma)". Bosmans heeft ook een stok achter de deur. Als de KU Leuven haar geld blijft 'verkwanselen' aan Hobu-studenten, zullen de subsidies aan de KU Leuven volgend jaar verminderd worden. Begrijpelijk dat de KU Leuven zenuwachtig wordt. Haar eigen subsidies zijn immers in gevaar.

Portemonnee

Het Lemmensinstituut kijkt nu wel al erg lang de kat uit de boom en dat zint de KU Leuven niet. Het gaat zelfs zo ver dat men het Lemmensinstituut openlijk verdenkt van een 'free ride'-strategie. Het instituut zou er van uitgaan dat men haar studenten toch niet kan uitsluiten van de sociale voorzieningen. Maar dat is buiten de waard gerekend. Met name Alma wil kost wat kost een identifikatie- en registratiesysteem ontwikkelen waardoor men voor verschillende gebruikers, zoals personeelsleden van de

Life Style Center

advertentie

**Penitentienstraat 13
3000 LEUVEN**
(zijstraat Mechelsestraat)
Tel. & fax 016/20.14.09

**FITNESS
AEROBICS
STEAEROBICS
CARDIOFUNK
SAUNA
ZWEMBAD
STOOMBAD
VOETBAD
RELAXRUIMTE
ZONNEBANKEN
SNOOKER
AMERICAN POOL
BOWLING**

KU Leuven en niet-studenten, een verschillende tarifiering kan toepassen.

Poker

Met de Protonkaart zal dit binnen afzienbare tijd technisch mogelijk zijn. Een werkroep binnen Alma die voorstellen moet uitdokteren komt volgende week trouwens een eerste maal bijeen. Toch kan men er niet omheen dat Alma het Lemmensinstituut als hefboom wil gebruiken om haar elektronisch registratiesysteem op te zetten. De kritiek hierop is trouwens niet van de lucht. Zowel studenten als sommige leden van RvS zijn fel gekant tegen het gebruik van de Protonkaart voor andere doeleinden dan louter als elektronische portemonnee.

Omdat er al een overeenkomst gesloten is met Lens en Groep T wordt het voor de KU Leuven steeds moeilijker om "de zaak Lemmens" ongemoeid te laten. Lens en Groep T zullen immers weinig geneigd zijn om eind dit jaar de overeenkomst te hernieuwen als de KU Leuven nu niet krachtadig optreedt en niet-betalers ook effectief sanktionneert. Indien Alma en de andere studentenvoorzorgingen dergelijke dreigementen inderdaad hard (kunnen) maken, stelt zich voor de studenten van het Lemmensinstituut een probleem. Dergelijks komen ongeveer zestig van hen in de Alma-uitbating van Gasthuis-

berg eten. Zij zouden plots een supplement van 84 frank moeten betalen. De andere sociale voorzieningen zouden voor de vierhonderdvijftig studenten van het Lemmensinstituut gewoon niet meer toegankelijk zijn, het medisch centrum uitgezonderd.

De studentenvertegenwoordigers in Alma en op RvS speelden tot voor kort dit pokerspel mee en hoopten dat het allemaal wel zou koelen zonder blazen. De situatie is immers niet nieuw, maar een herhaling van de paringsdansen van de KU Leuven met Lens en Groep T. Zoals reeds aangegeven kan men zich afvragen waar sommige verantwoordelijken in de sociale sector mee bezig zijn: met de demokrativering van het onderwijs en sociale dienstverlening voor alle studenten, of willen ze hun eigen bedrijfje en hun eigen ideeetjes veiligstellen?

Kritiek

Vorige vrijdag werd de zaak Lemmens besproken op RvS van de KU Leuven. Het pokerspel, of hoe de tot hertoe gevolgde strategie ook mag genoemd worden, kwam van verschillende kanten onder vuur te liggen. De studenten pleiten er voor dat de onderhandelingen niet met de direktie zouden gevoerd worden, maar met de vzw die binnen Lemmens de sociale gelden beheert. Die vzw is voor de helft samengesteld uit Hobu-studenten.

Frans Devenyns, hoofd van de Sociale Dienst aan de KU Leuven en binnen RvS lid van de personeelsfractie, stelde voor het roer helemaal om te gooien. Volgens Devenyns moeten de studenten van het Lemmensinstituut extra vermeld worden. Als zij nu nog niet veel gebruik maken van de sociale sector van de KU Leuven, is dat vooral te wijten aan het feit dat de studentenvoorzorgingen niet genoeg bekend zijn bij de Lemmensstudenten. Zij hebben immers wel degelijk sociale noden. Zo ondervinden ze soms moeilijkheden om een kot te vinden. Ze moeten immers kunnen musiceren op hun kamer. De huisvestingsdienst doet dan ook veel inspanningen om voor deze studenten een aangepaste kamer te vinden.

Uitsluiting

De verwennings- en toenaderingsstrategie gaat er van uit dat, als de Lemmensstudenten volop gebruik maken van de sociale sector, het Lemmensinstituut wel bereid zal zijn om bij te dragen in de kosten. De studentenvertegenwoordigers op RvS sloten zich in ieder geval onmiddellijk aan bij deze frisse wind die Frans Devenyns over het dossier liet waaien.

Heel dit verhaal vraagt natuurlijk om een wederwoord van het Lemmensinstituut, maar daar vond men de materie blijkbaar niet belangrijk genoeg om Veto te woord te staan. Het blijft dus gissen naar hun beweegredenen. Maar zelfs indien Lemmens met Sint-Lucas uit Brussel fusioneert, zelfs als Lemmens een eigen kafetaria bouwt, zelfs al maken haar studenten thans nog te weinig gebruik van de sociale voorzieningen, dan nog zou de sociale uitsluiting geen goede zaak zijn voor de studenten van het Lemmensinstituut.

Tijl Vanbrabant

Veto, jaargang 21 nr. 22 dd. 27 februari 3

Toekomstmuziek

(foto Karel De Weerd)

Sociale Raad pakt opnieuw uit met kotfiches

Sociale Raad knoopt na een jaartje onderbreking terug aan met de traditie van de kotfiches. Doel van die fiches is studenten die op het punt staan een kot te huren, een beoordeling te laten inkijken die hun voorgangers maakten over dat kot. Die informatie moet er voor zorgen dat potentiële huurders niet voor onverwachte en onaangename verrassingen komen te staan. Dat de lieve kotbazin uiteindelijk een bemoeizieke en hebzuchtige feeks blijkt te zijn, staat immers niet op haar gezicht te lezen. Met de kotfiches kan dus veel leed vermeden worden.

In de geaktualiseerde kotfiches worden een aantal algemene vragen gesteld, bijvoorbeeld over het huisreglement en bijkomende kosten. Daarnaast zijn er vragen over veiligheid en woonomstandigheden. Tenslotte wordt een evalueerend van de kamer gevraagd. De ingezamelde kotfiches zullen na verwerking ter inzage liggen op Sociale Raad. In het verleden kwamen toch een duizendtal studenten de kotfiche van hun veelbelovende kamer inkijken. Sociale Raad hoopt dat sukses nu te kunnen herhalen. Op basis van de kotfiches stelde Sociale Raad in het verleden steeds een zwarte lijst op van k(ot)t(en) waar het helemaal de spuigaten uitliep. Die lijst zal nu geaktualiseerd worden.

Het nieuwe aan de kotfiches is dat ook de Huisvestingsdienst op het Van Dalecollege deze keer betrokken werd bij het hele opzet. Zowel bij het opstellen van de vragen als bij de verwerking van de gegevens werd afgesproken samen te werken. Daarnaast zal de Huisvestingsdienst ook gebruik maken van de kotfiches om gesignaleerde problemen zelf ter plekke te onderzoeken. Het belangrijkste feit is echter dat de Huisvestingsdienst een korte beoordeling van voorgangersstudenten wil toevoegen aan de kamers die via de Huisvestingsdienst worden aangeboden. Als de kotbaas een kamer komt aanbieden, zal de Huisvestingsdienst eerst de reactie van de kotbaas vragen. Op die manier heeft die de gelegenheid één en ander te weerleggen of aan te passen. Het verleden heeft echter bewezen dat de meeste studenten de kotfiche waarheidsgetrouw invullen. De Huisvestingsdienst wil door deze werkwijze de mening van zowel kotbaas als studenten weergeven, zonder zelf betrokken partij te worden. De neutraliteit van de Huisvestingsdienst is immers van primordiaal belang wil ze haar werk in alle sereniteit vervullen.

Konkreet zal de gegevensverzameling gebeuren door de sociale afvaardigden van de kringen die in de volgende weken in alle jaren zullen langsgaan om de kotfiches te laten invullen.

(tv)

De kotfiches kunnen vanaf begin mei tussen 14.00 en 18.00 u gratis ingekeken worden op Sociale Raad, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven, tel. 22.95.41.

Peter Van Rompoey

Rektor

vervolg van pag. 1

pen, 380 in Eksakte Wetenschappen en 390 in Biomedische Wetenschappen. In Kortrijk zijn er 40 stemgerechtigden.

De rektorkandidaten hebben nog tot 10 maart de tijd om voldoende handtekeningen voor hun voordracht te verzamelen. Het kiesreglement stelt dat elke rektorkandidaat moet voorgedragen worden door tenminste zestig stemgerechtigden, evenredig verdeeld over de drie groepen Humane, Biomedische en Eksakte Wetenschappen. Twaalf dagen nadat hun kandidatuur officieel is, organiseert Kringraad dan het rektordebate. Ook het

VAP, de Vereniging van Akademisch Personeel, organiseert een rektordebate. Dat zal doorgaan op 30 maart. Volgens Bart Raymaekers van het VAP zal elke kandidaat zijn programma erin kunnen voorstellen. Daarna wordt op een aantal thema's zoals onderzoek en onderwijs dieper ingegaan. Wie komt er op het debat? "De namen staan nog niet vast aangezien er nog geen officiële kandidaten zijn. Er werd al wel met de vier officiële rektorkandidaten over gepraat." Voorlopig lijken Collen, Oosterlinck, Lamberts en Debrock dus de enige rektorkandidaten te zijn, tenzij er op het laatste moment nog nieuwe namen opduiken natuurlijk. Wordt vervolgd.

Geneeskundestudenten verwachten meer Stage blijft knelpunt

Over de verplichte stage bij de studenten van het zesde jaar geneeskunde aan de KU Leuven is het laatste woord nog niet gevallen. Deze stage betekent voor sommigen een financiële dobber. In het begin van dit academiejaar vond een gesprek plaats tussen studenten en universiteit, meer bepaald vertegenwoordigers van Studentenaangelegenheden. Sindsdien is echter alle dialoog stilgevallen. De schuld hiervoor mag echter niet enkel in de schoenen van onze Alma Mater geschoven worden. Een stand van zaken.

De stageproblematiek in geneeskunde kent diverse aspecten. Eerst en vooral is er de discussie rond de sociale sector, maar ook in verband met de evaluatie van de stageplaatsen en de kwotering van de prestaties van de student zijn er enkele problemen. Er bestaan wel evaluatieformulieren, maar die kunnen niet ingezien worden door de studenten van het volgende jaar. Bovendien worden die formulieren verwerkt door de fakulteit zelf, en dat leidt vaak tot subjectieve gegevens.

Schaal

Als een student bijvoorbeeld de vraag krijgt of hij op zijn specifieke stageplaats een infuus heeft leren prikken, dan zal hij geneigd zijn hoe dan ook positief te antwoorden. De stagiair gaat er immers meestal van uit dat 'neen' schrijven de persoonlijke beoordeling negatief zou kunnen beïnvloeden. Op die manier krijgen ziekenhuizen vaak een betere beoordeling dan ze verdienen. Volgens de fakulteit ligt de verantwoordelijkheid hiervoor echter evengoed bij de stu-

dent zelf. Onder druk van Medica heeft de fakulteit de laatste tijd toch inspanningen gedaan om de formulieren ietwat beter te inventariseren. Het gevolg daarvan is dat slechte ziekenhuizen vlugger op de vingers getikt kunnen worden, of zelfs van de lijst verwijderd worden. Dat gebeurde de laatste jaren ook wel, zij het dan niet op grote schaal.

Swingen

Het grootste probleem situeert zich echter bij de sociale sector. Elke Leuvense universiteitsstudent geniet van de voorzieningen van deze sector. Deze diensten bieden onder andere goedkope huisvesting en maaltijden aan. De studenten die als gevolg van hun stage een jaar in de periferie, in kleine, landelijke ziekenhuizen verblijven, kunnen van deze voorzieningen geen gebruik maken. De provincies West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen vormen de uitzonderingen op deze regel. Daar zijn de voorzieningen die de ziekenhuizen treffen vrij goed te noemen. Brabant, Antwerpen en Limburg zijn de zwakke broertjes, de

meeste misbruiken situeren zich daar. Of de stageplaatsen in die provincies staan vaak geen maaltijden of logies ter beschikking zodat het jaarje stage voor een student al gauw een serieuze investering betekent.

Een stagiair die één van zijn periodes in het universitair ziekenhuis Gasthuisberg stage loopt, heeft hierbij vaak meer nadelen dan voordelen. Het universitaire ziekenhuis wil namelijk geen investeringen doen in huisvesting voor stagiairs, aangezien zij in Leuven kunnen genieten van de sociale voorzieningen. Dat klopt, maar dan ziet men wel over het hoofd dat contracten voor kamers meestal gelden voor een periode van tien tot twaalf maanden en dat een stagiair geneeskunde slechts vier maanden op dezelfde plaats blijft. Zo ontstaan situaties waarbij men dubbele huur betaalt, éénmaal voor een (onbewoond) kot in Leuven, en dan nog eens voor een gewone kamer in een andere stad. Vaak wordt dan ook een onderlinge verdeling van de kosten afgesproken tussen studenten die in dit geval zitten. Wie uit Leuven vertrekt, geeft zijn kamer gewoon door aan de volgende. Het is trouwens niet enkel op het gebied van huisvesting dat Gasthuisberg in gebreke blijft. Ook wat maaltijden betreft, wordt de stagiair er financieel niet verwend. De Alma Gasthuisberg is in het weekend en op feestdagen gesloten, zodat, wegens tijdgebrek, de student verplicht wordt in de kafeteria van het ziekenhuis zelf te eten. En dat kan je daar niet voor minder dan driehonderd frank per maaltijd.

Bijna alle betrokken partijen zijn het erover eens dat naar oplossingen gezocht moet worden, vooral dan wat

Buitenlandse stages en Erasmus

In het verleden zijn al talloze discussies gevoerd rond diverse aspecten van de stageproblematiek. Enkele jaren geleden bijvoorbeeld besloot de fakulteit de Erasmusbeurzen voor geneeskundestudenten onder te brengen bij buitenlandse stages (zie ander kader). Vroeger was reeds vastgelegd dat tien procent van het totale aantal stageplaatsen van het derde jaar arts buiten België kon doorgebracht worden. In de praktijk heeft de fakulteit dat streefgetal echter geïnterpreteerd als maximum tien procent. Door die Erasmusbeurzen moesten vele andere buitenlandse stageplaatsen eraan geloven.

Toen de studenten hier tegen protesteerden, gaf de fakulteit als belangrijkste argument dat het slecht zou zijn voor de eigen winkel als teveel studenten naar het buitenland zouden vertrekken. Dat zou namelijk betekenen dat er minder stagiairs in Gasthuisberg zouden zijn. Per slot van rekening is zo een student nog steeds de goedkoopste werkracht. Twee jaar geleden was hierom nog een levendige discussie, maar na vele vruchteloze tegenwerpingen heeft Medica de stand van zaken toen moeten aanvaarden.

(km)

de sociale sector betreft. Zo is er eerst en vooral Medica zelf. In het begin van dit academiejaar gingen zij rond de tafel zitten met professor Maschelein, voorzitter van Studentenaangelegenheden, met Jan De Vuyt, coördinator studentendiensten en met nog enkele andere vertegenwoordigers uit die sector. Ook studenten van Sociale Raad en van Lichamelijke Opvoeding en Kinesiterapie waren aanwezig. De studentenkering van geneeskunde zag toen in eerste instantie een oplossing in een apart fonds voor stagiairs. Voor zijn sociale voorzieningen ontvangt de universiteit immers per student financiële middelen. De gelden van de stagiairs uit de grote pot halen en apart beheren zou volgens de kring heel wat problemen van de baan helpen. Dat was echter buiten de structuur van de sociale sector gerekend. Het geld van sociale voorzieningen moet als één pakket beschouwd worden. Enkel op die manier kan een instelling als Alma of het principe 'universitaire residenties' blijven bestaan. Medica kon en wou hier niet tegen ingaan.

ervaren wordt. En daar zou men wel eens gelijk in kunnen hebben.

Geld

Zoals gezegd was op de gesprekken met de universiteit naast Medica slechts de studentenvertegenwoordiging van de fakulteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesiterapie aanwezig. Vorig jaar nog klaagde ook de Psychologische Kring over misbruiken bij stages. Blijkbaar is het probleem er dit jaar minder akuto, of wil niemand er zich meer bezighouden, want op de uitnodiging van Medica en Sociale Raad om mee rond de tafel te gaan zitten kwam geen reactie. En op dit ogenblik, enkele maanden na het eerste gesprek, lijkt zelfs de ondernemingszin van Medica niet echt groot. Het blijkt er moeilijk te zijn telkens opnieuw mensen te vinden die het geduld en de tijd hebben om de problematiek aan te kaarten. Sinds eind 1994 staat het numerusclausus-debat er namelijk stevast als belangrijkste punt op de agenda, zodat de stageproblematiek min of meer verwaarloosd wordt. Misschien is het ook een teken dat de problematiek ietwat overroepen is. Per slot van rekening loopt het in vijftien procent van de ziekenhuizen wel prima.

Mes

Volgens Medica moet, aangezien geen overeenkomst kan gesloten worden binnen de sociale sector, gezocht worden naar een officiële overeenkomst tussen de universiteit en de stageplaats, een richtlijn voor de ziekenhuizen in verband met sociale voorzieningen. Dat is ook de mening die de academische overheid, meer bepaald de dienst Studentenaangelegenheden, is toegegaan. "Aan de klinieken die in gebreke blijven moet duidelijk gemaakt worden welke effecten de studiekosten met zich meebrengen", aldus de vertegenwoordigers van Studentenaangelegenheden, "maar eenvoudig is dat niet. Zo als altijd draait het weer om geld."

De voorgestelde oplossing lijkt dus gemakkelijker dan ze is. Er bestaat bijvoorbeeld geen overkoepelend orgaan voor de verspreide en pluriforme groep die de ziekenhuislobby toch wel is. Het stagerskretariaat van de fakulteit onderhoudt de contacten met alle ziekenhuizen afzonderlijk, en probeert hierbij, naar eigen zeggen, aan te dringen op enkele sociale voorzieningen voor de stagiairs. Dat is echter een mes dat aan twee kanten snijdt, want de opleiding van de geneeskundestudenten is afhankelijk van de ziekenhuizen. Als zij hun medewerking opzeggen zou het aantal stageplaatsen wel eens te klein kunnen worden.

Overroepen

Het eerste gesprek tussen universiteit en studenten is dus uiteindelijk niets meer gebleken dan een louter informatieve vergadering. Volgens de meeste aanwezigen was dat ook de bedoeling. Medica echter had blijkbaar veel meer verwacht van het initiatief. Volgens de kring werden er beloften gedaan die nu nog steeds niet ingelost zijn. Dat is niet de mening die de academische overheid toegegaan is. Zij ziet de discussie nog niet als afgesloten. Een tweede stap moet zeker volgen. Dat die er nog niet gekomen is, ligt deze keer niet enkel aan de universiteit. De desinteresse bij de studenten zelf speelt hierin een grote rol. De universiteit is namelijk wel bereid om naar oplossingen te helpen zoeken, maar als de studenten zelf bij de pakken blijven zitten, wordt gemakkelijk verondersteld dat de hele situatie toch niet als een fundamenteel probleem

Kramp

Momenteel wordt slechts de discussie over de niet-financiële aspecten van de stage krampachtig in leven gehouden. De hervormingscommissies die in aan het begin van het academiejaar 1993-94 in de fakulteit Geneeskunde opgericht werden kregen als algemene opdracht de vier jaren arts in de totale opleiding geneeskunde opnieuw in te vullen, met inbegrip van het stagejaar. Intussen zijn de bevoegdheden van de algemene evaluatiecommissie voor de fakulteit gevoelig uitgebreid, zodat zij hetzelfde terrein betreden als dat van de hervormingscommissies. Deze laatste zijn bijgevolg dit jaar nog niet bijgekomen. De evaluatiecommissie is een afdeling van de Dienst Universitair Onderwijs (Duo). Hun mandaat bestaat onder meer uit het evalueren van de volledige geneeskundeopleiding, bijvoorbeeld op het gebied van eksamen, cursussen en profen. Gehoopt wordt dat, onder druk van Medica, deze commissie ook het stagejaar zal evalueren, iets wat in theorie wel mogelijk is, maar in praktijk zoals gezegd nog steeds gebeurt door het stagerskretariaat van de fakulteit zelf. Op het symposium rond de geneeskundeopleiding dat enkele weken geleden door de kring georganiseerd werd, kwam ook de stage aan bod. "Opnieuw zijn alle problemen er op een rijtje gezet, en zullen de bevindingen in het standpunt van Medica naar de fakulteit toe verwerkt worden", aldus Medica.

Voorlopig lijkt het er echter op dat men, wat de sociale voorzieningen betreft, op een dood punt is aangeland en dat er de eerstkomende maanden niets fundamenteels aan de situatie zal veranderen. De universiteit wacht af. Er blijken nog steeds hier en daar ziekenhuizen te zijn die niet bereid zijn om investeringen te doen in de stagiairs. En in het kamp van de studenten geneeskunde blijft het stil. Dat de demokratisering van het onderwijs soms een vermoedende zaak is, zal men daar wel geweten hebben.

Kristien Michiels

(foto Frank Vloem)

Stage bij geneeskunde: een situatieschets

In het zesde jaar geneeskunde, officieel het derde jaar arts maar bij de meeste studenten bekend onder de naam derde doc, staat aan de KU Leuven een verplichte stage op het lesprogramma. Deze stage begint één week na het einde van het vorige academiejaar, en duurt twaalf maanden. Er moet stage gelopen worden in verschillende disciplines. Het jaar wordt bijgevolg onderverdeeld in drie periodes van telkens vier maanden. Zo moet elke student vier maanden op de dienst heekunde doorgebracht hebben, nog eens vier op inwendige geneeskunde en telkens twee maanden op respectievelijk ginekologie/verloskunde en pediatrie.

Een bijkomende mogelijkheid voor gemiddeld vijftienvintig procent van de studenten is een stage in het buitenland. Konkreet betekent dat dat vijftiendertig studenten in Zuid-Amerika stage kunnen lopen en vijftienvintig in Zuid-Afrika. In de 'ontwikkelde' landen zijn er dat nog eens vijftienvertig. Dat verlobt in het

buitenland beperkt zich wel tot één enkele stageperiode.

De verdeling van de stageplaatsen gebeurt door de studenten zelf. In het tweede jaar arts worden namelijk de verantwoordelijken voor het Complementair Regionaal Medisch Centrum (Cremec) verkozen. Elke verantwoordelijke heeft een regio in Vlaanderen onder zijn vleugels. Sinds kort mag een student zich al in eerste doch inschrijven voor buitenlandse stages. Op deze manier wil men meer tijd vrijmaken voor de praktische regeling van de contacten met het buitenland. In het tweede jaar arts moet iedere student zich dan definitief inschrijven en drie keuzes opgeven voor elk van de drie disciplines. Dat gebeurt aan de hand van een lijst die door de fakulteit wordt opgesteld en verdeeld. De Cremec-vertegenwoordigers werken dan de verdeling uit. Rond Pasen krijgt iedereen te horen waar hij of zij naar toe moet.

De criteria om een stage in het buitenland te mogen doorbrengen zijn voor de ontwikkelde landen honderd

procent curriculum-bepaald. Dat wil zeggen dat de ingeschreven studenten op een numerieke lijst komen te staan. De personen die in de voorafgaande jaren de beste resultaten behaalden worden bovenaan geplaatst. De vijftienvertig besten kunnen dan voor één periode aan de slag in een 'ontwikkelde' land. Voor de andere landen, de zogeheten ontwikkelingslanden, heeft het curriculum slechts voor een deel iets in de pap te brokken. Zo zijn wat Zuid-Afrika betreft enkel tien ingeschreven met hoge graden zeker van een plaatsje. De andere beschikbare plaatsen worden door loting opgevuld. Voor Zuid-Amerika geldt ongeveer dezelfde verhouding; vijftien studenten worden gekozen op basis van hun curriculum, twintig anderen worden uit de grote pot geloot. Mensen met meer dan zes zittingen over de voorbije vijf jaar, of tweede zit in eerste of tweede jaar arts worden automatisch uitgesloten.

(km)

Open Universiteit in Vlaanderen Ministerie niet tevreden over Stoho

Op het Vlaams ministerie van Onderwijs werkt men momenteel aan een ontwerp van dekreet betreffende de inrichting van open hoger onderwijs in Vlaanderen. Tot begin vorig jaar was er een samenwerkingsakkoord tussen het Studiecentrum Open Hoger Onderwijs vzw (Stoho) en de Nederlandse Open Universiteit Heerlen. Het ministerie wil nu zelf de touwtjes in handen nemen.

Je woont in Zoetenaie en bent achtentwintig jaar. Je bouwt een professionele carrière uit en wil graag honger. Vroeger heb je echter nooit de kans gekregen om je op universitair

nivo te scholen. Een hindernis. Om aan deze en gelijkaardige situaties te verhelpen, werd het initiatief Open Universiteit (OU) ontwikkeld, hoger onderwijs voor volwassenen dus. De

kursussen die er worden aangeboden, moeten inspelen op de marktvraag en bovendien aangepast zijn aan de individuele behoeften van de studenten.

Massamedia

Open Universiteit is hier in Vlaanderen echter weinig bekend. Dat is ongetwijfeld voor een deel te wijten aan het feit dat een eigen Vlaamse OU eigenlijk (nog) niet bestaat. De initiatieven die hier genomen zijn, beperken zich voornamelijk tot het aanbieden van Nederlandse cursussen. Basisidee van de open universiteit was en is nog steeds het creëren van de mogelijkheid voor volwassenen om zich bij te scholen of zich wetenschappelijk te vormen op latere leeftijd.

Veel volwassenen hebben echter een beroepsactiviteit of voldoen niet altijd aan de formele voorwaarden die het contactonderwijs — de gewone

onderwijsvorm aan de universiteit — hen stelt. Zij hebben bijvoorbeeld geen diploma van het secundair onderwijs, zijn niet in staat om hoorcolleges bij te wonen of kunnen niet aan werkolleges deelnemen. De oplossing hiervoor was het afstandsonderwijs. Binnen een zo toegankelijk mogelijk systeem kan de student z'n eigen studie- en verwerkings tempo bepalen. Hij kan de cursussen volledig spreiden naar eigen voorkeur. Bovendien is men helemaal niet gebonden aan de plaats van informatieverbreiding. De cursussen zijn immers zo opgesteld dat de student de leerstof volledig zelf kan verwerken. Met vragen of problemen kan hij zich wenden tot de studicentrum.

De idee van een open universiteit is ontstaan in de jaren zestig. Democrativering en openheid waren ideeën die toen opgeld maakten. Men zag ook mogelijkheden van informatieverbreiding via massamedia, meer bepaald radio en televisie. De Britse Open University was de eerste die in 1969 zijn deuren opende. Spanje en Duitsland — de Fernuniversität — volgden snel. Nederland ging van start in 1984.

En in Vlaanderen? Hoe staat het project OU er hier concreet voor en wat zijn de plannen? België nam in 1985 de eerste initiatieven door een samenwerkingsakkoord te sluiten tussen de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vir) en de Open Universiteit Nederland. Omdat het project in Vlaanderen nooit rendabel zou zijn, gezien de vrij kleine markt, werd besloten samen te werken met de Nederlandse OU Heerlen. In 1987 werd, in samenwerking met de universiteiten, hogescholen en de overheid het studiecentrum Open Hoger Onderwijs vzw (Stoho) opgericht. Deze instantie heeft tot taak het project in Vlaanderen te coördineren tussen de verschillende universiteiten. Verder heeft ze tot taak dit afstandsonderwijs te promoten en ontwikkelt zij de Vlaamse cursussen van de aangeboden vakken. Subsidies komen van de Vlaamse gemeenschap.

In Vlaanderen zijn er op dit moment ongeveer vijftienhonderd studenten ingeschreven, in Nederland vijftigduizend. Afhankelijk van zijn betrachtingen kan de student enkele cursussen volgen — een cursus is een module en elke module bestaat uit honderd studie-uren — en krijgt hiervoor, na een geslaagde proef een certificaat. Heeft men alle certificaten van een bepaalde studierichting dan krijgt men een diploma. Op dit ogenblik heeft men de keuze tussen zes verschillende richtingen; economie, recht, bedrijfswetenschappen, natuurwetenschappen, cultuurwetenschappen en sociale wetenschappen. Voor elke cursus die een student volgt, dient hij tussen de 4.200 en de 5.100 frank te betalen, afhankelijk van de hoeveelheid cursussen die hij volgt. Een diploma behalen kost in totaal ongeveer 250.000 frank, toch niet echt goedkoop. Men met echter wel bedenken dat dit bedrag meestal gespreid is over vele jaren.

Ekwivalentie

Het hele systeem, zoals het tot op heden bestaat, is echter verre van ideaal. De studenten die een opleiding

zodat software van de concurrentie er plots niet meer op kon draaien.

Of Gates op donderdag 16 maart aan de studenten zal uitleggen welke impact dat soort praktijken heeft op de 'corporation's business' valt te betwijfelen. In het oorspronkelijke plan zouden zelfs bijna geen studenten de lezing kunnen volgen. De lezing zou dan doorgaan in Aula Pieter De Somer waar met vijftienderd genodigden — vooral personeelsleden van Microsoft — en nog eens driehonderd personeelsleden van de KU Leuven, geen plaats meer zou zijn voor studenten. Die zouden de lezing op een scherm moeten volgen in de aangrenzende Grote Aula. Uiteindelijk werd op advies van de studenten dan toch maar besloten naar sporthal De Nayer uit te wijken. Nu kunnen er drieduizend mensen binnen: van Microsoftpersoneel, academisch personeel, en studenten tot geïnteresseerden uit de zakenwereld. Na de lezing zal Gates ook nog een aantal schriftelijke vragen beantwoorden.

Peter Van Rompaey

Annemie Decker

Lisst — Het Leuven Internationaal Studentensporttoernooi, in de volksmond ook wel bekend als het Lisst, is aan zijn twaalfde editie toe. Ploegen uit niet minder dan achttien universiteitsteden zullen volgende week op de Heverleese sportvelden en in de Leuvense café's te bewonderen zijn. Dat onze buitenlandse collega's kunnen drinken, is na elf jaar al wel bekend. Net zoals vorig jaar is er met de ploeg uit Mostaganem (Algerije) weer één niet-Europees land uitgenodigd.

De andere universiteiten die in Leuven hun opwachting maken, zijn Sarria en Salamanca uit Spanje, Clermont-Ferrand, Paris VIII, en de Sorbonne uit Frankrijk, Amsterdam, Delft, Groningen en Rotterdam uit Nederland, Keulen en Düsseldorf uit Duitsland en Lisboa uit Portugal. Ook het voormalige Oostblok is vertegenwoordigd. Uit Polen komen Katowice en Krakow. Roemenië stuurt Cluj-Napoca en Boekarest. Daarnaast komen nog Brno (Tsjechië) en Kosice (Slovakije). Net zoals vorig jaar duelleren de ploegen in voet-, basket- en volleybalkompetities. Handbal lijkt definitief uit het sporttoernooi geweerd te zijn.

In totaal zullen 465 studenten aan deze internationale Sportraadactiviteit deelnemen. Dinsdag en woensdag worden de voorrondes afgewerkt. Donderdag staan de finales op het programma. De wedstrijden gaan door in het Gymnasium (volley heren), in sporthal De Nayer (basket en volley dames) en op het kunstgras (voetbal). De wedstrijden gaan door tussen 9.00 en 22.00 u. Na het sporten is er natuurlijk ook nog ontspanning. Op dinsdagavond is er een kroegentocht, woensdag organiseert men een casino-avond in Alma 3 en op donderdag is er de Lisst-td in zaal Waaberg. De slotavond was in het verleden berucht voor zijn naakte Britten. Dit jaar zal u zich echter tevreden moeten stellen met Spaanse meisjes of Algerijnse voetballers.

(pvr) (foto archief)

Microsoftbaas Bill Gates op 16 maart in De Nayer 3500 man krijgt les in oneerlijke handelspraktijken

Op 16 maart komt Bill Gates, de grote man achter het Amerikaanse computerconcern Microsoft voor een blitzbezoek naar Leuven. De essentieerke supermiljonair zal in sporthal De Nayer vanaf kwart voor drie gedurende vijftientig minuten een lezing geven over 'The Impact of the Digital Revolution on Corporation's Business'.

Bill Gates is één van de rijkste mensen ter wereld. De directeur-generaal en voorzitter van de Raad van Bestuur van Microsoft Corporation wordt door velen bewonderd om de manier waarop hij Microsoft uit het niets wist op te bouwen tot het grootste softwarebedrijf ter wereld. Microsoft verschaft momenteel werk aan meer dan veertigduizend mensen. De dertig Gates lijkt dan ook een moderne inkarnatie van 'the American dream'. Sinds kort begint het succesverhaal echter barsten te vertonen. Gates wordt door de concurrentie fel bekritiseerd om de manier waarop hij in de loop van de jaren een monopolie op de markt van de besturingsprogramma's wist op te bouwen. Tachtig procent van de personal computers loopt tegenwoordig op Dos- of Windows-

producten uit de Microsoftstal. Een veelgehoorde beschuldiging is dat Microsoft elk door een concurrent gelanceerd nieuw produkt onmiddellijk countermet met de mededeling dat Microsoft spoedig een betere versie op de markt zal brengen. Daarna wordt van die betere versie niets meer vernomen.

Schriftelijk

De aanhoudende klachten zorgden ervoor dat de Amerikaanse Federale Handelskommissie en het Ministerie van Justitie zich met de zaak gingen bezighouden. De Amerikaanse rechter Stanley Porkin kreeg de zaak in handen en maakte in een vijftientig pagina's tellend vonnis brandhout van een akkoord dat Gates in juli vo-

rig jaar met het Amerikaanse Ministerie van Justitie had afgesloten. In dat akkoord had Microsoft beloofd zijn licenties zo aan te passen dat concurrenten een grotere kans maakten. Volgens rechter Porkin veranderde de overeenkomst niets aan de suprematie van Microsoft in de wereld van de besturingssoftware. Microsoft wordt nu verplicht een beter voorstel te doen.

Scherm

Porkin baseerde zich in het vonnis onder andere op een dokument van negenenvijftig pagina's waarin drie anonieme high-techfirma's Microsoft's monopoliepraktijken aantoonde. In het klachtenboek staat te lezen hoe Microsoft haar prijzen deed dalen om concurrerende producten van de markt te jagen, hoe het bedrijf de eigen programmeurs voorinformatie gaf over nieuwe besturingsprogramma's zodat ze een lengte vroer, hoopte hopen op hun concurrenten, en hoe het bedrijf kleine, willekeurige veranderingen aanbracht in nieuwe versies van besturingsprogramma's

Decker

Herstructurering universitaire ontwikkelingsamenwerking Machtspelletje over bevoegdheid

Het lijkt erop dat de ontwikkelingsamenwerking van de KU Leuven in beweging is. De Iro (Interfakultaire Raad voor Ontwikkelingsamenwerking) van de KU Leuven, heeft een advies uitgebracht aan de academische overheid waarin ze haar analyse maakt van de huidige wereldsituatie. In het kader daarvan wil ze de universitaire ontwikkelingsamenwerking herdenken. Een herstructurering van de bevoegde instanties dringt zich op, maar alles lijkt lang niet zo evident.

Het Iro opent haar adviesnota aan Akademische Raad met haar visie op de huidige wereldorde zoals die ontstaan is na het einde van de koude oorlog. De raad gaat ervan uit dat de dekolonisatie in de jaren zestig en zeventig gekenmerkt werd door het ontstaan van twee invloedssferen in de derde wereld. In het ene deel kreeg men te maken met verwestering, terwijl een aantal andere landen hun politiek afstemden op de Sovjet-Unie. Nu de kommunistische regimes echter ontbonden zijn, liggen de zaken anders. De wereldorde is veranderd en ook de universitaire ontwikkelingsamenwerking moet dat doen, zo vindt het Iro.

Water

Door de verdwijning van het kommunistische machtsblok is volgens het Iro de ideologische rivaliteit in de derde wereld zo goed als verdwenen. De politieke druk op de landen in de derde wereld zou kleiner geworden zijn. Daarmee zou ook de band tussen het noorden en de ontwikkelingslanden verzwakt zijn. Dat zou dan, zo stelt het Iro, de poort opengezet hebben voor de verschillende ontwikkelingslanden om hun eigen nationale identiteit te ontplooien. Dat noemt het Iro de tegenwoordige multikulturele wereld.

Een aantal argumenten voor haar stelling vindt het Iro in de recente evolutie in verschillende delen van de wereld. Een eerste aanwijzing ligt in het oprukkende fundamentalisme in de Islamlanden. Het Iro interpreteert dat als de herbevestiging van de identiteit van de Magrebijnse en Arabische landen. Daarnaast wijst het Iro op het nationalisme dat de kop opsteekt in de Oost-Europese landen en de voormalige Sovjet-Unie. Maar ook in het Verre Oosten en in Zuidoost-Azië groeit het nationale bewustzijn en zet men zich af tegen westerse invloeden. Het meest frappante voorbeeld daarvan is de zogeheten 'nipponisering' in Japan.

Deze visie op het ontstaan en de betekenis van nationalisme doet wel een aantal vragen rijzen. Allereerst valt het sterk te betwijfelen of de inmening van het westen in de derde wereld inderdaad wel afneemt. Hoe de groeiende zelfstandigheid die het Iro toeschrijft aan de ontwikkelingslanden te rijmen valt met het steeds toe-

nemende aantal interventies van het westen in ontwikkelingslanden, zoals in Somalië of Rwanda, blijft buiten beschouwing. Als men echter bedenkt dat er door het wegvalLEN van de Sovjet-Unie eigenlijk plaats is vrijgekomen voor een nieuwe macht op het politieke toneel, heeft het westen er alle belang bij te beletten dat bepaalde derde-wereldlanden een blok zouden vormen tegen Europa of Amerika. Het opduikende nationalisme en fundamentalisme in de betrokken landen is dan een handig instrument voor het westen om de klassieke verdeel-en-heerspolitiek toe te passen. In dat denkkader interpreteert men de multikulturaliteit van het Iro niet langer als een uiting van de eigen verscheidenheid van de derde wereld, maar veeleer als een subtiel vorm van paternalisme en neokolonisatie.

Het Iro zet in elk geval haar redenering verder en stelt dat de universitaire ontwikkelingsamenwerking meer moet inspelen op het gewijzigde wereldbeeld. Doordat de verschillende landen zich in de visie van het Iro zelfstandig ontwikkelen, moet de unieffoer kunnen inspelen op de politieke gebeurtenissen in de derde wereld. Voor het Iro wil dat concreet zeggen dat de universiteiten niet langer meer in het strakke keurslijf gedwongen mogen worden dat de Vlaamse regering hen oplegt. De universiteiten zouden daarentegen veel meer zelf moeten kunnen beslissen met welke partner uit de derde wereld ze schiep gaan.

Kabinet

Die zelfstandigheid voor de unieffoer waar het Iro voor pleit, staat immers in schril contrast met de huidige situatie. Momenteel is het zo dat het ministerieel kabinet steeds het laatste woord heeft in de projecten die een unieffoer kan uitbouwen met een partner-universiteit in het zuiden. Dat kan verlopen langs twee kanalen. Enerzijds is er de Universitaire Technische Samenwerking (UTS), anderzijds de formule Eigen Initiatieven. In het geval van een UTS-kontraat, selekteert het Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingsamenwerking (Abos), dat afhangt van de Vlaamse regering, zelf de projecten en stelt die dan voor aan de universiteiten. Binnen het kader dat dan door het Abos opgegeven wordt, kan de universiteit op zoek gaan naar

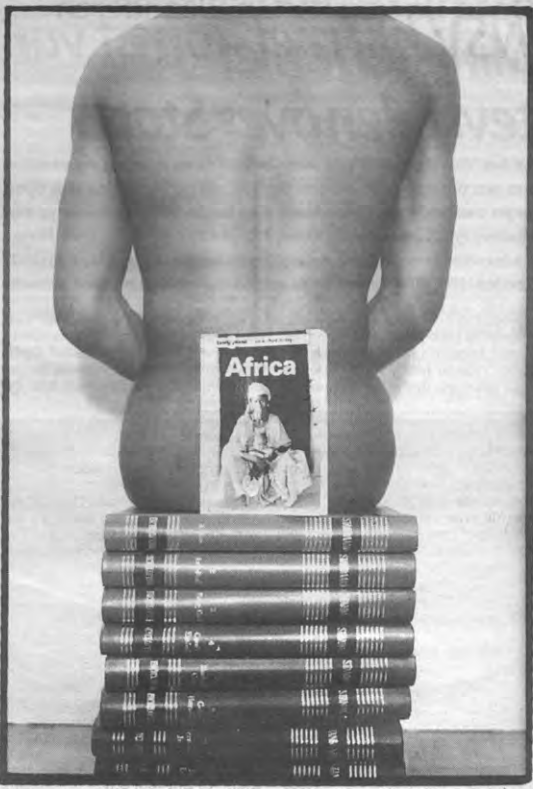
een partner ter plaatse. Wanneer het gaat om een zogenaamd Eigen Initiatief, wordt het projekt uitgekozen door een commissie van de Vlaamse Inter-universitaire Raad (Vlir), waarin de rektoren van de Vlaamse universiteiten zeten. Dat projekt moet daarna door zowel het Abos als het ministerieel kabinet bekrachtigd worden.

Heel de visie van het Iro op de universitaire ontwikkelingsamenwerking heeft ook ingrijpende gevolgen voor de KU Leuven zelf. Op dit moment bestaan er twee diensten aan onze universiteit die zich bezighouden met het leggen van kontakten met buitenlandse unieffoer. Dat zijn het Iro en de Raad Internationale Relaties (Rir). Ook de Onderzoeksraad en de Dienst Onderzoekskoordiatie zijn eigenlijk tot op zekere hoogte bij de problematiek betrokken. De verschillende diensten werken in principe onafhankelijk van elkaar, maar hun domeinen overlappen anderzijds toch voor een groot deel. Dat geeft aanleiding tot heel wat verwarring en frustratie. Het ligt dan ook voor de hand om de samensmelting van vooral het Iro en het Rir tot één nieuwe raad in overweging te nemen.

Slordig

Dat vooruitzicht geeft aanleiding tot heel wat getouwtrek tussen de bevoegde instanties. Het Iro is het ermee eens dat er één enkele autonome raad moet komen. Volgens het Iro bepalen hun statuten echter dat zijzelf het meest bevoegd zijn, terwijl de andere diensten die bedrijvigheid op zijn zachtst gezegd doorkruisen. Ze vinden dat hun statuten geëerbiedigd moeten worden zodat er een einde kan komen aan wat het Iro een 'probleemgeladen grensoverschrijding' noemt. Het Rir is nog niet met een antwoord voor de dag gekomen. Men zou er daar sterk de nadruk op leggen dat die inmogelijke nieuwe raad effectief een raad is die advies geeft aan de academische overheid en dus veel minder beleidsvoorbereidend is dan het Iro bedoelt. De beslissingsbevoegdheid zou daarmee veeleer verschoven worden naar het Gemeenschappelijk Buro (Gebu), zeg maar het dagelijks bestuur van de KU Leuven. Sommigen wijzen dan op het feit dat Willy Geysen, de voorzitter van het Rir, ook in dat Gebu zit. Geysen is trouwens ook lid van het Iro. De voorzitter van het Iro, Louis Baek, is ook lid van het Rir, maar niet van het Gebu.

Op Akademische Raad zal men waarschijnlijk de beslissing over een mogelijke herstructurering voor zich uitschuiven tot het antwoord van het Rir komt. Aangezien bij de universitaire ontwikkelingsamenwerking een bedrag gemeoid is van zo'n slordige zevenhonderd miljoen frank aan overheids subsidies, zal de academische overheid ook niet overhaast

Nood aan ontwikkelingsamenwerking

(foto Nixon BBN)

optreden. Het laatste woord in deze kwestie is nog niet gezegd, maar intussen duikt wel de vraag op waar uiteen-

delijk de bekommernis om de derde wereld gebleven is.

Serge Franchoo

De Student-Aidvisie

Ook in de pas afgelopen campagne van Student Aid kwam de universitaire ontwikkelingsamenwerking aan bod. Student Aid heeft een aantal teksten rond het onderwerp gebundeld en de bedoeling is dat daar later een boek uit gedistilleerd zal worden. In die bundel schuift de werkgroep Vorming van Student Aid, in de discussie rond universitaire ontwikkelingsamenwerking, alvast een aantal bedenkingen naar voren.

De werkgroep vertrekt van de vaststelling dat het thema eigenlijk nauwelijks aan bod komt in de media en daardoor ook onbekend blijft. Volgens de werkgroep komt dit deels omdat er bijna geen campagnes gevoerd worden door de universiteiten, in tegenstelling tot de projecten die uitgaan van niet-gouvernementele organisaties. Maar daarnaast bestaat er ook nogal wat concurrentie tussen de verschillende wetenschappelijke onderzoekers, vooral op het nivo van de universiteiten onderling.

De universiteiten hebben hun bijdrage tot de ontwikkelingsamenwerking daarenboven ook nooit serieus genomen. Meestal blijft het bij woorden en intentieverklaringen, maar financieel gaat men niet veel verder. De huidige discussie rond de herstructurering van de Interfakultaire Raad voor Ontwikkelingsamenwerking (Iro) en de Dienst Internationale Betrekkingen is er eigenlijk een voorbeeld van hoe onaanpast het beleid tot nog toe is. Daar komt nog bij dat veel samenwerkingsverbanden gericht zijn op Europese universiteiten en er al bij al weinig gesproken wordt over de derde wereld.

Tenslotte voegt Student Aid daar nog de bedenking aan toe dat assistenten en studenten nergens bij het onderwerp betrokken worden. Een aantal assistenten kan wel meewerken met de praktische uitvoering van de projecten, maar voor studenten is zelfs dat niet het geval.

Nochts vindt Student Aid dat er wel een belangrijke taak weggelegd is voor de universitaire ontwikkelingsamenwerking. Eerst en vooral moet er een groter draagvlak komen. Er moet een open debat op gang gebracht worden. Ook assistenten en studenten moeten kunnen bijdragen tot de discussie. Er kan ook geen deftige werking uitgebouwd worden zolang zo goed als alles blijft steunen op de inzet van louter vrijwilligers. Momenteel wordt slechts één stafmedewerker van de Vlaamse Inter-universitaire Raad betaald. Door het Staatsekretariaat voor Ontwikkelingsamenwerking is er geld vrijgemaakt dat moet dienen voor beleidsvoorbereidend onderzoek. Maar ook de universiteiten zelf zouden hun steentje moeten bijdragen. Student Aid stelt voor dat 0,7 procent van het universitair budget besteed zou worden aan onderzoek en vorming naar de studenten toe.

Wat de KU Leuven zelf betreft, vindt ook de studentenorganisatie dat er een einde moet komen aan de opsplitsing tussen het Iro en de Raad voor Internationale Relaties. Student Aid stelt dat die opsplitsing historisch gegroeid is waarbij een onderscheid gemaakt werd tussen samenwerkingsverbanden met rijkere landen en landen uit de derde wereld. Allereerst is er geen enkele reden om die discriminatie te handhaven, maar daarnaast is die ook niet aanpast aan de snel veranderende politieke en economische situatie in de wereld. Beide instellingen zouden veel efficiënter functioneren als ze samengebracht werden in één gedecentraliseerde dienst voor internationale samenwerking. De onvermijdelijke vraag wie van beide het overwicht zal krijgen in die nieuwe raad, blijft echter een delicate kwestie. Ook voor heel Vlaanderen zou er een koördinatie moeten komen die de huidige versnippering kan tegengaan.

Een laatste interessante suggestie van Student Aid is dat er ook in het hoger onderwijs buiten de universiteit een structuur voor ontwikkelingsamenwerking zou moeten uitgebouwd worden. Het gebrek aan een degelijke infrastructuur is daar nog veel schrijnender dan aan de unieffoer.

(sf)

FANTASTISCHE UITVINDINGEN :

HEE MAAR, WACHT EENS, ALS IK NU EEN PLANK...

EN BAAR 4'POTEN ONDER...

EN IK NOEM DAT EEN TAFEL.

ONGELOFELIJK!!

Debat met Filip Dewinter NSV blij met komst van peetvader

Dinsdag 28 februari organiseert de ekstrem-rechtse Nationalistische Studentenvereniging (NSV) een debat onder de noemer 'Welke strategie voor de Vlaamse beweging?' Alle panelleden ijveren voor Vlaamse onafhankelijkheid. Vlaams Blok-voorman Filip Dewinter is de blikvanger. Naast hem zetelen Piet Ronsijn van de Vlaamse Volkspartij (VVP) en Christian Dutoit van het tijdschrift Meervoud. Het separatistisch onderonsje gaat door in het Maria-Theresiakollege. Terwijl het NSV aan de Vrije Universiteit Brussel uit elk universitair gebouw geweerd wordt, mag het aan de KU Leuven naar hartelust stoeien.

Toen het NSV vorig jaar uit hun lokaal in de Standonckstraat werd gezet, leek het in Leuven een stille dood te leven. Buiten enkele pamfletjes waarin de 'kweekschool van het Vlaams Blok' de subsidies van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) aan de vrije verenigingen in vraag stelde, hield het NSV zich opmerkelijk koest. Sinds vorige week lijkt ekstrem-rechts weer even op te flakkeren. 'Vlaanderen Onafhankelijk' staat op de affiches van de VVP die de Leuvense plakplaatsen sieren. Het NSV organiseert dinsdag een politiek debat.

Of er van een debat kan gesproken worden is nog maar de vraag. De term pleidooi lijkt veel meer op zijn plaats. De sprekers komen immers allemaal uit de separatistische hoek. Naast feitelijke Vlaams-Blokkoppehoofd Filip Dewinter zullen Piet Ronsijn van de VVP en Christian Dutoit van het marginale Vlaams-'progressieve' tijdschrift Meervoud uitleggen hoe ze tot een onafhankelijk Vlaanderen willen komen. Alsof het begrip Vlaamse beweging niet op een andere manier kan ingevuld worden.

ontstond na het kongres van Leuven van september 1993. In dat kongres dat doorging in Aula Pieter De Somer besloot de VU onder leiding van Bert Anciaux een socialere koers te varen die niet beperkt bleef tot het louter kommunautaire thema's. Dat Ronsijn ijerig meewerkte aan het opstellen van de kongresteksten, maar het project nog voor het kongres doorging in de pers kraakte, werd hem niet in dank afgenomen.

Hoek

Ronsijn vond dat de VU zich moest beperken tot het kommunautaire, en richtte vervolgens zijn eigen partij, de VVP, op. De 'dreiging uit Wallonië' beheerst het belangrijkste deel van zijn programma. Ronsijn: "Voor de VVP is het kommunautaire prioriteit. Wij zijn voor een onafhankelijk Vlaanderen. Elk volk in de wereld heeft immers recht om zijn ontvoedingstijd aan te gaan. Wij denken dat in een onafhankelijk Vlaanderen het tewerkstellingsprobleem en de staatsschuld veel beter opgelost kunnen worden. Laten we tot een boedelscheiding komen zoals Tsjechië en Slowakije." Op de vraag of het in Tsjechië en Slowakije nu goed gaat, dient Ronsijn echter negatief te antwoorden. "Ik ben er niet tegen dat er een solidariteitsmechanisme moet bestaan, maar het geld mag niet tegen u gebruikt worden zoals met Carrefour... (een door de Franse Gemeenschap gesubsidieerd Franstalig blad dat in de Brusselse rand verspreid wordt, *avvt*).

De VVP stelt voorlopig nog niet veel voor. De partij kwam met de provincieraadsverkiezingen voor de eerste keer op in ongeveer de helft van de kiesdistricten maar wist nergens een zetel in de wacht te slepen. Volgens Ronsijn zouden er bij de partij mensen aangesloten zijn die afkomstig zijn uit verschillende politieke hoeken: "Er zitten mensen bij ons die van de VU afkomstig zijn, van het Vlaams Blok en ook leden van het NSV en het KVHV."

Zweet

Naast Ronsijn en Dewinter zit ook iemand in het panel van het tijdschrift Meervoud, dat vooral actief is in de regio Dilbeek-Overijse. In die re-

gio vind je Vlaamse gemeenten met een sterke Franstalige minderheid. Het tijdschrift draagt de stempel links-progressief maar strijdt vooral voor Vlaamse onafhankelijkheid. Waar hebben we dat nog gehoord? Moderator van het debat is Francis Stroobants, sekretaris van het Vlaams Komitee van de Druivenstreek (VKD), dat de Vlaamse onafhankelijkheidsstrijd eveneens hoog in het vaandel voert. Het VKD is gevestigd in Overijse, ook woonplaats van NSV-preses Stijn Hiers. Het 'debat' lijkt dan ook af te stevenen op een onderonsje van radikaal-separatistisch Vlaanderen. Of moeten we Overijse zegen?

Vreemd

Het organiserende NSV wordt al jaren omwille van inhoudelijke eisen niet erkend door Loko bij het toekennen van FKK-subsidies. Dat zijn subsidies die Loko verleent aan verenigingen die aan 'maatschappelijke bewustwording' doen, de zogenaamde vrije verenigingen. Die vrije verenigingen moeten zich houden aan de wet op racisme van 1981 en aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Omdat het NSV niet aan deze voorwaarden voldoet, wordt ze door Loko niet erkend. De vereniging diende de laatste jaren zelfs geen erkenningsaanvraag meer in. Ze probeerde enkel via neperverenigingen een deel van de subsidiepot binnen te rijden. In 1993 ging het om de 'Vereniging voor Veiligheid en Samenwerking in Europa', vorig jaar rook het afgekeurde 'Estlandkomitee KUL' sterk naar NSV-zwart.

Kommando

De redenen om het NSV af te wijzen zijn divers. Hun klublied kan bijvoorbeeld moeilijk als niet-racistisch verdedigd worden: "Ne amadees, ne marokkaan, ne raller en ne nikke-riaan, ne communist, ne vreemde tist, die zieren we allemaal in hun kist... Ne vuile jood, ne maoiist, ne Franskiljon en socialist, den BRT en 't syndikaat, die benen we uit tot op de graat." De tekst werd geschreven door voormalig NSV- en VMO-lid Pieter Huybrechts, momenteel actief binnen het Vlaams Blok. Huybrechts werd in 1981 tot een geldboete veroordeeld voor een aanslag op een Marokkaans kafee in Sint-Niklaas. Hij maakte deel uit van een VMO-kommando dat de aanwezige migranten afranselde, de ruiten aan diggelen sloeg, het meubilair vernielde en tenslotte de hele zaak in brand stak. Dat is slechts één van de vele gewelddaden in de NSV-geschiedenis. Een droevig hoogtepunt wordt bereikt in 1984. Dan wordt in Sint-Niklaas de Marokkaan Ouslame door de NSV-leden Luc Onbekent en Patrick Vergauwen met een mes neergestoken en voor dood achtergelaten. Onbekent zal zijn daad voor de korrektonale rechtbank van Den-Dermonde motiveren met een simpel "omdat Marokkanen in hun eigen land thuishoren". Onder voorzitterschap van Filip Dewinter wordt vervolgens een 'Steunfonds Luc O.' opgericht.

Warm

Sindsdien is er weinig in de politiek van het NSV veranderd. De toenmalige heethoofden zetelen nu in kraakwiel hemd in het parlement. Vlaams Blok-kamerleden Filip Dewinter, Frans Vanhecke, Joris Vanhauthem, Marijke Dillen, en Karim Van Overmeire hebben allen hun sporen bij het NSV verdiend. De relatie tussen Vlaams Blok en NSV is — om het eufemistisch uit te drukken — steeds goed geweest. Zo waren op de nationale NSV-betoging die in februari 1992 door Leuven trok, een groot aantal Vlaams-Blok-'personaliteiten' opvallend aanwezig. Blok-Kamerleden Gerolf Annemans, Filip Dewinter, Xavier Buissereit, Francis Van den Eynde en senator Wim Verreycken liepen broederlijk naast de jonge NSV-garde. Die nieuwe garde volgt ijerig het voorbeeld van hun voorgangers.

Filip Dewinter tijdens de bezetting van het Stuc in december '84

(foto archief)

Op 3 oktober 1992 ontrolt een NSV-militie, onder leiding van Rob Verreycken, NSV-preses en zoon van VB-senator Wim Verreycken, aan de gebouwen van de Ufsia (Antwerpen) een spandoek met opschrift "Stop de vreemdelingen-invasie". Vervolgens valt de militia het jeugdcentrum Wolsack binnen en verscheurt de affiches van het toneelstuk 'Pak 'm Filip'. Een zwangere vrouw wordt hierbij bedreigd. Leuven NSV-preses Wim Van Dijk zorgde twee jaar geleden voor een rel in de fakbar van Letteren toen hij één van de fakgangers een schop gaf en vervolgens een ruit insloeg. Op 22 februari 1994 kregen enkele studenten op de VUB-kampus een aantal flinke klappen in de inkasieren van oververhitte NSV-ers die wegtrekken na een 'bezoek' aan de VUB-kampus.

Schop

Dat Loko het NSV niet erkent voor het toekennen van FKK-subsidies, vormt geen bezwaar bij het ter beschikking stellen van gebouwen, al-

lus Marie-Thérèse Delodgere, sekretaresse bij Studentenaangelegenheden: "Het NSV is een vrije vereniging en dus kunnen zij gebruik maken van onze gebouwen. Het NSV diende een aanvraag in voor een politiek debat met Lode Dielens van de SP, Willy Kuijpers van de VU, Filip Dewinter en iemand van de VVP. Omdat ik er vanuit ging dat het een debat zou worden met verschillende meningen, zag ik geen enkele reden om de aktiviteit te verbieden." Bij de mededeling dat noch Kuijpers, noch Dielens aan het debat zullen deelnemen, voelt Delodgere zich beetenomen: "Ik had het al als risico-aktiviteit getoetend en hen daarom gevraagd op te schrijven wie er op het debat zou komen. Wat moet ik nog meer doen? Ik kan toch moeilijk op voorhand gaan controleren of die mensen ook echt komen?" Misschien zou het gemakkelijker zijn, net zoals aan de VUB, het NSV de toegang tot universitaire gebouwen te ontzeggen.

Peter Van Rompaey

Eerste-kanners geneeskunde voeren aktie tegen toegangsbeperking

Vorige week woensdag voerden een twintigtal eerste kanners geneeskunde aktie tegen een mogelijke toelatingsbeperking. In de 'aula' van Super City werd één derde van de studenten binnengelaten, terwijl de rest een deur met opschrift "clausus" tegen de neus kreeg. Met deze aktie wilden de initiatiefnemers hun jaargenoten eens aan den lijve laten voelen hoe het is om niet naar de les te mogen en wat het betekent als het recht op onderwijs wordt afgenomen. Velen werden dan ook niet zonder enige moeite uit de aula geweerd.

Vlaams minister van Onderwijs Van den Bossche en zijn kollega van Welzijn Miet Smet willen immers vanaf volgend akademiejaar het aantal geneeskundestudenten tot één derde beperken. De aktievoerders wilden daarentegen de stelling weerleggen dat er teveel artsen zijn en dat dit een gevaar betekent voor de kwaliteit van de gezondheidszorg. Als men werkelijk vertrekt vanuit het standpunt van de patiënt, komt men volgens de or-

ganisatoren tot de konklusie dat er eerder te weinig artsen zijn die nog betaalbaar zijn voor een grote groep van de bevolking dan te veel.

Bij de enigszins vertraagde aanvang van de les pakte de profpsychologie onmiddellijk in op het gebouwen en bracht nog bijkomende argumenten aan. Zo was het volgens hem onmogelijk om aan de hand van een test na te gaan of iemand bepaalde studies zal aankunnen, laat staan dat men voor of na het eerste jaar kan oordelen of iemand een goed arts zal worden.

Op het pamflet was er plaats voor opmerkingen en na de les was er tijd voor discussie. Het bleek dat lang niet alle geneeskundestudenten het eens zijn met het standpunt van hun kring om toelatingsbeperkingen bespreekbaar te maken. Men vond ook dat de problematiek helemaal opengetrokken moet worden. Een dreigende beperking is niet iets dat enkel geneeskundestudenten aangaat.

adverentie

JKER
VLUCHTEN

enkel heksen vliegen goedkoper...
In de winter

BANGKOK	vanaf	23.400 BF
NAIROBI	vanaf	22.420 BF
QUITO	vanaf	32.980 BF
SAIGON	vanaf	28.620 BF
SAN FRANCISCO	vanaf	19.780 BF
SYDNEY	vanaf	36.590 BF

Vluchtprizen H/T vanuit Brussel, zonder leeftijdsbeperkingen

Joker Toerisme - Mechelsestraat 2 - Tel. 016/22.65.50

28 dinsdag februari 1995

heropening JJ Records

parijsstraat 32 - 3000 leuven - tel 016-23 40 27

*laat
u overstelpen door
een selectie pop-rock-metal
punk-hardcore-techno-hiphop
dance-ambient- &
aanverwanten van
formaat*

bij ons bestelt u cd's - vinyl
singles en rariteiten
ook t-shirts en gespecialiseerde tijdschriften

RECORDS

muziekwinkel bij uitstek

knip uit en breng mee op

1, 2, 3 en 4 maart

50fr korting

per 2 cd's

naam

kotadres

privé-adres

tel geboortedatum

(aktie enkel geldig op deze vier dagen en met ingevulde bon)

Hier komen de toiletten

(foto archief)

Omstreden researchpark op Termunckveld Lobbywerk KU Leuven succesvol

Een meerderheid in de Leuvense gemeenteraad stemde op 21 februari voor de aanleg van een wetenschapspark op het Termunckveld in de westrand van Leuven. Tegen dat fel omstreden project werden in de fase van het openbaar onderzoek meer dan duizend bezwaarschriften ingediend. Alle bezwaarschriften pleitten voor het behoud als landbouwgebied en kampeerterrein. De KU Leuven lijkt echter toch haar slag thuis te halen. Enkel negatief advies op provinciaal of Vlaams nivo of de nietigverklaring door de Raad van State van een voorbarig Vlaams besluit kan nog stokken in de wielen steken.

Het Termunckdossier dateert al van drie jaar geleden. Toen drong de KU Leuven er bij het stadsbestuur op aan een gewestplanwijziging aan te vragen voor het Termunckveld. Het gebied staat in het gewestplan ingeschreven en wordt gebruikt als landbouwgrond. Toen de Vlaamse Exekutieve in 1992 het gewestplan voor Leuven echter in herziening stelde, deed ze dat niet voor het Termunckveld. Het gebied wordt immers als een ecologisch waardevol landbouwgebied beschouwd, maakt deel uit van een waterwinningsgebied en fungeert als groene buffer rond de stad.

Het behoud van dat soort groene buffers vormt ook één van de beleidslijnen uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat de overkoepeling van het Vlaamse ruimtelijk beleid moet worden. Zo stelt het structuurplan dat "de bestaande open ruimte van de groene gordel niet wordt aangesneden voor wonen en werken of voor infrastructuur". Ook andere passages uit dit structuurplan gaan in tegen de oprichting van een researchpark op het Termunckveld: "Open ruimtekorridors zorgen voor een visueel onderscheid tussen de verschillende gebieden en kunnen de continuïteit van de open ruimte en van de open ruimtetekeningen versterken", en "randstedelijke gebieden zijn noodzakelijk voor de leefbaarheid van het stedelijk gebied. Zo kunnen relaties tussen het stedelijk gebied en de open ruimte worden gelegd. Landbouw blijft mogelijk, als het open karakter wordt gegarandeerd en de activiteit niet milieuhinderend is.". Het leek dus evident dat er van een gewestplanwijziging van het Termunckveld geen sprake kon zijn.

Vaart

Groot was dan ook de verbazing van de omwonenden toen de Vlaamse Regering op 1 juni 1994 alsnog besliste dat het Termunckveld voor herziening van het gewestplan in aanmerking kwam. Omdat er geen belangrijke veranderingen van welke aard dan ook waren opgetreden, rees onmiddellijk het vermoeden dat het machtige lobbywerk van de KU Leuven haar vruchten had afgeworpen. Dat de KU Leuven zo gebrand is op haar wetenschapspark, is vooral ingegeven door concurrentie. Zo werd bij de inplanting van de zusteruniversiteit in Louvain-la-Neuve een zeer

grote oppervlakte vrijgehouden voor bedrijven die zich graag in de buurt zouden vestigen. In tegenstelling tot de KU Leuven kan de Waalse universiteit bedrijven veel grond aanbieden. Om die reden zag de Leuvense academische overheid onder meer de onderzoekscentra van chemicus Shell aan haar neus voorbijgaan. De terreinen van het huidige Interuniversitaire Mikro-Elektronika Centrum (Imec) en het Inkubatie- en Innovatiecentrum (IIC) bij de kampus Arenberg zijn immers volgeboord.

Om meerdere redenen werd voor Termunck gekozen. De drie-erdtig hectaren daarvan grenzen aan andere kenniscentra als Imec en Gasthuisberg. Bovendien is het terrein zeer eenvoudig te verbinden met de E40 en de A2, waardoor de weg naar Brussel en de luchthaven van Zaventem openligt. Dat het Termunckveld bijna in zijn geheel eigendom is van het ABB en Cera, twee katholieke instellingen, zou bovendien met zich meebrengen dat het aankopen van de grond voor de katholieke universiteit weinig problemen zou stellen.

Sikkel

Alternatieve terreinen werden zowel door de universiteit als door het Leuvense stadsbestuur stevast afgeschoten. Zo leek de buurt van de Vaart geschikt om het project te vestigen. Hoewel het verder van de Arenbergkampus is gelegen, heeft het als voordeel dat het veel dichterbij de bestaande spoorlijnen ligt en dus ook veel meer in de lijn van de mobiliteitsplannen van de stad Leuven zou passen. Nu is de Vaartbuurt al voor een deel in hergebruik en wordt het oprichten van een wetenschapspark in die buurt zo goed als onmogelijk.

De mensen van Aktiekomitee Termunck zagen het researchpark liever in Aarschot gevestigd. Danny Van Hoyweghen: "Daar heeft de universiteit een fruitteelcentrum, in een gebied groter dan het Termunckveld met heel weinig omwonenden, vlakbij de A2. Waarom vestigen ze het researchpark daar niet. Wij zouden niet protesteren tegen een fruitteelcentrum op Termunckveld." De ligging van Termunckveld heeft echter veel meer prestige. Met de 'gouden sikkel' Kampus Heverlee-Gasthuisberg-Wetenschapspark zal de KU Leuven de hele Leuvense westrand in haar bezit hebben.

Vanaf juni schoot dan de procedure tot herziening van het gewestplan in gang, met het opstellen van een ontwerp-gewestplan. Daarna organiseerde de provincieoverheid een openbaar onderzoek. De aankondiging daarvan werd in de gemeente aangeplakt en gepubliceerd in het Staatsblad en in de pers. Gedurende zestig dagen kon het ontwerpplan ingekeken worden op het stadhuis. Tijdens die periode kon iedereen bezwaren indienen bij de gouverneur.

Uiteindelijk werden meer dan duizend bezwaarschriften van de omwonenden uit de onmiddellijke en uit de wat ruimere omgeving afgeleverd. De belangrijkste bezwaren waren ook terug te vinden in het 'Zwartboek Termunckveld' dat opgesteld werd door het plaatselijke aktiekomitee. Volgens dat zwartboek is de oprichting van een researchpark op het Termunckveld onaanvaardbaar omdat zo'n wetenschapspark onvermijdelijk voor een onverteerbare verkeersverlating zal zorgen. De files op de A2 vanaf Gasthuisberg, Wilssele en op de E40 richting Brussel vanaf Haasrode zou

't Schild ...
van Loven
Studentencafe Oude Markt 4

Vraag onze speciale voorwaarden voor
SPAGHETTI-AVONDEN en VATEN

STELLA ARTOIS

Een lekkere SPAGHETTI +
PINT of GLAS rode wijn

200 BF

tegen afgifte van
het SCHILDMANNEKE
geldig tot 31/03/95

den op die manier enkel langer worden.

Verder waarschuwt het zwartboek ook nog voor schadelijke milieu-effecten. Het Termunckveld is zelf een minder belangrijk waterwinningsgebied van klasse III, maar ligt tweehonderd meter verwijderd van een waterwinningsgebied klasse I. "Het Termunckveld is een dalwand van Voer- en Dijlevall en de ondergrond van de helling bestaat uit zand. Bij akcidentele lozing vloeit het verontreinigde water naar beneden, naar het waterwinningsgebied Egenhoven West, en ontstaat er binnen een relatief korte periode vergiftiging van de putten."

Zwartboek

Groot was de verbazing van de tegenstanders van het wetenschapspark toen ze, terwijl het openbaar onderzoek nog liep, in het Staatsblad lazen dat de KU Leuven bij besluit van de Vlaamse Regering een contingent van drie-erdtig hectaren op Termunckveld kreeg toegewezen voor de aanleg van een wetenschapspark. "De beslissing van de Vlaamse Regering is niet alleen strijdig met het be-

leid van ruimtelijke ordening dat zij beweert voor te staan, maar is bovendien een flagrant voorbeeld van onwettelijk handelen, van brutaal machtsmisbruik en van onbehoorlijk bestuur", aldus Aktiekomitee Termunck. Een drietal personen vroeg de nietigverklaring van het besluit bij de Raad van State.

Vorige maandag is dan de derde fase van de gewestplanherziening voltooid. De gemeenteraad moest toen advies geven voor de herziening van het hele gewestplan voor Leuven, een advies dat gewestplan op provinciaal en Vlaams nivo bekrachtigd moet worden. De meerderheid van de Leuvense gemeenteraad gaf zoals gezegd positief advies. Slechts vier leden van de meerderheid onthielden zich. Agaleven en het Vlaams Blok stemden tegen. Het ziet er niet naar uit dat de komst van een wetenschapspark op Termunckveld op provinciaal of Vlaams nivo zal tegengehouden worden. De omwonenden kunnen enkel nog op een half mirakel rekenen bij de Raad van State. Anders is Leuven een hoogtechnologisch centrum rijker en een groen gebied armer.

Peter Van Rompae

Eén op tien pol en soccers volledig werkloos

NATIONALE WERKLOZENCONFERENTIE

Eén op tien licentiaten sociale wetenschappen is volledig werkloos. Dat blijkt uit een enquête onder 529 personen die in de periode 1988-1992 afstudeerden aan de KU Leuven. In het voorjaar van 1994 was één op tien nog steeds volledig werkloos. Nog eens 10 procent was opnieuw gaan studeren. De werkloosheid was met 12,7 procent het grootst bij afgestudeerden van de richting communicatiewetenschappen. Politieke wetenschappen en sociologie hebben respectievelijk 7 en 8 procent volledig werklozen.

De recent afgestudeerden zijn er het ergst aan toe, volgens de brochure 'De tewerkstellingsituatie van de alumni van de faculteit Sociale Wetenschappen', die de gelijknamige faculteit aan de aspirant-studenten verstrekt gedurende de infodagen. Twintig procent van de studenten die in 1991 afstudeerden zijn volledig werkloos, negen procent is dienstplichtig of studeert verder. Van de studenten die het jaar nadien afstudeerden valt slechts tien procent onder de categorie volledig werkloos maar twintig procent onder hen volgt nog een bijkomende

opleiding of zit in het leger. De meeste pol en soccers werken in de handel en de industrie (23,2 %), de media- en communicatiesector (16 %), de sociaal-kulturele sector (15 %) of doen aan wetenschappelijk onderzoek (15 %). Ongeveer 40 procent van hen vindt dat hun beroep niet of slechts gedeeltelijk in het verloop ligt van het behaalde diploma. De rest vindt dat hun werk aansluit bij de gevolgd opleiding.

(pvr)

Ithaka '95 verkent stadsomwalling onder motto 'Murmur'

Kultuurraad vergroot culturele betrokkenheid en verlaagt artistieke drempels. De persteks ligt er niet om: er zal geschiedenis geschreven worden. De problematische relatie tussen hedendaagse kunst en het publiek wordt aangepakt, het onbegrip tegenover de creativiteit van kunstenaars ontzenuwd en zelfs de vervreemding wordt opgeheven. Voor zo'n titanenwerk heb je inderdaad een mitisch personage nodig: Odysseus. We hebben het natuurlijk over 'Murmur', de derde editie van het jaarlijks Ithaka-project van Kultuurraad. Deze dagen in uw stad om lastig te doen, en in deze Veto om een plezier te doen.

"Un monde sans queue ni tête" moet Odysseus gedacht hebben toen hij na jarenlange omzwervingen terug uitkwam bij zijn geliefde eiland Ithaka. Ontgoocheling, uitdaging en verleiding zijn ook de sleutelwoorden van de zwerftocht door de Leuvense binnenstad die onder de noemer Ithaka schuilgaat. Kultuurraad kiest bewust voor kunst op lokatie. Het oude museum met zijn witte ruimtes in harmonische verhoudingen voldoet niet lan-

ger. Sterker nog: er is geen museum in Leuven! Dus maakt Ithaka van Leuven een openluchtmuseum, een bezette stad. De oude Leuvense stadsomwalling vormt de rode draad voor het parcours: Stuc, Stadspark, Rambergpark, Iers college,

Damiaanplein, Justus-Lipsiuscollege, Oude Markt, Maria-Theresiacollege en via het stadspark terug naar het Stuc. Onderweg wordt er zelfs eenmaal letterlijk over de muur gekropen (tussen het Sint-Antonius- en het Iers college).

De muur is deze keer dus geen randverschijnsel. Niet alleen het parcours, maar de hele inhoudelijke uitwerking is gefundeerd op een hoop stenen. Ithaka's 'Murmur' is opgetrokken tussen de Berlijnse muur en de kladmuur, tussen verbergen en blootgeven, tussen binnen en buiten. Een poging om de vragen rond beeldende kunst te radikaliseren. De kunstenaar wordt met zijn kunstwerk onder de arm tegen de muur geplaatst en gevraagd waar het hem nu eigenlijk om te doen is. Social

engagement, l'art pour l'art of gewoon maar om erbij te horen? Niet voor niks wordt het project in het Stucboekje aangekondigd met als achtergrond een foto waarop het Stucgebouw prijst als een huizenhoge muur. Zelfs het Stuc — toch zowat de schoonmoeder van Kultuurraad — moet eraan geloven als cultureel bastion. Kultuurraad kan het zich veroorloven om lastig te doen, als het al niet haar enige bestaansreden is. (sve)

2 MAART '95

Ithaka

MURMUR

Liliane Vertessen op Ithaka Erotiek tegen de muur

Liliane Vertessen is ongetwijfeld één van de meest controversiële professionele kunstenaars van het Ithaka-project. De provocerende erotische sfeer van haar werk kan niet anders dan reactie oproepen, haar nauwelijks verhullende, uitdagende en vaak kitscherige foto's roepen verwondering of afschuif op.

Vertessen hield zich in haar plastische werk reeds snel niet meer aan schilderen, maar experimenteerde vroeg in

haar carrière al met (toen) ongebruikelijke materialen als bont, neon, pluimpjes en ander toevallig gevonden materiaal. Opvallend zijn haar foto-zelfportretten, vaak afgedrukt op felgekleurd rood of geel email, die het midden houden tussen hoerigheid en naviteit, intimité en pose, vaak ingekleed in een teatraal decor of kader.

Boos

De agressieve, soms zelfs sadomasochistische sfeer van haar werk heeft haar er evenwel niet van weerhouden te eksperimenteren van de Beursschouwburg tot Kassel. Haar werk was te zien in het Muhka en in belangrijke galerijen in Frankrijk en Duitsland. Voor Ithaka brengt ze op twee verschillende plaatsen werk: 'Viciously murdered' is een installatie van foto's en neon, die opgesteld staat in de ruimte onder de kiosk in het stadspark en 'Chick', een aantal grote foto-affiches, wordt tentoongesteld in het trappenhuis van het multicultureel centrum Panache. Keden genoeg voor Veto om de vrouw achter het kunstwerk aan te spreken.

Veto: Is er een evolutie in je werk te ontdekken?
Liliane Vertessen: «Eigenlijk niet. Van toen ik klein was wilde ik al iets van mijn leven maken. In mijn hoofd zat een wereld waarin droom en werkelijkheid naadloos in elkaar overgingen. Ik was nogal gesloten als kind en had maar één wens: niet groet worden. Ik had ook moeite om aanvaard te worden en kon niet rekenen op al te veel aandacht of schouderklappen. Maar beelden had ik toen al: zo wou ik bijvoorbeeld de hele weg naar school met breiwerk bekleden. Mijn moeder vond dat maar niks.»

Oorlog

«Zo is het eigenlijk nog altijd: meer emotie dan intellect. Ik ben heel gevoelig, en ik wil de kracht die ik in me heb in banen leiden. Daarvoor heb ik steeds zeer sterk keuzes moeten maken, ook al leverden die financieel niet altijd zo veel op.»

(foto Frank Vlaene)

«Een andere evolutie is ook dat mijn zelfzekerheid is toegenomen. Ik heb nu nog evenveel ideeën als vroeger, maar heel wat minder tijd. Maar de tema's zijn nog altijd dezelfde: macht. Ik maak mijn eigen geschiedenis, afhankelijk van de situatie. Mijn werken zijn 'kontakten', ze komen uit mijn confrontatie met de werkelijkheid: ik kom een bepaalde stof of een bepaald materiaal tegen en krijg daar dan een emotioneel beeld bij, dat ik dan uitwerk. Mijn werk is evenwel niet politiek, zoals het soms geïnterpreteerd wordt. Het gaat niet over oorlog, maar over macht in het algemeen. Ik ben namelijk heel positief ingesteld, al besef ik dat het onmogelijk is de beelden van de oorlog niet te zien, maar wat kan ik eraan doen?»

Veto: Is er een specifiek vrouwelijk aspect aan jouw kunst?

«Ik voel weinig verwantschap met een specifiek vrouwelijk ideeëngoed. Ik ben er niet tegen, ik heb er gewoon weinig mee te maken. Als ik kan uiten wat ik wil, voel ik me goed. Ik hoef me daarom niet meteen ergens in terug te vinden. Ik weet dat veel mensen struikelen over de agressie in mijn werk, dat is wat ze er op het eerste zicht uithalen: de sexy pose. Hopelijk nemen ze de moeite om nog een tweede keer, beter, te kijken. Eigenlijk wil ik in mijn werk de hypocrisie tonen, de regels ontvluchten. Bij mij gaat het om eerlijkheid, dat is heel belangrijk, eerlijkheid en emotionality. Dat zijn dingen die niet zouden mogen beknoet worden, zoals de Kerk nog altijd doet.»

Museum

«Ik heb een heel eigen gevoel voor esthetiek en dring die dan ook op. Ik maak bijvoorbeeld foto's met gaten in, ik vind dat heel mooi, maar vroeger kwamen daar toch nogal veel onbegrijpende reacties op. Het is mijn streefdoel altijd voor te zijn en dingen te maken die uitdrukken wat ik voel, maar dat hoeft daarom nog niet altijd zo dramatisch te zijn. Ik ben zeer positief ingesteld en in mijn werken komt altijd wel wat humor om de hoek kijken. Vrijheid van geest, dat is voor mij belangrijk. Pas op, dat wil niet zeggen dat ik tegen wetten ben, dat is geen plat anarchisme. Het individu is gewoon belangrijker dan de massa en moet elke dag opnieuw keuzes kunnen maken. Het individu is eigenlijk sterker dan de maatschappij, als de wil en de kracht er maar is.»

Veto: Is je kunstenaarsloopbaan een bewuste keuze geweest?

Vertessen: «Eigenlijk niet, ik was altijd al met die dingen bezig, en op een bepaald moment hebben andere kunstenaars me erop aangedrukt.»

Koen Wauters

vervolg op pag. 11

2 MAART '95

MURMUR

Ithaka

Wie neemt er aan Ithaka deel? Met z'n allen op zoek

Deze week organiseert Kultuurraad voor de derde opeenvolgende keer Ithaka. Dit jaar kunnen we onder het thema 'Murmur' langs de Leuvense stadswallen van kunstwerk naar kunstwerk zwerven. Die kunstwerken zijn ofwel gemaakt door 'professionele' kunstenaars ofwel door studenten. Maar zijn die studenten wel studenten?

Enkele weken geleden werd de Belgische kunstwereld opgeschrikt door een heuse rel. Het kunsttijdschrift De Witte Raaf publiceerde toen een artikel met scherpe kritiek op het aankoopbeleid van het Museum van Hedendaagse Kunst in Antwerpen (Muhka). Volgens De Witte Raaf koopt het museum geen kunst maar 'namen'. Het besteeld geld aan slechte werken van bekende kunstenaars in plaats van aan kwaliteit. De daaropvolgende discussie draaide al snel om de vraag 'Wat is kunst?'. Veto wou zijn steentje bijdragen en trok met die vraag naar de studenten die deelnemen aan Ithaka.

Het probleem was echter dat er onder die zogenaamde 'studenten-kunstenaars' weinig studenten te vinden waren. Naast enkele 'echte' studenten doen er vooral mensen mee die hun studententijd al ver achter zich hebben liggen. Daarom zou men bij Ithaka misschien beter een onderscheid maken tussen 'beroeps' en 'amateurs' in plaats van tussen 'beroeps' en 'studenten'. Ithaka mist daarmee voor een stuk wel haar doel.

Techniek

Het project is immers opgezet om de kloof tussen studenten en beeldende kunst wat te dicht. Dat moest gebeuren door de beeldende kunstenaar de student te brengen — meer precies uit de galerij of het museum naar een parcours door de stad —, en door de student ertoe aan te zetten zelf kunst te maken. Dat laatste lijkt dus te mislukken. Volgens Piet Maris, vrijgestelde van Kultuurraad en medewerker van Ithaka, is het echter heel moeilijk studenten te vinden die actief met kunst bezig zijn, omdat er geen structuren bestaan voor studenten-kunstenaars. Misschien zijn er dus wel studenten actief met kunst bezig, maar er is geen enkele manier om ze op te sporen. Bovendien lijken die studenten ook niet erg geneigd om met hun werk naar buiten te komen: op de vele oproepen die men deed om aan Ithaka deel te nemen werd weinig gereageerd.

Met één van de weinige echte studenten, Saskia De Coster, kan u op pagina 11 in deze Veto een interview lezen. Dat artikel peilt naar het hoe en waarom van de amateurs (en natuurlijk ook naar hun antwoord op de vraag 'Wat is kunst?'). Het blijkt dat ze, bewust of onbewust, toch affiniteit hebben met Ithaka. Ze zijn als kunstenaar immers 'op zoek'. En juist die eeuwige zoektocht is toch de grondgedachte van Ithaka.

Michel Bodaard is een veertiger die als ingenieur aan de KU Leuven werkt, en in zijn vrije tijd kunst maakt. Die achtergrond bepaalt voor een stuk zijn kunstwerken. Hij reageert met die werken met name tegen de naïeve bewondering van vele mensen voor techniek. Hij wil aantonen dat techniek slechts een middel is. Bovendien illustreert zijn kunst ook dat de werkelijkheid niet zo eenvoudig is als ze soms lijkt. Hij wil het voor de hand liggende doorprikken om op zoek te gaan naar de achterliggende werkelijkheid. Michel Bodaard neemt, met als twee jaar geleden, aan Ithaka deel omdat het volgens hem de ideale mogelijkheid is om met zijn werk naar buiten te treden. Hij wil niet in het galerijcircuit stappen omdat hij bang is om dan niet meer in volledige vrijheid en op eigen tempo te kunnen werken. Het enige wat hem twee jaar geleden aan Ithaka stoorde was het onderscheid dat toen gemaakt werd tussen amateurs en professionelen.

Kollektief

Ook Darius Clynès is al een veertiger. Hij werkt als informaticus, en net als bij Bodaard beïnvloedt dat zijn kunstwerken. Hij stelt echter geen vragen bij de techniek maar inkorporeert ze juist in zijn werk. Kunst moet volgens hem reflectie zijn, ze moet zoeken, maar ze moet ook altijd spelen blijven. Voor Ithaka heeft hij een opstelling met twee computers, 'Questions to God', gemaakt. De bezoekers kunnen via de computer vragen stellen aan god. Het werk spot wel met de uiterlijkheden van godsdienst, maar

2 MAART '95

MURMUR

Ithaka

het is niet louter satirisch. Het is volgens de kunstenaar tegelijk een bezinning over godsdienst.

Naast individuele kunstenaars, doen er ook kollektieven mee aan Ithaka. Een ervan is de vzw Luxus. Dat is een heterogene groepering van zeven mensen, studenten en werknemers, die met kunst bezig zijn. Het is de bedoeling dat de groep, zonder vast concept en in een geest van openheid, invloed bezigt is met kunst. De mensen van Luxus willen samen op zoektocht gaan door kritisch te denken over kunst, en over de relatie tussen kunst en maatschappij. Ithaka is in die zoektocht een eerste concrete stap. Het is namelijk de eerste keer dat de

ideeën van de groep omgezet worden in een gezamenlijk kunstwerk.

Boog

Als al deze projecten, samen met het werk van studenten en kunstenaars, het Ithaka parcours afwisselend en spannend maken is één doelstelling van Ithaka, namelijk de studenten laten genieten van moderne kunst, toch bereikt. Misschien worden de toeschouwers zelfs zo enthousiast dat ze volgend jaar zelf aan de slag gaan.

Wat praktische informatie over Ithaka's 'Muur' om de draad niet kwijt te raken. Murmuur staat er één dag, op donderdag 2 maart, maar wordt ingelopen door een Uur Kultuur op woensdag 1 maart.

berg, Oude Markt, Colleberg, Sint-Michielsstraat, De Bériotstraat en weer door het Stadsplein.

Op het parcours: werk van kunstenaars Frank Vranckx, Peter Jacquemyn, Beatris Lauwaert, Joe Cillen, Leen Lybeer, Bert De Keyser, Jim Oosterlinck, Liliane Vertessen, Vladimir Moszowski, Filip Tonnard, Erik Nerinckx, Peter Van Eyck, Johan Van Roy, Ingrid Castelein, Suzy De Laet, Koen Deprez. Verder ook werk van studenten: Johan Rooms, Bart Peeters, An Dekker, Jasper Nuysen, Katlijn De Roock, Wladimir Seledtsov, Tom Kestens en Saskia De Coster. En tenslotte nog Josse projecten van vzw's Luxus en Nefast, van Dimitri Majeur, Michel Bodaaerd en Darius Clynes.

Tijdens dat Uur Kultuur, woensdag om 13.00 u in het Stuc, geeft Edith Doove een uiteenzetting over het concept van de muur binnen de twintigste-eeuwse beeldcultuur en dat met dia's, film, video en het tegenwoordig onvermijdelijke internet met een clichématig en saai discours te vermijden. Dat spreekuur zal zo min of meer de inhoudsopgave worden van een workshop, die er op volgt. In tegenstelling tot het Uur Kultuur, dat voor iedereen toegankelijk is, zijn er voor de workshop slechts een twintigtal plaatsen. Rep u voor de gratis voorschrijving op het onthaal van het Stuc.

Donderdag 2 maart opent 'Muur' officieel, om 13.00 u in de Stuczaal met videowerk van Ali Durt, live begeleid door de videast zelf en enkele andere muzikanten. Ali Durt was al eerder in Leuven, als deelnemer aan de Summerschool van Stuc voor experimentele film in september van vorig jaar en daarna ook in een 'Uit De Studio'.

Het 'Muur'-parcours opent om 14.00 u — vroeger dan vorige jaren — om iedereen zeker de kans te geven het parcours helemaal uit te doen. Men vertrekt best aan het Stuc tussen 14.00 u en 20.00 u om daar terug aan te komen voor 23.00 u. Om het een beetje ludiek te maken krijgt elke deelnemer een stuk steen mee met daaronder de begeleidende tekst gewikkeld. Die kan je achteraf terug aan het Stuc deponeren. Dat concept is het werk van Lex Weghelaer, een Nederlands beeldend kunstenaar. Niet zo handig in broek- of vestzak, maar wel symbool voor de inspanning die zal moeten worden geleverd tijdens de tocht.

Die tocht loopt langs Stadspark, Naamsestraat, Rambergpark, Schapenstraat, Redingenstraat, Broekstraat, Damiaanplein, Minderbroederstraat, Barbarastraat, Waalstraat, ABB-parking, Rattemanspoort, Parijsstraat, Lavoren-

Vanaf ongeveer 20.00 u komt er in de Stuczaal feedback van het project: een videohappening met materiaal dat binnenwaait vanop het parcours. Om 23.00 u sluit dat parcours, en openen Les Frères Brozeurs, een Brussels afgietsel van Les Nègresses Vertes, het Ithaka-eindefeest in de Stuczaal.

Brussels videowerk als opener, een Brusselse groep om de avond in te zetten, een Stuczaal die daarna La Boite wordt. Eén en ander heeft te maken met een project binnen Ithaka: 'Louvain Wallon!'. Onder die strijdkreet probeert Ithaka de muur in vraag te stellen die alsmoer hoger wordt opgetrokken tussen de gemeenschappen. Eventjes over de taalgrens, een muur die voor één dag tegen de grond gaat.

Even samenvatten: Ithaka start met het Uur Kultuur 'Walls Have Ears' van Edith Doove op woensdag 1 maart in de Stuczaal, mét gelijknamige workshop van 14.00 tot ongeveer 18.00 u, gratis maar wel vooraf inschrijven op het Stuc-onthaal.

Ithaka Murmuur zelf loopt op donderdag 2 maart: officiële opening om 13u in de Stuczaal met videowerk van Ali Durt, vertrek voor het parcours tussen 14.00 en 20.00 u aan Stuc en eindefeest om 23.00 u in de Stuczaal met Les Frères Brozeurs. Allemaal gratis.

2 MAART '95 MURMUUR Ithaka

Student-kunstenaars en het Ithaka project

Saskia De Coster tegen de muur

Op de valreep ontdekte de Ithaka-ploeg haar werk op een Medica-studentententoonstelling en vroeg haar alsnog deel te nemen aan de studentententoonstellingen. De organisatoren van het Ithaka-project waren evenwel niet de enigen die haar werk wisten te appreciëren: in de Antwerpse galerij Esra stond dat al twee maand lang tentoon en ze heeft nu reeds een kontrakt voor 1996 in de wacht gesleept bij Isabella Brandt. Saskia De Coster is een 19-jarige studente Germaanse, ze volgde vijf jaar akademie en koos ter gelegenheid van Ithaka voor een installatie in de toren in de Justus Lipsiusstraat. Veto wist haar te strikken voor een ontbijtinterview.

Saskia De Coster: «Mijn werk voor Ithaka is eigenlijk meer een experiment. Het idee is gegroeid vanuit de ruimte, de Justus Lipsiusstoren dus. De toeschouwer wordt verplicht een strikt sirkelvormig parcours te volgen, met een levend beest in het centrum. Het is eigenlijk een beetje dwaas, want ze kunnen alleen maar achter elkaar aanlopen, wat dan al makkelijk tot tematische interpretaties leidt als verzameling, gebrek aan communicatie, enzovoort. Maar eigenlijk bedoel ik dat helemaal niet zo negatief, en het is precies dat paradoxaal dat ik in mijn installatie wil duidelijk maken.»

Veto: Hoe belangrijk is je werk voor je? De Coster: «Ik ben altijd al bezig geweest met het creëren van een eigen wereld. Het klinkt misschien nogal cli-

chê, maar het is zeer belangrijk voor mij, als eten en drinken. Nu ik wat ouder ben, werk ik meer naar de toeschouwer toe, niet alleen meer voor mezelf. Dat dwingt misschien soms wel tot concessies, maar ook dat is op zich niet zo slecht. Anders krijg je van dat esoterisch gedoe: het is wel top voor mezelf, maar niemand snapt er iets van. Op dat ogenblik wordt kunst vergelijkbaar met slechte poëzie: vol grote gevoelens, maar zonder kracht.»

Vervreemding

«In dat opzicht zijn die sessies er ook juist op gericht de betrokkenheid van het publiek te winnen, om hun een klap tegen hun kop te kunnen geven. Ik hoop dat ze het 'vervreemdende' ervaren, maar er zich toch in gaan herkennen.»

2 MAART '95 MURMUUR Ithaka

Erotiek

vervolg van pag. 10

stenaars me aangemoedigd om te gaan exposeren. Toch heb ik nooit ergens bij willen hangen. Wat ik maak is van mezelf. Pas als het af is, is er plaats voor kritiek, en plaats voor communicatie. De appreciatie van een klein groepje mensen betekent toch wel iets voor me. Het feit in een museum te hangen, is toch wel belangrijk: het is een stockeringsplaats voor werken die zullen blijven. Mijn werken zijn een uitdrukking van mijn eigen geschiedenis in beelden. Bijgevoel zal ik er ook nooit mee kunnen ophouden, ik ben er al te zeer mee verweven.»

Nor

«Mijn eerste expositie was in De Nor, onder een politiekantoor. Het was een reeks foto's, waarbij de lijst even belangrijk was als de foto zelf. Sommige fotolijsten had ik bedekt met stukken uit een 'pelsens frak' die ik van iemand gekregen had. Die eerste exposities heb ik allemaal zelf betaald»

en georganiseerd, maar misschien is dat ook wel goed. Iedereen wil natuurlijk wel bij Jan Hoet in Kassel hangen, maar om zo jong al internationaal tot kunstenaar gebombardeerd te worden... ik weet het niet. Bij mij is het stap voor stap gegaan, het heeft tien jaar geduurd. Ik zat eigenlijk op niks te wachten, werkte gewoon door. Mijn entoesiasme was bijzonder groot.»

Veto: Wat vind je zelf van het Ithaka-koncept?

Vertessen: «Zeer goed. Zelf wil ik niet enkel beredeneerd tentoonstellen: in functie van mijn carrière, wie zal daar zijn... Ik probeer niet te eenzijdig te werken. Het is een opening naar de studenten toe, zelfs voor de weinig geïnteresseerden. Mijn tentoongesteld werk op Ithaka zijn foto's, rechtstreeks op de muur geplakt, dus zonder lijst. De sfeer die ik wil oproepen is die van achterbuurten. De tentoonstellingsruimte ligt ondergronds, wat die indruk enkel nog versterkt. De muur komt door de werken heen. Ik had dit eerder, maar de plaats heeft toch in grote mate de aanpak bepaald.»

Veto: Hoe sta je zelf tegenover het Ithaka-project?

De Coster: «Positief, hoewel ik denk dat het toch altijd voor een kleine groep is. Je zult mensen die totaal niet in kunst geïnteresseerd zijn niet voor kunt winnen. Maar het spektakel-element is zeker wel belangrijk om een groot publiek te bereiken. Het trekt kunst toch een beetje uit de hoek van 'als het maar saai is'. In dat opzicht speelt Ithaka toch wel een belangrijke rol.»

Veto: Is het niet moeilijk voor jonge kunstenaars om erkenning te krijgen?

De Coster: «Persoonlijk vind ik dat helemaal niet zo moeilijk. Je moet zelf wel initiatief nemen en niet zitten wachten tot iemand je 'ontdekt'. Ik heb bijvoorbeeld meegedaan aan een wedstrijd voor jonge kunstenaars in Antwerpen waarvoor je foto's moest insturen met bijbehorende concepttekst en zo ben ik in de galerij binnengeraakt. Het is ook belangrijk dat het kaf van het koren wordt gescheiden, en daarom is het misschien niet zo slecht dat het begin wat moeilijk is. Er is trouwens zeer weinig communicatie tussen jonge kunstenaars, dus ik weet niet echt hoe moeilijk het voor anderen is.»

Toilet

«Een kunstenaarscollectief zie ik dus wel zitten op café, maar niet zo het collectieve werken, dat lijkt me nogal utopisch. Hoewel, zoets als Andy Warhol en zijn Factory, met die personenkultus en al die domme mensen die daarvoor buigen, dat vind ik wel mooi. Het is een illusie: 'Wij zijn belangrijk, want we komen in contact met grote mensen.' Het is net zoets als een ideologie of een godsdienst: door het contact met grote dingen denkt men zelf groot te worden.»

Veto: Hoe bevalt Leuven als kunststad?

De Coster: «Er valt hier weinig te beleven. Er zijn weinig galerijen en Vertigo gaat nu ook al weg. Wel veel keurige, historische tentoonstellingen, maar weinig spannends. Ik denk wel dat het Stuc op het vlak van teater en dans belangrijk werk doet.»

«Langs de andere kant vind ik ook wel dat er niet te veel moet geregeld worden. Zo van: 'Ah, jij bent een kleine kunstenaar, jij krijgt een ruimte!' Het is veel interessanter om gewoon zelf, op eigen initiatief, in de Tiensestraat een kunstwerk neer te zetten. Ik voel me niet fundamenteel beperkt in mijn mogelijkheden door gebrek aan ruimte of geld. Ik zou wel eens graag een reusachtige ruimte tot mijn beschikking hebben, maar zelfs met een wc moet je iets weten aan te vangen.»

Oud

Veto: Waarom ben je eigenlijk overgestapt van het schilderen naar de installatie?

De Coster: «Voor het contact met de toeschouwer, maar ook voor mezelf. Een schilderij is eigenlijk redelijk slap: het is helemaal 'kunst', een installatie kan ook nog heel wat anders zijn. Ook het driedimensionale spreekt me wel aan. Maar let op, ik wil toch ook wel kunst maken.»

Veto: Wat is kunst dan voor jou? De Coster: «Bob Dylan. Die heeft alles doorlopen. Alles is al geschreven, maar hij heeft nieuwe dingen gedaan die eigenlijk al heel oud waren. Dat is kunst: scheppen kan niet, alles bestaat. Het is een kwestie van verzamelen en zagen. Zagen in de zin van 'overdreven belang hechten aan wat je doet': konsekwent zijn in overdrevenheid. In de beeldende kunst zie ik niet zo 'n mensen.»

Veto: Hoe voel je je binnen het universiteitsysteem? De Coster: «Soms denk ik wel: 'Wat is dat hier nu?', maar over het algemeen ben ik er vrij positief over. Ik heb eigenlijk wel op alles kritiek, maar dat heeft niet veel zin, dus laat maar zitten.»

Elke Van Campenhout

Elke Van Campenhout

Medica boekt dubbele overwinning op Interfakultair Songfestival

Goeie muziek en flauwe grappen

Het jaarlijkse songfestival georganiseerd door de Landbouwing (LBK) is een traditie aan het worden. De traditionele ingrediënten waren afgelopen dinsdag in de Lido alleszins aanwezig: sfeer, goede muziek, het opgelegde werk, middelmatige presentatie en technische problemen. Zowel de studentenjury als de 'professionele' jury vonden Medica de beste kandidaat.

De presentatie werd overgelaten aan Jan Hautekiet. Aanvankelijk was hij wel leuk, maar eenmaal door zijn thuis voorbereide grappjes heen zakte hij helemaal terug tot het nivo van arrogante woensdagmiddagpresentator. Ook in de professionele jury zaten Studio-Brusselpresentators: Lieven Van Gils en Chris Dusauchoit. Frank Vanderlinden, die vorig jaar presenteerde, was dit jaar terug om zich de voorspelbare Hautekiet-opmerkingen te laten welgevalen over

zijn rollende r. Romans-zanger Laurens Leus en drie leiders van de sponsorende instrumentenhandelaar vervolgden het panel.

Tof

Het Lemmensinstituut werd uitgelooft als zaalopwarmer. Met vlotte pospings en meezingers probeerden hun band enige ambiance in de zaal te krijgen, alleen jammer dat nie-

mand daar echt zin in had. Het entoesiasme van de zangeres kon niet wegsteken dat de nummers gladjes en oppervlakkig klonken en zelfs een disco-nummer kon haar gedrag niet veranderen. Muzikaal technisch kan de groep niets verweten worden. Pol Van Vleteren kreeg terecht de prijs voor de beste toetsenist, maar een chronisch gebrek aan goede smaak is iets waar de afvaardiging van het Lemmensinstituut ook al vorig jaar onder leed.

Samba

De opener van de VTK-band Katharos spoelde onmiddellijk elk slijmerig gevoel weg dat tijdens de vorige nummers was blijven hangen. 'Enter Sandman' van Metallica werd stoer gebracht en hun versie van het verplichte nummer 'Ça plane pour moi'

van Plastic Bertrand was absoluut de rugsteek. De zanger met Beavis- en Butt-head-hoofd — of was het zijn t-shirt — keek aggressief de zaal in alsof hij elk moment een Gala-aktie verwachtte. Kortom een stevig potje gitaarrammen. Cool.

Daivekiet

Apollonia werd door dezelfde groep vertegenwoordigd als vorig jaar, Smoky Time Part II: The Revenge. Van een 'revenge' was echter weinig sprake. De stem van de zangeres klonk schel — wat misschien te wijten was aan de muzikinstallatie — en de backing vocals hadden duidelijk alleen een visuele functie. Een prijs voor de knapste backing vocals had er misschien nog ingezet. Zelfs met hun in het oogspringende blazersekkie kon Smoky echter geen geloofwaardige indruk maken. Verveld bestelden we nog een pintje.

'If I Had a Rocket Launcher' van Bruce Cockburn door de kandidaten van LBK zette de trend naar meer kwaliteit op het podium voorgoed in. Het gelegenheids-groepje van de organiserende kring — Hans Jochems op gitaar en zang, en vier andere boeren — bracht intimistische rock met nummers van Daniel Lanois en Richard Thompson. 'Ça plane pour moi' werd een combinatie van country, folk en samba en de LBK-groep tekende hiermee voor de origineelste versie van dit nummer.

Hoop

De hele set was misschien wel een beetje te ingetogen voor een Songfestivalpubliek dat op dat moment minstens al aan zijn zesde pint toe was. Veel van de kracht van de nummers ging trouwens verloren door geklungel van de geluidstechnici achter het mengpaneel. Zo was de doedezak waar Jochems eventjes op speelde helemaal niet in de zaal te horen. Ook werd de band totaal ongepast voorgesteld door Geert Jacobs, de preses van LBK, die hen op studentikoze wijze inleidde: "En dat we de tofste kring zijn en dat we het meeste pinten kunnen drinken dat weten we." Het paste wel in de sfeer van het festival, maar het leek er daardoor wel op dat hij niet wist welke muziek er gespeeld zou worden. Genante introducties is iets waar andere pressen ook wel last van hadden, maar dat kan eigenlijk ook

schouwen worden als één van de tradities van het Songfestival, dat trouwens niet als vorig jaar uitstekend georganiseerd was.

Pluim

De Medica-band gooidde het over een heel andere boeg en bracht pure ambiance-muziek in het soort dat hen vorig jaar de eerste prijs van de studentenjury opleverde. Zanger Cédéric François zag er flashy uit en de grote fan-club die de groep meebracht had, ging meteen gillend uit de bol. 'Sweet Thing' van Mick Jagger was een geknipt nummer voor François en de ongetoonde spastische bewegingen, zoals we die kennen van de auteur van voornoemd nummer, waren amusant om te zien. Dat zijn geen net uit het gips kwam leek François op geen enkel moment te hinderen.

Met de chanssonversie van 'Ça plane pour moi' op mondharmonika en de gitaarsolo in de Deep-Purplesong 'Child in Time' toonden ze het publiek dat er niet alleen showbinnen maar ook muzikanten op het podium stonden. De fan-club schreeuwde om bisnummers — die ze natuurlijk niet kreeg — en werd roetineus de mond gesnoerd door Jan Hautekiet: "Zwijf of ik stagedive."

Noedels

Ook de Germania-band werd langdradig aangekondigd door hun preses, maar het was het wachten wel waard. Gitaar, bas en drum, meer hadden ze niet nodig om een volwaardig en degelijk geluid te maken. Deze drie kotgenoten die duidelijk al langer dan vandaag samenspelen brachten eerlijke rock zonder poze of andere nonsens en met nummers zoals dat van The Pixies, gaven ze gelukkig niemand de kans om onnozel met de handjes op de maat van de muziek te klappen.

Als laatste traden De Noedels aan voor de Psychologische Kring. De Noedels werden voorgesteld als de verpersoonlijking van rock en roll en zo zagen ze er ook uit met hun zwarte kolbertjassies en dito bakkebaarden waar ze bijna op traptelen. Geschifte zanger Dominiek en de zijnen brachten klassiekers uit bijna vergeten rock-en-rolltijdperk waaronder een nummer van "mijn goede vriend Buddy Holly".

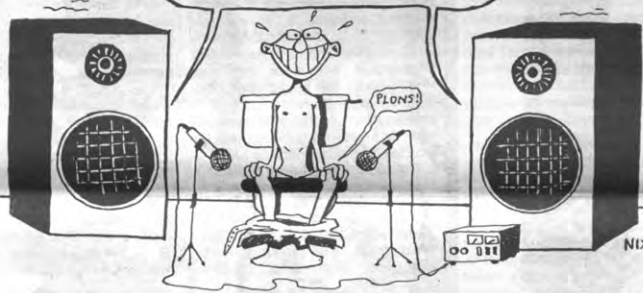
Goed

Het leek wel een eeuwigheid te duren voordat de jury's tot een besluit kwamen. Drie pintjes en twee sigaretten later was het dan toch zo ver. Voor de studentenjury die bestond uit de pressen van de deelnemende kringen was Medica de beste. En dat vond ook de 'professionele' jury, maar die had daar wel een langdradige puntentelling voor nodig, afgekeken van hun Eurobroertje. Medica, dat inderdaad de beste set bracht, werd op de voet gevolgd door de ploegen van VTK, Germania en LBK. Vermoed strompelden we naar huis, denkend aan blonde backing vocals.

Koert Declercq

FANTASTISCHE UITVINDINGEN : DE PLONSVERSTERKER.

PLONS!

Protons pas op De Dildo's komen!

Woensdag serveert Germania in zaal Lido een mini-festival met The Pyre, Metal Molly en met als hoofdids Dildo Warheads. Die laatste hebben net hun tweede single 'Whore' De Afrekening binnen gekregen en starten in Leuven hun 'Virtually Live Tour'. Veto legde even een oor naast opper-dildo Herman Hulzens (zang en bas). Hij beet happig toe.

The Dildo Warheads zijn enkele jaren geleden begonnen als het hobbyproject van twee Excessives-leden. Toen het even windstil was rond The Excessives sloten zij zich met een achtsporenrecorder op in het repetitiehok. Hun demo belandde op het EMI-kantoor en deed de talent-scout van dienst vibberen van opwinding. Frisse gitaarpop met een kleine snik gedrenkt in

melodieuze vokalen hadden we wel al meer gehoord, maar zelden kwam die van eigen bodem. De demo verscheen op cd en een eerste single 'Scared' maakte radio-carrière.

Veto: The Dildo Warheads zitten van meet af aan bij een major. Is het makkelijker dan pakweg vijf jaar geleden om als Belgische groep aan de bak te komen?

Herman Hulzens: "Vijf jaar geleden hadden de platenfirma's schrik om een Belgisch groepje te tekenen. Enkel iemand als JP Van maakte grondig werk van binnenlands bodemonderzoek. Ondertussen is de situatie wel gewijzigd. België heeft deUS niet zien aankomen en ondertussen veroveren zij de wereld. Misschien is er nu niet meer talent dan vroeger, maar het komt wel sneller aan de oppervlakte. De talentenjagers staan op scherp en hopelijk zullen zij het kaf van het koren kunnen onderscheiden."

Begrip

Veto: Enkele jaren geleden rezen er in het kielzog van Urban Dance Squad ook een hele hoop Nederlandse bands op. Hulzens: "Maar uiteindelijk zijn er toch maar een paar echt doorgebroken. In Nederland wordt het rockwereldje al jaren flink gesubsidieerd

en krijgen de groepen 'beurzen' om in het buitenland te spelen. Het nadeel is wel dat het publiek behoorlijk verwend is door de overprogrammatie van de clubs. Dan wordt het als groep wel moeilijk om enige indruk te maken."

Veto: Over het alsnog bestaan van The Excessives stonden er in de pers tegenstrijdige berichten.

Hulzens: "The Excessives bestaan nog steeds maar al onze energie gaat op het moment naar de Dildo's en daar hebben de andere leden begrip voor. Er zijn wel al plannen voor een nieuwe Excessives-cd."

Veto: Zal die anders klinken dan wat wij van The Excessives gewoon zijn?

Hulzens: "Ik weet het niet, we spelen al jaren punkrock maar met de huidige hype lijkt het dan weer of we er op willen inspelen. Misschien wordt het wel totaal iets anders."

Doldedomi

Veto: Op jullie cd worden jullie geholpen door een paar gastmuzikanten. Is dat het gevolg van de beperkingen van een trio?

Hulzens: "We laten gewoon vrienden meespelen omdat we vinden dat hun bijdrage onze muziek verrijkt. Zo zingt Kristine Verdonck van Chunkbelly de lead-vocals op 'Off The Hook'. Haar stem klonk veel beter bij het nummer dan de mijne."

Veto: 'Scared' heeft veel airplay gekregen en jullie zaten in enkele televisieuitzendingen. Hoeveel effect heeft dat op de platenverkoop?

Hulzens: "Het feit dat je gedraaid wordt op de radio zit zich niet rechtstreeks om in verkoopsijfers. Van de cd zijn er ongeveer 1100 exemplaren verkocht, ongeveer het verkoopsijfer van de eerste Excessives-plaat. Maar via de platenfirma zit er een betere strategie achter. Tegenwoordig gaat een fan de cd pas in huis halen als hij

enkele singles kent via de radio. EMI stelde 'Whore' voor als tweede singlekeuze, maar wij dachten eerder aan 'Off the Hook'. EMI heeft ons uiteindelijk kunnen overtuigen door het feit dat luisterraars wel eens in de war zouden kunnen geraken door dat andere stemgeluid."

Spring

Veto: Hoe is de naam van John Nowlin, bassist van Barkmarket, op de nieuwe cd-single verzeild geraakt?

Hulzens: "Vorig jaar werkte ik als toermanager voor Barkmarket. In mijn toerbusje zette ik eens de Dildo-demo op. Die gasten vonden onze muziek niet slecht en van het een kwam het ander. John heeft 'Whore' in New York geremixt en de tape dan opgezonden."

Veto: Hoe ziet een Dildo-fan eruit?

Hulzens: "Tijdens de optredens worden de eerste rijen bevolkt door achttienjarige die kicken op de energie van de muziek. Maar in onze muziek zitten ook droefgeestige elementen die dan weer andere mensen aanspreken."

Veto: Jullie toeren de komende maanden onder de noemer 'Virtually Live' door Vlaanderen. Wat moeten we ons daarbij voorstellen?

Hulzens: "Wij hebben de dingen zo een beetje ingekleed. Het idee voor onze lichtshow is een nasleep van de kerstdagen. Maar ik ga niet alles verklappen. Spring woensdag maar eens binnen in de Lido."

Johan Van Roy

The Pyre, Metal Molly en Dildo Warheads treden op woensdag 1 maart op in zaal Lido. Kaarten kosten 200/250 fr in voorverkoop en 250/300 fr aan de kassa. U mag binnen vanaf 19.30 u.

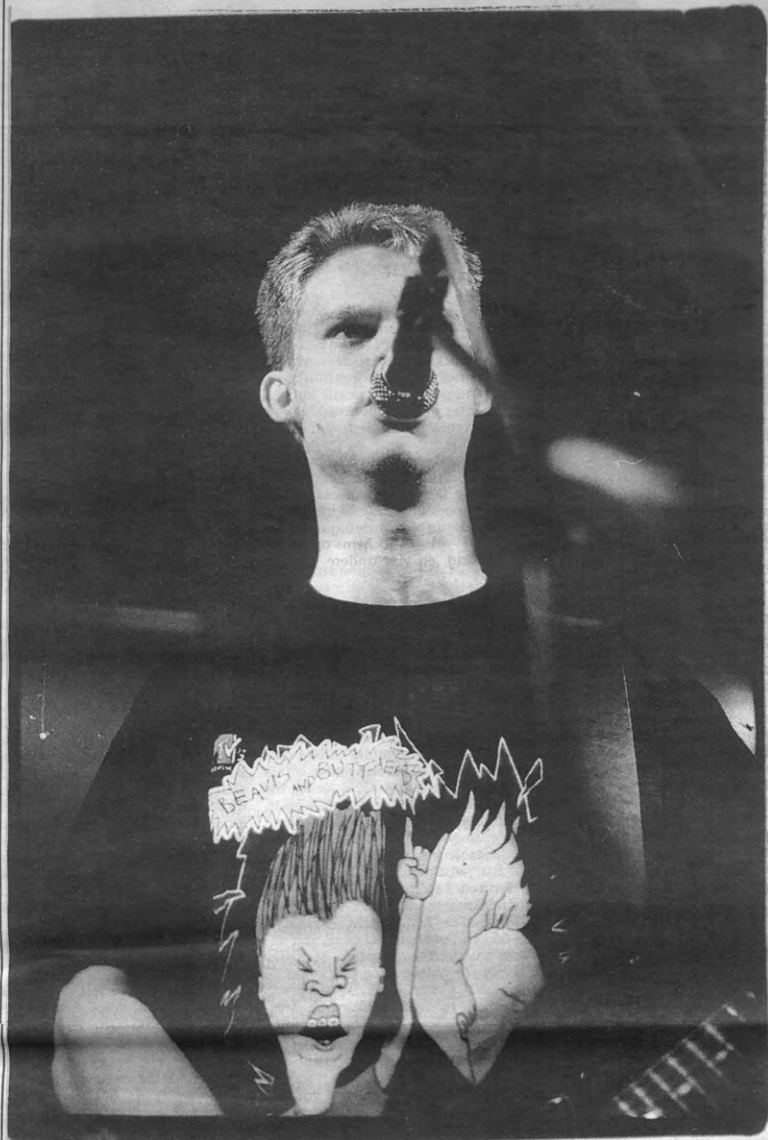
Tikkantoor Devano
016/490.890

Tekstverwerking
Laserprinting * Lay-out
Tekstinbreng

Boeken, tijdschriften, cursussen, thesissen, ...

Gespecialiseerd in wetenschappelijke materies
Professionele aanpak
Jarenlange ervaring

T. & K. Van Nooten-Dehaes
Lodewijk van Velthemstraat 31
3020 Herent (Veltem-Beisem)

(foto Kristof Brackeleire)

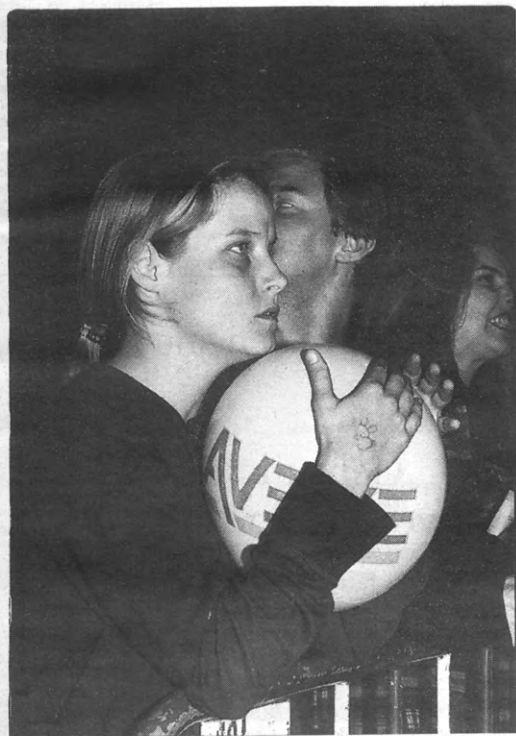

(foto Frank Viaene)

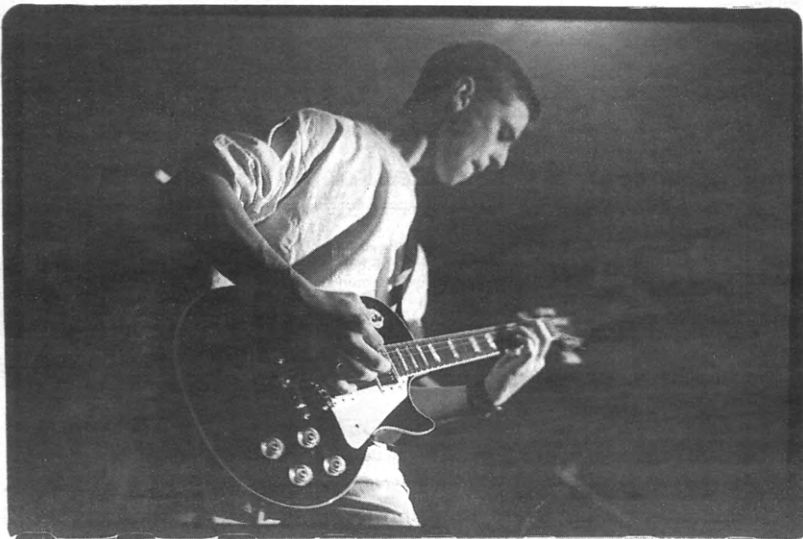

(foto Frank Viaene)

H e t
Songfestival
in Close-up

(foto Frank Viaene)

(foto Kristof Brackeleire)

't Gebroed speelt 'Ik heb het gezien'

Hamlet aan het kruis

De theaterwereld kan er blijkbaar niet genoeg van krijgen. 'Hamlet', het meest bekende stuk van Shakespeare, wordt de laatste tijd met de regelmaat van een klok opgevoerd. Ook het 'project-gezelschap' 't Gebroed waagt zich dit seizoen aan een flirt met het overbekende verhaal. De 'Hamlet' die zij deze week donderdag in de stadsschouwburg op de planken brengen heet 'Ik heb het gezien'. De voorstelling drijft aanvankelijk op het verrissende idee dat de jonge Hamlet gewoon een onhandelbare puber was, maar na een tijdje zinkt ze jammer genoeg weg in oeverloze verveling.

Shakespeare's 'Hamlet' is overbekend. De beroemde zeventiende-eeuwse Engelse dichter en toneelschrijver schreef deze tragedie vermoedelijk rond 1600. Het stuk vertelt over de ondergang van een Deense koningsfamilie. De koning, Hamlet's vader, wordt op een dag vermoord door zijn jaloerse broer Claudius. Onopgemerkt natuurlijk, zodat Claudius na diens dood alles krijgt wat zijn hart ooit begeerde. Hij wordt koning en huwt na korte tijd Gertrude, de weduwe van de vermoorde. Hamlet had echter een sterke band met zijn vader en keurt het huwelijk tussen Claudius en zijn moeder volledig af. Als hij dan nog eens de geest van zijn gestorven vader te zien krijgt, en door hem over de moord inlicht wordt, gaan de poppen helemaal aan het dansen: Hamlet zint op wraak.

Claudius voelt de grond na een tijdje te heet onder de voeten worden en verbant Hamlet, met het plan hem te laten doden. Hamlet ontsnapt en keert terug om zijn wraak te voltrekken. Zijn drang naar rechtvaardigheid is echter evenveel de weg naar de ondergang, en niet enkel die van hemzelf. Polonius, de trouwe dienaar van Claudius, wordt door de jonge

prins per ongeluk gedood. Zijn geliefde Ophelia wordt waanzinnig door zijn onverschilligheid en zijn hardheid en pleegt uiteindelijk zelfmoord. En na een toneel in een toneel — waarbij Claudius zichzelf verraadt — komt het tot een duel tussen Hamlet en Laërtes, de zoon van de vermoorde Polonius. Hamlet wint, maar moet toch sterven omdat het zwaard waarmee hij verwond werd, met gif ingesmeerd blijkt. Na enige konstatatie vermoordt Hamlet zijn oom, en pleegt Gertrude zelfmoord met de gifbeker. Geen levende ziel meer te bekennen, een tragisch einde.

Overspannen

Het oorspronkelijke verhaal, zoals hierboven ruw geschetst, bevat nog heel wat meer personages en nevenintriges. Jan Maillard heeft in de bewerking voor 't Gebroed echter heel wat geschrapt. Slechts het essentiële motief van het stuk bleef over: de wraak van Hamlet. Het aantal personages werd gereduceerd tot zes. Verscheidene figuren bekomen op die manier een dubbele functie en krijgen meer kleur. Zo fungeert Horatius, die in het origineel slechts een vriend van

Hamlet is, nu eveneens als zoon van Polonius, broer van Ophelia, en toneelspeler in het toneel. Hij wordt gebruikt en misbruikt door zowat iedereen. Claudius, de slechte oom, verschijnt in 'Ik heb het gezien' ook als geest van zijn dode broer. Dat is ook een aanwijzing voor wat in feite het belangrijkste uitgangspunt van 't Gebroed is, namelijk de mogelijkheid dat Hamlet zich alle verschijningen slechts verbeelde.

Gezelschap

In deze bewerking wordt namelijk een centraal gegeven van het oorspronkelijk verhaal in vraag gesteld. Hoe schuldig zijn Claudius en Gertrude? Hoe onschuldig is Hamlet ei-

genlijk? Is de verschijning van de vader niet verbeelding van een overspannen puber? In ieder geval is de prins een zwartgallige jongeling die het pad naar volwassenheid op een onzekere manier bewandelt. Hij wijst alles af, verzet zich konstant. Hij weigert compromissen te sluiten met zijn idealen, zodat hij uiteindelijk nog maar één uitweg heeft: de dood.

Zoals gezegd is het hoofdzakelijk Jan Maillard, voormalig danser, choreograaf en dekorontwerper bij de Blauwe Maandag Compagnie, die Hamlet voor 't Gebroed herwerkte. Dat projectgezelschap is enkele jaren geleden ontstaan uit een behoefte die bij enkele jonge acteurs leefde. Zij waren net afgestudeerd aan de Studio Herman Teirlinck, en brachten als inheidsamenklas onder leiding van Jan Decler 'Zomemacht' — naar 'A Midsummer Night's Dream', een ander stuk van Shakespeare. Met deze productie gingen ze op reis, onder de naam 't Gebroed. De productie was een succes, en 't Gebroed bleef bestaan.

Mensch

Sindsdien zijn er een aantal mensen weggevallen en zijn er anderen bij gekomen, waarbij ook ervaren acteurs hun weg naar het gezelschap vonden. In 1992 kreeg de groep een nieuwe impuls door een vernieuwing van de acteursgroep. Bovendien ging de artistieke leiding over in de handen van regisseur Stany Crets. Met de producties 'Och Mensch' (van Stany Crets) en 'Interiors' (naar een film van Woody Allen), werd de artistieke visie van 't Gebroed steeds scherper afgelijnd. Zij werken als groep aan een idee, een project. Dat project is niet enkel de weergave van een bestaand stuk, maar ook een dieper graven in de taal en de psychologie van de teksten. In dat proces worden zowel de acteurs, de regisseur als de zakelijke leiding betrokken, samen op zoek naar een homogeen denken. Het is dus niet verwonderlijk dat Stany Crets in de jong-

ste productie 'Ik heb het gezien' zijn deel had in de tekstbewerking, terwijl Jan Maillard meeregisseerde.

De regie had — zoals uit het voorgaande moge blijken — de bedoeling het idee van volwassen worden in beeld te brengen. Aanvankelijk lijkt het er inderdaad op dat de voorstelling erin slaagt om 'Hamlet' op deze manier verrissend te benaderen. Het spel is doorspekt met de nodige humor en wordt ondersteund door uitstekende acteerprestaties. Er zit bovendien een zekere vaart in die het verhaal van Hamlet weer boeiend maakt. Klimaks is de schitterende scene waarin Hamlet, gespeeld door debutant Jan Van Hecke, het toppunt van zijn drang tot martelaarschap en zijn met zelfmedelijden doorspekte spot bereikt: hij verandert in een lij-dende Kristus aan het kruis.

Naakt

Jammer genoeg komt dat hoogtepunt een uur te vroeg. Nadien verdwijnt alle fut uit het geheel, en wordt het gewoon saai. Het verhaal is te bekend om slechts met de handeling te bekoren. De uitdaging voor degene die tegenwoordig nog 'Hamlet' wil enceneren, is dan ook dat er meer nodig is. De encenering van Dirk Tanghe enkele jaren geleden was een prachtig voorbeeld van dat 'meer'. De energie die die voorstelling uitstraalde bracht Hamlet weer tot leven. En het is net die energie die bij 't Gebroed na enige tijd verloren gaat. Het interessante uitgangspunt houdt de dynamiek er niet blijvend in en zelfs een halfnaakte Antje De Boeck kan de verveling niet doorbreken. Pas in de slotscene kan het stuk de ondertussen verslapte aandacht van de kijker opnieuw even vasthouden door een onverwachte wending in de handeling. Mooi, maar in ieder geval te laat om bij de toeschouwer de indruk van een echt geslaagde voorstelling na te laten.

Kristien Michiels

Inleiding tot de fundamentele misantropie

NA EEN LANGE CARRIÈRE GENOOT DE ORGANENDONOR VAN ZIJN OUDE DAG

New FITNESS CENTER Leuven

Diestsestraat 133, Leuven, 016/236565

© Zondag 12 Maart van 14u tot 20u
OPEN-DEUR

* Ieder uur GRATIS initiatie-lessen "FITNESS" met fitheidsevaluatie

* Om het half uur GRATIS diverse "GROEPSLESSEN"

Aerobic / Isometrics / AeroStep / Body Sculpture / BBB training / Stretching / Zelfverdediging / Hi-Lo Combo / Ski-Aerobic / Sliderobics etc.

Speciale kortingen op abonnementen en beurtenkaarten

Tel. 016/236565 of kom eens langs voor info en uurregeling

Zin in een snack?

Gebruik je kaart voor kleine uitgaven.

Vraag ze in uw bankagentschap in Leuven, Heverlee, Kessel-Lo of Wavre.

(advertentie)

Meesterwerk van Oscar Wilde in het Stuc

Dekadente, dandyeske en dedaigneuse Dorian

Het Amsterdamse toneelgezelschap Carrousel veroverd momenteel Vlaanderen, met een boek van ruim honderd jaar oud in de hand en twee overtuigende acteurs in de voorhoede. Tegen de achtergrond van een sober decor geven die anderhalf uur lang een heerlijk komische en spitsvondige interpretatie van 'The Picture of Dorian Gray', een roman van Oscar Wilde uit 1890. Daarin probeert die de vraag te beantwoorden naar de grenzen van het zinnelijke genot. Carrousel heeft de tekst herschreven voor toneel. Of hoe een stuk goed kan zijn, maar het boek toch beter.

'Er zijn twee soorten vrouwen: de kleurloze en de kleurrijke. Met de eerste soort moet je gaan eten, als je voor deugdzaam mens wil doorgaan. De andere soort is natuurlijk het interessantste. Daar zijn er maar vijf van in heel Londen, en met twee daarvan kan je je beter niet op straat vertonen.' Aan het woord is Lord Henry Wotton, de inslechte maar erg aantrekkelijke vriend van Dorian Gray. Deze Jago-achtige gentleman gebruikt charme en list om zijn beeldschone, onschuldige beschermeling op een weg te zetten die leidt naar een zekere ondergang.

Dorian zelf weet aanvankelijk van niks. Hij leidt het makkelijke leven van een rijke jongeman, en gaat zo nu en dan thee drinken en poseren bij zijn schilderende vriend Basil Hallward. Daar veranderen twee gebeurtenissen op een zekere dag heel zijn bestaan: Basil voltooit zijn portret, en Dorian leert Lord Henry kennen. Die

laatste maakt hem bewust van zijn schoonheid, maar ook van de vergankelijkheid ervan. Met behulp van de rake, sinische aforismen die hij overal rondtrooft, dringt hij steeds verder door in de geest van Dorian en neemt daar bezit van. De jongeman raakt geobsedeerd door zijn uiterlijk en spreekt de wens uit nooit nog te verouderen.

Zedeloosheid

Die wens wordt nog vervuld ook. Zijn engelachtige trekken blijven zijn hele leven lang fris en jeugdig maar Lord Henry, de duivel aan wie Dorian zijn ziel heeft verkocht, zorgt ervoor dat zijn geest binnenin volledig wegrot. Terwijl Dorian met zijn smetteloze verleden breekt en zich steeds meer overgeeft aan de zondige geneugten waar zijn mooie lichaam zich bij uitstek toe leent, veroudert zijn portret in

zijn plaats. Hij verstopt het op een stevig afgesloten zolderkamer en gaat er enkel naar kijken wanneer wroeging hem kwelt. Zijn vrienden geloven niets van al het kwaads dat over hem verteld wordt: iemand die er zo mooi en puur uitziet kan toch onmogelijk een slecht mens zijn. Zo belichaamt de jonge dandy op meesterlijke wijze tegelijk grote schoonheid en moreel verval, de twee hoofdthema's in Oscar Wilde's werk in het algemeen, en in deze tekst in het bijzonder.

Toch zijn er ook in Wilde's eigen leven een aantal aanknopingspunten te vinden met deze thema's. Hij was namelijk een vooraanstaand figuur in de 'decadence', een literaire stroming eind vorige eeuw. Het zoge-

naamde 'fin de siècle'-gevoel zorgde ervoor dat die er een vrij pessimistische levensvisie op na hielden. Zowel in hun literatuur als in hun levenswijze waren ze uiterlijk zeer verrijnd en gekultiveerd, maar volledig vrij van innerlijke en morele kracht. Ze namen het ook niet erg nauw met de goede zeden van de Victoriaanse tijd. In 1895, vijf jaar na de publicatie van 'The Picture of Dorian Gray', werd de homoïeksuele auteur ervan voor de eerste keer opgesloten, op verdenking van zedeloosheid.

Regisseur Martin van Veldhuizen en acteurs Cas Enklaar en Erik de Visser hebben van uit dit gegeven een aantal interessante dramaturgische keuzes gemaakt. Zo is het aantal personages

in het stuk gereduceerd tot de drie belangrijkste, met name Dorian, Henry en Basil. Cas Enklaar, de oudere en rijper akterende van de twee acteurs, zet zowel een zalig duivelse Lord Henry als een nietsvermoedende Basil op het toneel. Moeiteloos schuift hij van de ene rol in de andere, en één keer speelt hij zelfs zonder verpinnen tegelijk Lord Henry en diens neurotische vrouw, die met elkaar wedijveren om de aandacht van Dorian.

Asbak

Die laatste zelf wordt gespeeld door Erik de Visser. De Dorian die we van hem te zien krijgen is een vrij naïeve figuur, die zich niet bewust lijkt te zijn van het spoor van onheil en verderf dat hij achter zich laat. Als Basil hem verwijt niet droevig genoeg te zijn na de zelfmoord van zijn eerste vriendinnetje, werpt hij verontwaardigd op toch zeker een kwartier lang zwaar geleden te hebben. In zijn samenspel met Enklaar bereikt de Visser zo nu en dan vrij grote hoogten. In andere scènes slaagt hij er echter niet in helemaal te overtuigen.

Het decor achter de twee is sober gehouden. De originele koft van het boek van Wilde doet vele malen uitvergroet dienst als achtergrond, en de enkele meubelstukken op het toneel zijn vooral functioneel. Op de ligstoelen wordt lui gelegen, op het tafeltje staat een asbak, de vaas met rode anjers wordt gebruikt als seringestruik in de tuin van Basil. Met weinig attributen voor de sfeerscheping en weinig acteurs voor veel rollen moeten we het als toeschouwer dus stellen. Maar, zoals Wilde zegt in de inleiding op zijn boek: "Het is de toeschouwer, en niet de realiteit, die weerspiegeld wordt door de kunst."

Martijn Graumanns

Carrousel speelt 'Het portret van Dorian Gray' op maandag 27 en op dinsdag 28 februari, om 20.30 u in het Stuc. Kaarten kosten 200/300 frank.

Veto vindt u overal, maar ook op de volgende plaatsen:

Om te lezen bij uw spaghetti: Alma 1, Alma 2, Alma 3, Sedes, Pauscollege, Van Dalecollege en Gasthuisberg

Of in een doodsaaie les: Nieuwe Valk, Oude Valk, MSI, Groep T, C200A, C200C, C200G, C200L, C300, Boerekot, Godsdienstwetenschappen, Aula Pieter De Somer, fakulteitsgebouwen van Geneeskunde, Psychologie, Letteren en Economie.

Ook in de gebouwen van Readaptatiewetenschappen, Heilig-Hartinstituut, Sociale Hogeschool en Rega-Instituut (als ze tenminste niet op vakantie zijn).

U hoeft zelfs niet naar de les, blij rustig in uw stamkroeg plakken: Wiedts'z Kafee, HdR, Politika-kafe, Stuc, Clockwork, Los Buenos, W&L-fakbar, Commerce, Den Appel, Doc's Bar, Shrink, De Kroeg.

En ook wel in Lybertyphone, Acco en het Jac.

Zien iemand u voor is.

THEATER IN LEUVEN

8 t/m 11 MAART

STADSSCHOUWBURG

BLAUWE MAANDAG CIE

O'NEILL

Lars Norén in een regie van Luk Perceval met: Stany Crets, Vic De Wachter, Ilse Uitterlinden en Peter Van den Begin

De Gentenaar: 'O'Neill pakt je adem...' - Gazet van Antwerpen: 'BMCie schittert in Lars Noréns O'Neill...'

De Volkskrant: '...meeslepend, intelligent, briljant gespeeld en ontluisterend theater...'

21 t/m 23 MAART

THEATER MALPERTUUS

MICHEL VAN DOUSSELAERE

SAIGON FOLLOW ME

Auteur: Graham Greene - Regisseur: Rob de Kuiper - Productie: De Balie Amsterdam

De Volkskrant: 'Naar Vietnam met The Doors en Graham Greene...'

Rob de Kuiper vervlecht een verslag van een recente reis naar Vietnam met Graham Greene's roman The Quiet American... Door de razendknappe, ogenschijnlijk eenvoudige manier waarop Michel Van Dousselaere de toneeltekst speelt, is het een loepzuivere voorstelling geworden. Niet vaak zijn de grenzen tussen verleden en heden en tussen de personages en de acteur zo prachtig doorzichtig als in deze vertelling. Het is theater in optima forma.'

23 MAART

STADSSCHOUWBURG

WILLEM BREUKER KOLLEKTIEF

Een ensemble dat een eigen muziekvorm heeft ontwikkeld, die zich onttrekt aan alle traditionele muzikale scheidslijnen.

Friess Dagblad: 'Als je het jazz wilt noemen, dan komt dat aardig in de buurt. Ze maken lekker ontspannen, gewoonweg muziek: ...klassieke en moderne jazz, volksmuziek, maar ook een soort eigentijdse klassieke muziek.'

R'dams Dagblad: 'Willem Breuker Kollektief trekt Chinese jazz-fans uit hun schulp.'

(advertentie)

AL DEZE VOORSTELLINGEN
BEGINNEN OM 20.00 U
RESERVATIE: 016/22.21.13

Fietsenkollektief Velo officieel geopend 'Velotopia' legt autoverkeer lam

Op woensdag 8 maart gaat de huurfietsdienst van vzw Velo officieel van start, met een openingsdag opgeluisterd door toespraken van prominenten. De studenten spechen niet, iets wat duidt op de itwat uitgebluste relatie tussen Velo en Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), nochtans één van de partners in het fietsproject. Het Sensibiliserings- Informatiecentrum (Sic), een ander luik van Velo, zal die dag ook haar nieuwe project 'Velotopia' voorstellen: een fietsmanifestatie op 23 april waarmee men het autoverkeer in de Leuvense binnenstad zal proberen lam te leggen.

De vzw Velo, een samenwerkingsverband tussen het ACW, de KU Leuven, Loko en stad Leuven, behelst enerzijds de huurfietsdienst en anderzijds dus het Sic. Dat laatste wil aan bewustmaking doen rond de positie van de zwakke weggebruiker. Langs de ene kant wil Velo zo ekologischer oplossingen aanreiken voor de mobiliteitscrisis, en anderzijds wordt het fietsenkollektief ook uitgebouwd als een tewerkstellingsproject voor kansarme jongeren.

Er wordt nu konkreet gedacht aan een aantal projecten gesitueerd rond het fietsatelier onder Alma 2. Er is bijvoorbeeld het fietsenverhuur, dat zich om te beginnen enkel op studenten en sociale organisaties richt, zowel van de universiteiten als van de andere hogescholen. Als het project eenmaal op poten staat, denkt men ook aan uitbreiding van het aanbod naar bedrijven toe.

Water

Sinds begin februari is de fietsenverhuurdienst al aan het proefdraaien. Op woensdag 8 maart vindt de officiële opening plaats, die opgeluisterd zal worden met lezingen door burgemeester Tobbacq, voorzitter Studentenverenigingen van de KU Leuven professor Masschelein, en een afgevaardigde van de metaalvakbond. Er zal dus geen toespraak zijn door een vertegenwoordiger van Loko, die toch één van de vier partners is van vzw Velo. Dat is zoals gezegd symptomatisch voor de enigszins verwaterde relatie tussen de vzw en de studentenbeweging.

Vorig jaar werd het fietsproject opgestart vanuit Sociale Raad. Om de professionaliteit en de continuïteit van Velo te kunnen garanderen werd toenadering gezocht naar andere partners, zoals de KU Leuven, het ACW en stad Leuven. Op dit moment lijkt Velo zich dus enigszins aan de studentenbeweging te onttrekken. Enerzijds lijkt het oorspronkelijke enthousiasme bij de studentenvertegenwoordigers enigszins bekoeld te zijn, maar anderzijds neigen de mensen van Velo meer naar machtigere instituten dan de studentenbeweging, zoals bijvoorbeeld een aantal grote Leuvense bedrijven, de Lijn en de NMBS.

Dat is bijvoorbeeld zo bij de werkgroepen die uitgaan van het Sic. In deze werkgroepen, die onder andere handelen over fietsdiefstalpreventie en mobiliteit in het algemeen, is de

per uur mogen rijden. Een ander voorstel is om in de Leuvense binnenstad een 'fietsennetwerk' op te zetten. Dat zou een geheel van routes kunnen zijn waar het fietsverkeer voorrang krijgt.

Dissipline

Het nieuwste project dat Sic heeft bekendgemaakt heet 'Velotopia'. Op zondag 23 april organiseert het Sic een manifestatie rond een degelijk

officiële studentenbeweging nauwelijks vertegenwoordigd, op enkele studenten van de Milieuraad na. In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden is die laatste geen raad van Loko, maar een vereniging van een aantal mensen die begaan zijn met de milieuproblematiek. Wel aanwezig in die werkgroepen is bijvoorbeeld de Leuvense stationschef. Sic doet dus blijkbaar meer aan werving op strategische plaatsen dan onder de studenten. Nu hoopt het Sic daar wel iets aan te veranderen. Vanaf volgend academiejaar wil men zich meer gaan bezighouden met sensibilisering van het Veloprojekt naar de studenten toe.

Dertig

Vanuit deze werkgroepen zal het Sic op de openingsdag van Velo een 'eisenplatform' overhandigen aan burgemeester Tobbacq, met daarin een aantal beleidsvoorstellen, gebouwd op de fundamente van een mobiliteitsplan op maat van de zwakke weggebruiker. Dat houdt in: zo weinig mogelijk auto, en zo veel mogelijk fiets. Zo is er bijvoorbeeld een vraag om, naar Brugs voorbeeld, van de Leuvense binnenstad een zone te maken waar auto's maar dertig kilometer

Velo konkreet

Velo bevindt zich onder Alma 2. En daar kan je een fiets gaan huren aan honderd frank per maand, aan een minimumbedrag van tweehonderdvijftig frank. De huur voor een volledige jaar bedraagt duizend frank. Daarbij moet je dan een waarborg betalen van tweeduizend frank, die je integraal terugkrijgt wanneer je je huurfiets in een degelijke staat terug binnenbrengt. Die hoge waarborg vraagt Velo om de Kryptonite-beugelsloten te beschermen. Door dure sloten bij de fietsen te bezorgen, wil men het goede voorbeeld stellen bij de aanpak van het fietsdiefstalprobleem. Bovendien zijn alle vello's op twee plaatsen gemerkt.

Wort je fiets toch gestolen, dan krijg je eenmalig voor de rest van de termijn een nieuwe, maar je moet dan wel opnieuw tweeduizend frank waarborg betalen. Er zijn dus goedkopere manieren om aan helling te

doen. Vindt men je fiets binnen de zes maanden terug, dan krijg je je waarborg wel terug. Bovendien staat er één maand garantie op de fietsen. Wanneer je huurfiets defekt is, wordt die vanaf de tweede maand aan eveneens goedkope tarieven hersteld in het atelier.

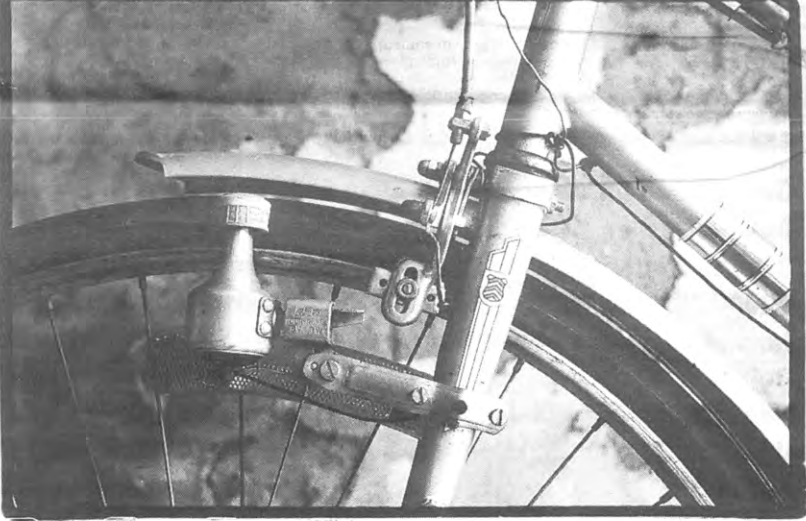
Het is de bedoeling dat er naast de fietsenverhuurdienst een aantal andere projecten in het fietsatelier worden opgestart. Zo kan je als student op dinsdag tussen tien en twaalf en tussen veertien en zestien je fiets zelf komen herstellen, op voorwaarde dat je je fiets (gratis) laat graveren. Zo hoopt Velo tegelijkertijd het aantal gemerkte fietsen uit te breiden, want Velo wil ook aan fietsdiefstalpreventie meewerken. Je fiets laten graveren kan je daar ook sowieso laten doen op dezelfde uren.

fietsbeleid, met fietsinvasies vanuit de Leuvense randgemeentes naar de binnenstad langs een parcours met veel animatie. Het is een projekt dat gericht is op zowel Leuvense inwoners als op de studenten. De bedoeling is het autoverkeer in de binnenstad lam te leggen ten voordele van de fietsers. Maar Velo wil het louter recreatieve overstijgen, en dus gaat men langsheen het hele parcours het eisenplatform van het Sic duidelijk afficheren. Het hele gebeuren wordt op een zondag georganiseerd, en dat is dus eens te meer niet studentgericht. Het Sic wil wel in oktober een soortgelijke manifestatie organiseren die zich wel op studenten zal toespitsen.

Een laatste belangrijk aspect van Velo is de tewerkstelling. Het fietsenkollektief wil kansen bieden aan kansarme jongeren: enerzijds werken er in het atelier leerlingen uit het deeltijds onderwijs en anderzijds Gesco's, ge-

subsidieerde kontraktuelen. Dat zijn jongeren die langdurig werkloos zijn geweest en ondertussen een opleiding hebben gevolgd. Het is de bedoeling dat die jongeren een tijdje bij Velo komen werken, en dat er dan vanuit Velo en het ACW, de partner die de tewerkstelling binnen het projekt verzorgt, uitgekeken wordt voor doorstroming naar andere banen. Zo is het de bedoeling om de langdurig werklozen opnieuw in te schakelen op de arbeidsmarkt. Het is immers veel gemakkelijker om te solliciteren wanneer je al werk hebt dan als werkloze. Bij de deeltijdslerenden is het de bedoeling om hen vertrouwd te maken met de basisprincipes, mentaliteit en discipline van een echte werksituatie en daarenboven leren ze de kneepjes van het fietsreparatiemetier.

Joris Janssens

Pakken en wegwezen

(foto Katrin Vandenbosch)

- Ik heb voor jou een roos gekocht met mijn kaart.
- Schat, wat ben je toch romantisch.

Proton. De kaart voor kleine uitgaven.

Vraag ze in uw bankagentschap in Leuven, Heverlee, Kessel-Lo of Wavre.

Publieke opinie wijzigt slechts langzaam Vlees richt meer onheil aan

Dinsdag 28 februari wordt voor vele mensen een dag zonder vlees. Moeten profen nu hun lessen herzien omdat die dag de aula's vol zullen zitten met verzwakte studenten? De volkswijsheid wil immers nog steeds dat vlees onontbeerlijk is bij een volwaardige maaltijd. Toch zien we dat steeds meer mensen er bewust voor kiezen hun vleesverbruik te verminderen of vegetariër te worden. Daarbij valt het op dat ieder hiervoor zijn eigen redenen heeft, maar er is alvast één gezamenlijk uitgangspunt: de vaststelling dat onze veeteelt in crisis is.

De tendens is inmiddels duidelijk: het vegetarisme zit in de lift. Alma-direkteur Toon Martens bevestigt dat deze trend ook in Alma duidelijk merkbaar is. In Duitse studentenroosters zouden trouwens reeds dertig procent van de verkochte maaltijden vegetarisch zijn. In Engeland bieden 85 procent van de schoolrefters vegetarische maaltijden aan, in bepaalde scholen zijn vijftig procent van de leerlingen vegetariër.

Jagers

Meteen is het vlees ook zijn welvaartstatus kwijt. Waar vlees lange tijd gold als het symbool van rijkdom en gezondheid, zien we dat dit niet langer het geval is. De schandalen rond de hormonenmafia kunnen deze evolutie alleen maar versterken. Het toedienen van natuurlijke en kunstmatige hormonen of andere groeistimulators is echter maar een logisch gevolg van de enge economische logica die momenteel in de veeteelt gevolgd wordt. Koelen worden beschouwd als vleesproducenten en de productie moet opgedreven worden om de winstmarges te vergroten. Dat elementen zoals volksgeneeskunde, milieuzorg en dierenwelzijn daarbij worden opgeofferd is voor heel wat boeren ongetwijfeld een frustrerende ervaring. De alom verspreide concurrentielogica zorgt er echter voor dat zij geen keus hebben: ofwel stappen ze mee in het systeem van de kontractteelt — en kunnen ze het hoofd nog net boven water houden — ofwel staat hen een faillissement te wachten. Natuurlijk kunnen de boeren ook overschakelen op biologische landbouw, maar voorlopig lijken slechts weinig consumenten bereid om een eerlijke prijs te betalen voor

dat soort landbouwproducten.

Het lijkt echter weinig waarschijnlijk dat de veeteelt grondig kan worden hervormd zonder druk vanuit de publieke opinie, maar deze laatste laat zich pas horen wanneer ze heel direct gekonfronteerd wordt met de waartoekestand in de veeteelt. Wanneer hormonenjagers door de agro-industrie letterlijk worden uitgeschakeld, wordt iedereen plots heel direct met groeistimulators gekonfronteerd. Daarom doen heel wat sociale, dierenwelzijns- en milieu-organisaties inspanningen om de sociale- en milieu-konsequenties aan de konsument duidelijk te maken. De gevolgen van de veeteelt voor mens en milieu blijken immers niet gering te zijn.

Uit cijfers van het Worldwatch Institute kan worden opgemaakt dat er momenteel al drie keer zoveel gedestilleerde dieren rondlopen als er mensen zijn. De vleesproductie is bij na verviervoudigd sinds 1950. Het grootste deel daarvan is varkensvlees. Gegevens van het Ministerie van Landbouw van de Verenigde Staten tonen aan dat er in dat land per hoofd meer dan twee kilo vlees per week wordt verorberd.

Hektare

Heel wat milieuproblemen in de veeteelt worden veroorzaakt door het doorbreken van de voedselkringloop. Aangezien de lonen in de derde wereld een stuk lager liggen dan in het westen en aangezien de milieubescherming er kwasi onbestaande is, wordt het mengvoer — soja, tapioka, en dergelijke — dat wordt gebruikt voor het vetmesten van varkens vooral geproduceerd in de derde wereld (zestig procent). Die import van grondstoffen voor ons veevoeder zorgt er enerzijds

voor dat de bodem in de derde wereld sterk uitgeput wordt, bijvoorbeeld door sojaplantages. Hij zorgt er ook voor dat enorme oppervlaktes regenwoud moesten wijken voor monokultuurplantages. Anderzijds krijgen wij in het westen steeds meer te kampen met enorme mestoverschotten waar we geen blijf mee weten. De invloed van de overbemesting op de volksgezondheid en het milieu is door alle perikelen rond het mestakcieplan duidelijk geworden. Ondrinkbaar grondwater door te hoge nitraatgehalten, zure regen, eutrofiëring van onze waterwegen en tal van andere problemen zijn een rechtstreeks gevolg van een uit de hand gelopen veeteelt.

Herman Verbeek, een Nederlandse voormalige Europarlementlid, landbouwdeskundige en auteur van een aantal kritische boeken over de westerse landbouw, berekende dat een EU-varkensmester, pluimveehouder of melkveehouder voor zijn veevoeder tien tot veertig hektare land in de derde wereld nodig heeft.

Oprisping

Door de liberalisering van de wereldhandel zijn de grondstofprijzen in elkaar gestort, zodat de financiële situatie in derde wereld er nog op achteruitging: met de productie van de grondstoffen voor ons veevoeder valt nog nauwelijks iets te verdienen. De regenwouden die in het verleden gekapt zijn voor de sojaplantages gaan kapot door de monokultuurplantages. Cijfers van het United Nations Environment Program (Unep) stellen dat drie kwart van de droge grasgebieden in de wereld zich op zijn minst in een matige toestand van verwoestijning bevinden. Deze grond is bovendien niet meer beschikbaar voor de eigen lokale, traditionele en veelal veel duurzamer voedselproductie, waardoor deze landen op hun beurt steeds minder zelfvoorzienend worden.

Niet-gouvernementele organisaties konfronteren ons dan weer met de vraag hoe verantwoord of verstandig het wel is, in een wereld met honderden miljoenen ondervoede mensen, per week twee kilogram vlees te eten waarvoor per kilo tussen de zeven en de tien kilo soja of mais nodig is. Ame-

rikaanse cijfers tonen daarnaast aan dat er voor hun veeteelt ook nog eens 125 miljard liter benzine — traktoren, kunstmest, pesticiden, en dergelijke — per jaar noodzakelijk zijn. De gevolgen van het verbranden van fossiele brandstoffen voor het broeikas-effect zijn gekend. Minder bekend is het feit dat de veeteelt daarnaast ook nog eens honderdvijftien miljoen ton metaan produceert door de oprispingen en de uitwerpselen van de dieren. Metaan is net zoals koolstofdioxide een broeikasgas, maar dan wel een stuk krachtiger.

Zeewier

Wie zijn bieftuk laat liggen voor vegetarische maaltijden kan zich echter ook verheugen in een langer en gezonder leven. Toch blijkt bij vele mensen nog steeds het idee te bestaan dat vlees een onontbeerlijk onderdeel zou zijn van een volwaardige maaltijd. Kinderen die hun dagelijkse portie vlees niet opeten krijgen te horen dat ze nooit groot en sterk zullen worden. Honderden onderzoeken tonen aan dat alle noodzakelijke vitamines, aminozuren of andere voedingsstoffen ook in groenten, fruit of melkproducten aanwezig zijn. De kritiek op vegetarisme — die ook hier aan de KU Leuven op de faculteit landbouw regelmatig te horen is — als zouden vegetariërs te weinig vitamine B12 opnemen is flagrant onjuist: B12 is overvloedig aanwezig in

zeewier en allerhande zuivelproducten, producten die toch wel zeer frequent gebruikt worden in de vegetarische keuken. Vegetarische volkeren of religieuze groepen — en dat zijn er nogal wat — vormen het levende bewijs dat vlees helemaal niet nodig is. Voorbeelden zijn de adventisten in de VS of de volgelingen van Hare Krishna.

Recent werden daarenboven nog enkele studies gepubliceerd die aantonen dat vegetariërs veel minder lijden aan kanker en hart- en vaatziekten dan de gemiddelde alleseker. Hoe lang men vegetarisch eet, heeft ook zijn belang voor de gezondheid. "Wie het meer dan twintig jaar volhoudt, heeft niet alleen een geringere kans op kanker, hij leeft ook beduidend langer", zo stelt het Duitse kankeronderzoekscentrum in Heidelberg. Daar stelt men ook dat "industriële bereide vleesproducten schadelijker voor de gezondheid zijn dan ongeprepareerd vlees. We moeten wel opmerken dat het in dergelijke onderzoeken niet gemakkelijk is om uit te maken voor welk deel de betere gezondheid van vegetariërs wel rechtstreeks verband houdt met hun dieet. Vegetariërs hebben meestal ook op heel wat andere vlakken een veel natuurlijker levensstijl: ze nemen meer beweging, gebruiken minder vervuulende industriële producten en hebben een natuurlijker levenswijze.

Pieter Vandekerckhove

Zonder vlees word je nooit groot

(foto Karel De Weerd)

Hormonen

vervolg van pag. 1

waar van deze stoffen is dat een aantal onder hen kankerwekkend zijn.

De antibiotica die aan dieren worden toegediend, zijn wel dezelfde die worden toegediend aan mensen met dezelfde bacteriën als de dieren. In België worden jaarlijks tien miljoen varkens geslacht. Vijftien tot twintig procent van alle kalveren en varkens wordt behandeld met antibiotica. Dat levert een hallucinant cijfer van anderhalf miljoen geslachte varkens "waar bij een insnjding van de nek de antibiotica er komen uitgelopen", dixit wijken Karel Noppen. In De Morgen verklaarde dokter Marc Janssens van de Vlaamse dierenartsvereniging dat consumenten allergisch kunnen reageren op antibiotica in het vlees, maar dat is niet alles. Bij dieren die met antibiotica werden behandeld, kunnen bacteriën ontstaan die geleidelijk aan resistent worden. Als zo'n resistente bacterie bij de mens aanslaat, valt dat niet meer te behandelen met dezelfde gangbare antibiotica. Sommige vleesproducenten kweken dus stilaan onbestrijdbare bacteriën, aldus ook dokter Janssens. Een woordvoester van de Leuvense kring Medica bevestigde dat de farmaceutische industrie weliswaar steeds nieuwere antibiotica uitvindt als die van andere bacterie resistent geworden is, maar dat deze evolutie niet eindeloos kan doorgaan. De tijd dat er totaal resistente salmonella's opdrukken is niet meer veraf.

Dat er dringend iets moet ondernomen worden in de vleesindustrie om de volksgezondheid te garanderen is duidelijk. Dat daar eerst een integere hormonenjager moest voor sterven is

triest, temeer daar de problematiek niet nieuw is maar al dateert uit de jaren zeventig. Nog onlangs heeft Karel Van Noppen duidelijk de eisen van de veterinaire keurders aan de buitenwereld en de politiek medegedeeld. Keer op keer stootte Van Noppen echter op een muur van onwil bij de politici. Noppen pleitte voor betrouwbare keurders en dito onderzoeksmethoden, strengere straffen voor overtreders en een juiste informatieverstrekking naar de konsument toe. Zo heeft de konsument volgens Van Noppen het recht te weten "dat de Belgische keurders procentueel gezien het laagste aantal lintwormlarven bij slachtdieren vinden van de hele EEC, terwijl anderzijds het aantal mensen met lintwormen in België het hoogst is".

Maffia

De vleeskeuringen die door het instituut voor veterinaire keuring worden uitgevoerd zouden best verricht worden zonder dat de keurders kunnen geïdentificeerd worden. Dat zou bijvoorbeeld kunnen gebeuren in een situatie waarbij vetmesters en slagers niet meer aanwezig zijn bij de keuring. Deze gedepersonaliseerde aanpak zou er moeten voor zorgen dat keurders niet meer individueel door de hormonenmafia worden aangepakt. Dat de verantwoordelijken voor de moord op Karel Noppen moeten worden gezocht bij de hormonenmafia is namelijk voor iedereen duidelijk. Het meest schrijnende is dat een groot deel van deze maffia, die alle normbevel heeft verloren en gewoon uit is op gigantische winsten, bekend is bij het parket en het milieu van de hormonenjagers. De Morgen meldde dat vorige week dinsdag, de dag na de moord op Van Noppen, een receptie

van veehandelaars en boeren plaatsvond ergens in West-Vlaanderen. De aanwezigen triomfeerden volgens een getuige. Men vond dat Van Noppen maar niet zo ver had moeten gaan.

Kalkoenlapje

Zolang het gesjoemel met hormonen en antibiotica aanhoudt, zal de hele vleesindustrie in een neerwaartse spiraal meegezogen worden. Enkele weken geleden stuurden de slagers in dit land zelfs een open brief naar koning Albert om te wijzen op de daling van de verkoop en bijgevolg van hun inkomens. In Duitsland, waar men inzake één en ander reeds een stuk verder staat, is reeds dertig procent van de studenten vegetarisch. Bij ons is dat nu nog maar half zo veel, maar de consumptie van rood vlees daalt jaar na jaar. Vooral als er weer eens een schandaal in de pers uittekt, blijken steeds meer mensen af te haken. De vleesloze dinsdag zal ongetwijfeld deze tendens in de marktevoluitie versnellen.

Opvallend is wel dat de consumptie van wit vlees stijgt. Voor dat merkwaardige fenomeen wordt zowel een sociaal-kulturele als een psychologische verklaring gegeven. Enerzijds is het zo dat wit vlees vroeger alleen voor rijken was weggelegd. Door assimilatie van lagere sociale klassen aan rijken, gingen steeds bredere lagen van de bevolking wit vlees consumeren, de democratisering van de kalkoen als het ware. Ironisch is wel dat de hoogste sociale klasse op dit ogenblik de meeste vegetariërs in haar rangen telt. Anderzijds is er een psychologisch element dat meespeelt: wit vlees is in de ogen van velen nog 'kosjer'. Je krijgt geen bloed op je bord te zien, en het imago van gevogelte als voedingswaar is nog weinig aangetast. Toch

blijft deze redenering een (kalkoen-) lapje voor het bloeden.

Ook voor Alma kan gevogelte nu dinsdag wél. "Daar wordt blijkbaar niet met hormonen geknoeid" veronderstelt Alma in een intem dokument. Iemand die met deze veronderstelling hard moet lachen is Michel Vandebosch van de dierenrechtorganisatie Gaia. Volgens Vandebosch is het een fabeltje dat pluimvee niet zou behandeld worden met antibiotica of groeistimulerende hormonen.

Loonsubsidies

Als de vleessektor uit de stinkende put wil klimmen zal ze niet alleen alle onfrisse praktijken moeten weren, er zullen ook structurele maatregelen nodig zijn, beginnende bij de boeren. Kleine boeren worden verplicht groeistimulerende middelen toe te dienen willen ze financieel het hoofd boven water kunnen houden. Relatief gezien

daalde de prijs van vlees de laatste jaren licht. Slagers zijn niet bereid om meer te betalen voor biologisch gekweekte dieren, die bovendien nog erg schaars zijn. Veelzeggend is wel dat zodat alle boeren die dieren vetmesten, enkele stuks vee apart houden voor persoonlijke consumptie en deze niet behandelen met hormonen of antibiotica.

Kleine boeren zouden dus een leefbaar inkomen moeten krijgen. De Europese Unie kan kleine boeren die ekologisch telen en kweken loonsubsidies geven. De prioriteit van de EU ligt echter bij de subsidiëring van koelhuizen en overproductie. In de koelinstallaties van de EU ligt meer dan 1,1 miljard kilogram rundsvlees opgeslagen. Elke week komt daar nog eens vijftien miljoen kilogram bij. Zelfs als we gemiddeld honderd kilo vlees per jaar blijven eten, ligt er nog een ander op ons te wachten.

Tijl Vanbrabant

Body Shop in Leuven Kosmetikaketen misschien niet zo kosjer

Eind vorige week opende The Body Shop (TBS), een bekend cosmetikabedrijf, een winkel in de Diestsestraat. TBS is goed voor meer dan duizend vestigingen wereldwijd en hield hiermee zijn veertiende Belgische kindje boven de doopvont, een mooi voorbeeld van hoe succesvol een huwelijk tussen etiek en ondernemen wel kan zijn. Regelmatig wordt er echter kritiek geuit op deze multinational. Veto liep even binnen.

Maar 1976, Anita Roddick stampst in een straatje in Brighton de eerste Body Shop uit de Britse grond. Twee jaar later wordt de eerste buitenlandse winkel geopend in Brussel. In de jaren tachtig verovert TBS gestaag de wereld en tegenwoordig brengen zo'n 2300 mensen huidverzorgings- en andere producten aan de man en vrouw, in totaal goed voor een omzet van 2,5 miljard. Verkoop is echter niet het enige leidmotief in de strategie van het bedrijf. Er wordt getracht een produkt aan te bieden dat op een maatschappelijk, sociaal en ecologisch verantwoord manier geproduceerd wordt. Vanwege deze filosofie ontving TBS reeds verschillende prijzen, ondermeer de Global 500 Award, de milieuprijs van de Verenigde Naties.

Wat betekent dat engagement van deze multinational nu konkreet? Bij het vervaardigen van de produkten en het kiezen van de grondstoffen tracht men zo veel mogelijk de derde wereldlanden en het milieu te respecteren. Bovendien wil men zich ook nog sociaal engageren. Een voorbeeld hiervan is het zogenaamde Trade-Not-Aid-project. De Braziliaanse Kapapo-Indianen leveren aan TBS kransenbanden en para-notenolie. In India zijn er houtwerkplaatsen opgezet waar de massagerollers geproduceerd worden. Een gedeelte van de omzet van dat project wordt dan gebruikt om plaatselijk onderwijs en medische verzorgingen te bekostigen.

Konsept

Bovendien zouden alle produkten ecologisch verantwoord vervaardigd zijn. Ze zouden verder niet onderworpen worden aan dierproeven, alle winkels bieden een hervulservice voor de meeste produkten in fles en men gebruikt zoveel mogelijk kringlooppapier. En ook op sociaal vlak is TBS even kosjer als de groententaart van Alma. Met 'The Big Issue' lanceerde TBS in 1991 een krant die door en voor dak- en thuislozen wordt verkocht. Het opzet ervan was de Londense daklozen op te leiden, zodat ze het blad zelf kunnen verzorgen en runnen.

Het personeel van TBS spendeert één dag per maand aan gemeenschapsdienst. Hoe de personeelsleden van de vestiging in Leuven die gemeenschapsdienst zullen invullen, wordt pas na een opstart- en inwerkperiode van één jaar beslist. In alle

Body-Shopvestigingen vindt je bovendien folders, posters, en dergelijke over milieu, dierenproeven, atoomproeven enzovoorts. Een paar jaar geleden hingen de winkels vol met affiches tegen de Golfoorlog, een omstreten standpunt, zo bleek uit de kritiek. Overigens was het niet de eerste maal dat het bedrijf de media haalde. Het hele bedrijfskonsept wordt regelmatig onder vuur genomen.

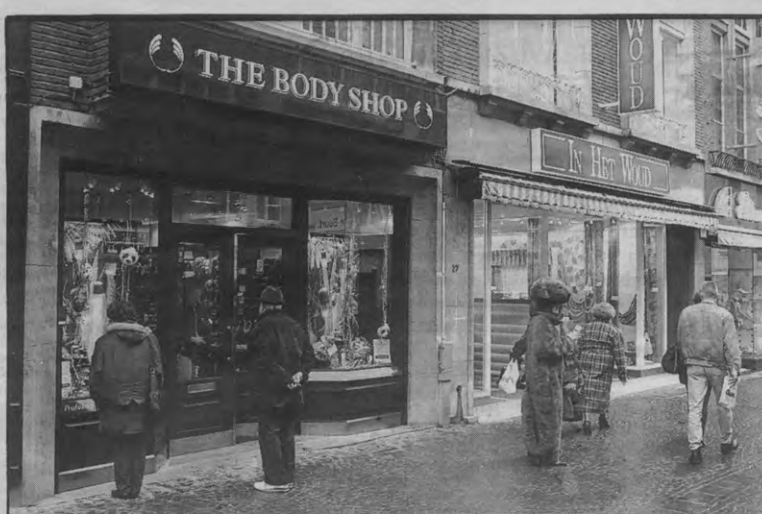
Werkelijkheid

In de VS werden bijvoorbeeld een aantal fabrieken gesloten omdat ze schadelijke stoffen loosden. Ook kwam er op de Britse zender Channel 4 een reportage waarin men stelde dat de produktie van de cosmetika produkten toch niet zo diervriendelijk was. Er zouden wel proeven op dieren gedaan worden. Voor de rechter werd het televisiestation echter veroordeeld, omdat het onvoldoende bewijzen zou hebben voor die aantijging.

Het Trade-Not-Aid-project probeert zoveel mogelijk rekening te houden met de eigenheid van de plaatselijke bevolking maar kent ook vele praktische beperkingen. Dat het project slechts een druppel is op een hete plaat, is ongetwijfeld korrekt. Belangrijk in dat verband is ook dat het konsept van TBS niet te vergelijken is met bijvoorbeeld dat van de Wereldwinkels, die draaien op vrijwilligers en er een andere filosofie op nahouden. Het probleem zit hem in de kwalifikatie van de maatschappelijke rolinvulling. TBS ziet die vaak groter dan ze in werkelijkheid is. TBS blijft trouwens een multinational waarvan de hoofdbedoeling allicht niet ontwikkelingssamenwerking is. Dat moeten zowel de kritiekgevers als TBS zelf beseffen.

TBS zal altijd wel zijn voor- en tegenstanders hebben. Het bedrijf probeert etisch te ondernemen. En de bevolking apprecieert dit: onderzoek wees namelijk uit dat veel mensen bereid zijn meer te betalen voor sociaal- en milieuvriendelijke produkten. Het succes van de Oxfam-wereldwinkels bevestigt dat. TBS is zeker niet te situeren in de hoek van die laatste, maar probeert wel haar maatschappelijk steentje bij te dragen. Aangezien er zoiets bestaat als vrije markt, is de keuze aan u.

Tom Van Schandevyl

De bodybeer

(foto Dirk Bernard)

Grand Café La Royale

Martelarenplein 6 — 3000 Leuven

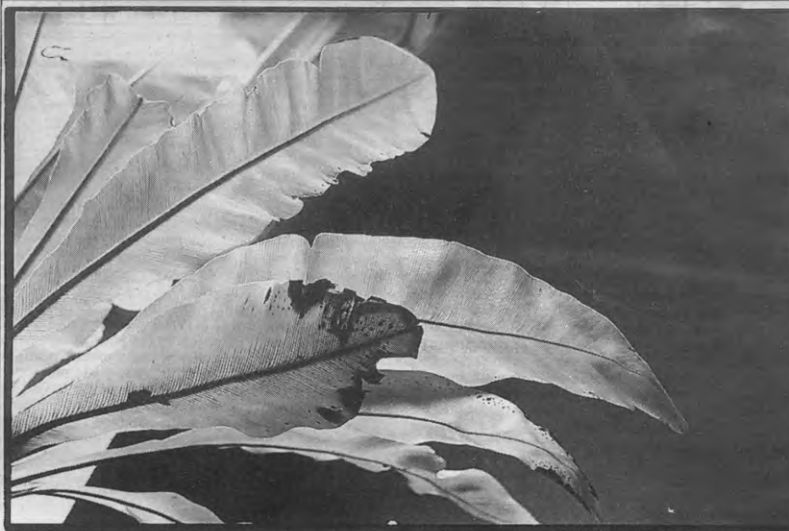
tegenover het station

elke dag open van 7.30 tot 24.00

weekend 10.00 tot 24.00

ontbijt — kleine maaltijden — dranken — pannekoeken enz.

Elke dag diverse (inter)nationale kranten en tijdschriften

(foto Karel De Weerd)

Mysterie — Als de Roovers 2,84 miljoen uit de subsidiepot van minister Weckx mogen meegraaien, dan verdienen de actrices van Politika ook een deel van de koek. Een zestal lieftallige dames interpreteren van 28 februari tot 2 maart 'De verdwaalde plant', van de inmiddels overleden Piet Sterckx. Het stuk dateert uit de jaren vijftig en was in die tijd erg vooruitstrevend. Het is het tweede jaar dat Politika zich aan een toneelstuk waagt. Vorig jaar bracht de kring met de komedie 'Het eiland' een vrije bewerking van William Golding's 'Lord of the Flies'. Deze keer koos men voor "een magisch-realistisch stuk met iets meer diepgang", waarbij de nadruk op de tekst ligt. Het podium is opgedeelde in drie ruimtes waarin het verhaal zich afspeelt. De ruimtes en de drie bijbehorende verhaalstructuren zijn met mekaar verweven. De bedrijven zijn niet chronologisch opgebouwd, maar dragen allen bij tot de ontknoping van het mysterie.

Hoofdpersoonage in de 'De verdwaalde plant' is Max, een onwortelde figuur met een gespleten persoonlijkheid. Hij draagt een vreselijk geheim met zich mee waar iedereen naar op zoek is. Dat geheim dwingt hem om het leven steeds opnieuw te beginnen. De man voelt dat hij daardoor anderen kwetst en hij krijgt zo'n afschuw van zichzelf dat hij van oordeel is dat mensen meer gemeen hebben met planten dan met dieren. 'De verdwaalde plant' wordt op dinsdag 28 februari, woensdag 1 en donderdag 2 maart gespeeld in zaal Reynaertghesellen in de Redingenstraat 4, telkens om 20.00 u. Kaarten zijn in voorverkoop verkrijgbaar op het Politika-sekretariaat.

(vb/pvr)

- Schatje, ik geef je mijn kaart.
Vergeet niet dat het voor
kleine uitgaven is, hé?

Proton. De kaart voor kleine uitgaven.

Vraag ze in uw bankagentschap
in Leuven, Heverlee, Kessel-Lo of Wavre.

(advertentie)

Minister Binnenlandse Zaken over nieuwe drugs **Vande Lanotte: "Ik denk niet dat in het Agusta-dossier iemand onder invloed van geld beslist heeft"**

Johan Vande Lanotte, minister van Binnenlandse Zaken was vorige week woensdag te gast op een lunchgesprek bij Politika. De opvolger van Louis Tobback liet zich tijdens dat gesprek verleiden tot opmerkelijke uitspraken als "Ik heb me niet tot soft-drugs beperkt in mijn jonge jaren." Na de lunch toonde hij zich bereid aan Veto de politiek in het Agusta-tijdperk verder toe te lichten.

"Ik pleit voor een gekontroleerde migratiepolitiek."

(foto Joris Van den Houtte)

Vande Lanotte: «Dat geldt voor meerderheidsleden ook. De kiezer zal beslissen of het een goed maneuver was, maar ik zie daar dus geen democratisch probleem. De grondwet zegt dat de koning de Kamer ontbindt. De maximumtermijn is vier jaar. Als die termijn volgemaakt wordt, wordt de Kamer van rechtswege ontbonden. Er is nergens in de grondwet voorzien dat men die termijn per definitie moet uitdoen. Het Duits systeem kent wel een vaste termijn. Dat doodt iedere vorm van parlementaire initiatieven controle. Als je toch weet dat je er voor vijf jaar zit, wat ga je dan nog rekening houden met het parlement?»

Kabbelen

«De boodschap die de regering tot op heden gegeven heeft in verband met deze vervroegde verkiezingen is ten eerste dat er een aantal fundamentele keuzen moeten gemaakt worden. Dehaene heeft gezegd dat wat we met het globaal plan gedaan hebben nog zullen moeten herhalen. We gaan werkgelegenheid en sociale zekerheid moeten koppelen en belangrijke keuzes moeten doorvoeren. En dat doe je niet in de verkiezingsfeer. Dan zou men halfweg de rit in juli uiteenvallen en gewoon niets beslissen, omdat de éne de andere niet meer vertrouwt.»

Veto: Een nadeel van deze vervroegde verkiezingen is wel dat een aantal discussies nu afgebroken en op

de lange baan geschoven worden, bijvoorbeeld het debat over de lerarenopleiding.

Vande Lanotte: «Het positieve van een legislatuurparlement — dat dus automatisch zijn periode uitzit — is dat een aantal discussies kunnen gevoerd worden zonder dat je riskeert dat je regering valt, en dat je iets dus meer ten gronde kan uitbrengen, zonder dat er met verkiezingen gedreigd wordt. Maar er is ook een nadeel: als een meerderheid niet meer samenhangt, en niets meer kan beslissen, dan moet die één à twee jaar voortkabbelen.»

Veto: De regering Dehaene maakt een zachte landing en koppelt die aan een grondwetsherziening. Welke artikelen zullen ter herziening voorgelegd worden?

Vande Lanotte: «Het is natuurlijk een maneuver. Men kon daar net zo goed mee wachten. De reden is dat men waarschijnlijk vreesde voor een aantal spanningen. Wanneer de herziening zou moeten worden goedgekeurd in juni, dan zou dat gebeuren in een verkiezingsfeer, die daar niet bevorderlijk voor is. Dus hebben een aantal mensen beslist vroeger naar de kiezer te gaan. De grondwet moest men sowieso herzien. Dat was afgesproken in 1989 bij het sluiten van het Sint-Michielsakkoord. Daarnaast komen er nog een aantal andere bepalingen met betrekking tot de parlementaire onschendbaarheid, die ook zal herzien worden. Er wordt ook nog werk gemaakt van een aantal andere uitvoelens van het Sint-Michielsakkoord.»

Veto: U zegt dat de regering een aantal fundamentele keuzes zal moeten maken, onder andere in verband met de sociale zekerheid en de werkgelegenheid. Wat voor een beleid zou u daarbij voorstaan?

Vande Lanotte: «Ik denk dat we voor de tewerkstelling maar een bepaald aantal dingen kunnen doen. Ten eerste moeten we een andere manier vinden om de sociale zekerheid te financieren, een manier die meer gericht is op het belasten van bepaalde fenomenen. Dat kan gaan van energiebelastingen tot hogere BTW-tarieven op bepaalde producten en inkomensbelastingen, en dus minder belastingen op arbeid. Het tweede gegeven is dat je ongetwijfeld het werk dat er is op een andere manier gaat moeten verdelen. Arbeidsherverdeling, waarbij de grote vraag altijd is onder welke loonvoorwaarden dat dan gebeurt.»

Veto: Hoe ziet u als grondwetspecialist het recht op arbeid als één van de sociale grondrechten?

Vande Lanotte: «Ik heb daar geen hoge pet van op omdat ik denk dat die rechten demate vaak geformuleerd zijn dat ze moeilijk kunnen afgedwongen worden. Er zijn er wel enkele nuttige, zoals het recht op onderwijs, dat ook werkelijk afdwingbaar is.»

«Er zijn mensen die erg geloven in het recht op arbeid als beginselverklaring. Elk heeft daar zijn eigen opinie over. Ik ben daar geen groot voorstander van, maar ik heb er ook niets op tegen. Het is beter dat het er in staat dan dat het er niet in staat, maar ik verwacht er niet veel van.»

Stelling

Veto: U voert, net als uw voorganger Tobback, een 'verwijderingsbeleid' wat politieke vluchtelingen betreft. Welk criterium wordt gebruikt om te beslissen of iemand al dan niet in het land kan blijven?

Vande Lanotte: «Er zijn een aantal regels die bepalen of mensen hier wel of niet mogen zijn. Die steunen op een verdrag dat zegt dat het mogelijk is politiek asiel aan te vragen. Dat is een heilig recht, daar ben ik van overtuigd, maar je kan niet het recht op politiek asiel verdedigen als je niet ook het omgekeerde doet. Neen, dan moet je een andere stelling aanhouden, namelijk dat er geen migratiestop mag zijn, dat iedere vreemdeling die zich hier wil vestigen mag komen. En dan zeg ik dat dat niet houdbaar is. België is niet in staat om zeshonderd-duizend migranten op te vangen. Dat leidt alleen maar tot nog andere problemen die veel te maken gaan hebben met werkloosheid en een extreme vorm van racisme. Diegenen die dus binnenkomen zonder dat ze mogen, die kun je hier niet houden.»

"Ik heb het dit weekend nog meegemaakt dat iemand mij vertelde — zonder dat ik daarom vroeg — dat hij naar Van Miert gegaan was met geld, en dat hij werd buitengegoid. Ik ken die politici, en heb vertrouwen in hen."

«Op dit moment is de situatie zo dat ten eerste mensen die het politiek asiel vragen en toegewezen krijgen, uiteraard kunnen blijven, en ten tweede dat er in principe een migratiestop is, met een kleine uitzondering, ongeveer twintig à vijftientigduizend mensen per jaar, die toch mogen komen op basis van arbeidsvergunningen en gezinshereniging. Mijn groot probleem is echter dat ik ook dat geen gekontroleerd migratiebeleid vind. Het gevolg is namelijk dat alleen de best opgeleide arbeidskrachten naar hier komen. Het enige systeem is dat je op een eerlijke basis zegt, wie wel en wie niet binnen mag. Ik pleit voor een gekontroleerd migratiebeleid, die op de eerste plaats gebaseerd is op afspraken tussen landen, waarbij men de noden van het ene en het andere land met elkaar in overeenstemming probeert te brengen.»

Veto: Hoe ziet u als professor en politicus de jongeren van deze generatie in vergelijking met de jongeren van uw generatie?

Vande Lanotte: «Ik geloof niet dat er veel verschil is. Men beweert dat jongeren nu minder geëngageerd zouden zijn, of dat ze genuanceerder zouden denken. Dat beeld wordt gevormd door een aantal mensen van twintig jaar geleden die nogal sterk naar kwamen. Maar het is niet waar dat twintig jaar geleden alles anders was. Ik vind dat men die vergelijking te gemakkelijk maakt. Het is een typisch verschijnsel voor een oudere generatie te zeggen dat de nieuwere minder goed is. Vijftientig jaar geleden discussieerde men misschien net zoveel in slogans over Cuba en Latijns-Amerika zoals men dat nu doet over het globaal plan. Als ik jongeren daar nu over bezighoud, is dat ook niet bepaald genuanceerd. Maar dat hoeft ook niet als je twintig bent.»

Barbara Van Hoestenbergh

Vande Lanotte behoort tot de jonge garde van de SP, die in zijn thuisbasis Oostende de grootste partij werd. De minister is grondwetspecialist en doceert aan de RU Gent. Na zijn studies werkte hij onder andere bij de Wetswinkel, bij het Bureau voor Statistiek en aan de universiteit. Later werd hij auditeur bij de Raad van State. Tobback had in die tijd op het ministerie van Binnenlandse Zaken een jurist nodig en koos de toen onbekende Johan Vande Lanotte: «Ik heb bij Tobback een stuk populisme in de goede zin van het woord geleerd. Rekening houden met wat mensen denken, in een democratie is dat toch essentieel.» Het vervolg is bekend. Tobback werd burgemeester van Leuven en voorzitter van de SP. Vande Lanotte mocht op de ministerpost van Binnenlandse Zaken plaatsnemen. De SP leek er wel bij te varen tot de Agusta-affaire roet in het eten gooide.

Veto: Het Agusta-dossier brengt de geloofwaardigheid van de SP in het gedrang. Hebt u nog vertrouwen in de partijgenoten die betrokken zijn bij deze zaak?

Vande Lanotte: «Het vertrouwen in de SP is geschaad, dat is evident. Het omgekeerde zou onaannemelijk zijn. De vraag is nu: wie heeft hier fouten gemaakt en wie niet, of wie vertrouwt ik nog? Ik stel die vraag echter niet in die zin. De mensen die er mee bezig zijn, daar heb ik vertrouwen in. Maar zij zijn voor een stuk eigenlijk het resultaat van een bepaalde evolutie. Ik heb het voordeel dat ik politicus geworden ben op het moment dat geld van bedrijven ontvangen onwettelijk was. Ik mocht dat sowieso niet doen. Zij zijn naar voor gekomen in een periode waarin dat wel wettelijk was, en bovendien wettelijk gestimuleerd werd, want het was fiscaal aantrekkelijk. Daardoor was de hele scheidslijn tussen het steunen van een partij — ook door een bedrijf — enerzijds en het afkopen van gunsten anderzijds, eigenlijk niet meer te trekken. Dat is een eerste element dat mijn beoordeling zwaar beïnvloedt: ik kan nu makkelijk zeggen dat ik niet akkoord ben met die gang van zaken. Ik heb in die periode niet geleefd. Ik stel vast dat alle politici van die periode, ook de eerlijke, daar problemen mee gehad hebben.»

Maneuver

«Ten tweede ben ik ook een beetje 'bevooroordeeld' omdat ik het dossier nogal goed heb gevolgd. Ik zat namelijk in de bevoegde commissie. Ondanks alles wat men zegt, ben ik er vast van overtuigd dat van die drie helikopters Agusta de beste keuze was. Men had voordien gezegd dat men weinig geld had. Gevolg: men neemt geen militaire helikopter, maar een burgerlijke die men ombouwt. De beste was de Duitse, maar die was te duur. De Franse helikopter had maar één motor, en het lastenboek zei dat het een twee-turbinemodel moest zijn. Dan is het toch niet onlogisch dat men Agusta neemt. Als men die keuze ziet, dan kan er toch geen smeergeld zijn, dan kan men toch niet gezegd hebben 'we geven u geld om dat te kiezen'. Naar mijn mening was de keuze dus nogal voor de hand liggend. Het is dan ook mijn vaste overtuiging dat dat geld niet gediend heeft om iemand te beïnvloeden, maar meer als een stuk goodwill gebruikt is, en dat is nog altijd niet strijdbaar.»

Veto: Bent u zeker dat die scheidslijn waarover u het eerder had niet overschreden is?

Vande Lanotte: «Neen, ik ben daar niet zeker van. Ik kan alleen maar gissen. Ik heb niet de indruk dat in het Agusta-dossier iemand onder invloed van geld beslist heeft. Dat is mijn gevoel. Alleen als men het tegendeel bewijst, zal ik van oordeel moeten veranderen, maar voorlopig, en vrij stevig, geloof ik niet dat Claes, Vandembroucke of Van Miert hun adviezen hebben aangepast in functie van de mogelijkheid dat iemand geld zou gekregen hebben. Ik denk dat dat hen zwaar onderschatten is. Integendeel, ik heb het dit weekend nog meegemaakt dat iemand mij vertelde — zonder dat ik daarom vroeg — dat hij naar Van Miert gegaan was met geld, en dat hij werd buitengegoid. Ik ken die politici, en heb vertrouwen in hen.»

«Ik kan wel begrijpen dat buitenstaanders dat vertrouwen niet meer hebben, dat is evident. En dan kom je natuurlijk tot de vraag of we een slachtoffer moeten zoeken, iemand verantwoordelijk moeten stellen om de schijn te verdoen. Wie dat politiek-elektorale bekijkt zegt waarschijnlijk ja, want dan is de zuivering gebeurd en zegt de kiezer: goed, ze zijn gestraft en 't is gedaan. Menselijk gezien, is dat een beslissing die je niet zo maar neemt.»

Veto: De Kamers worden ontbonden op 11 of 12 april. Werd u er op voorhand over ingelicht dat men verkiezingen ging uitschrijven?

Vande Lanotte: «Neen, ik was daar niet van op de hoogte. Ik word ook niet verondersteld dat te weten. Het kan me niet schelen wanneer men precies naar de kiezer gaat. Je weet sowieso dat je dat dit jaar moet doen. Wie denkt dat hij nu bepaalt hoe de kiezer stemt, in de laatste vijf maanden van deze legislatuur, die is drie en een half jaar te laat begonnen. De regering kan perfect beslissen om vroegtijdig te stoppen.»

Veto: De meerderheid beslist op haar eente om verkiezingen te houden wanneer dat haar het beste uitkomt. Hoe legt u dat uit aan oppositieleiden die proberen hun werk te doen, allerlei dingen voorbereiden, en nu plots vernemen dat het parlement ontbonden wordt?